

VANTAAN KAUPUNGIN TIETOTILINPÄÄTÖS

2024

Vantaa
Vanda

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	3
TIETOSUOJAVASTAAVAN RAPORTTI VUODELTA 2024	5
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA.....	12
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA.....	19
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA	22
TALOUS JA STRATEGIA.....	22
ELINVOIMAPALVELUT	26
TYÖLLISYYDEN JA KOTOUTUMISEN PALVELUT	30
KUNTADEMOKRATIA	40
SISÄINEN TARKASTUS.....	45
VIESTINTÄ.....	46
HENKILÖSTÖ- JA KONSERNIPALVELUT.....	50
TIETOHALLINTO	58
KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA	59
TIETOTILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET	62
Liite 1: vuoden 2024 tietotilinpäätöksen rakenne	62
Liite 2: Vantaan kaupungin henkilötietojen tietoturvaloukkaukset 2024: tilastoja	65
Liite 3: Vantaan kaupungin henkilötietojen tietoturvaloukkaukset 2024: luettelo	68

9.4.2025 Vantaan kaupunki

JOHDANTO

Tietotilinpäätös antaa kokonaiskuvan ja arvion henkilötietojen käsittelyn tilasta, kehityksestä, uhista ja kehittämistoimenpiteistä Vantaan kaupungissa. Vuoden 2024 tietotilinpäätös on Vantaan kaupungin seitsemäs tietotilinpäätös. Ensimmäinen tietotilinpäätös tehtiin vuodelta 2018, kun EU:n yleistä tietosuoja-asetusta alettiin soveltaa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön ja tietosuojapolitiikan mukaan toimialat ja palvelualueet vastaavat tietosuojan toteuttamisesta ja tietosuojan resursseista omalla toimialalla ja palvelualueella. Vuoden 2024 tietotilinpäätökseen on kerätty tiedot toimialoittain kuten aikaisempinakin vuosina.

Toimialat ja palvelualueet ovat kirjoittaneet oman osuutensa tietotilinpäätökseen ennalta annettujen aiheiden ja kysymysten perusteella. Näin saadaan kokonaiskuva asioiden tilasta koko kaupungissa. Tämän lisäksi toimialoilla ja palvelualueilla on ollut mahdollisuus nostaa esille muita tärkeitä pitämiään asioita. Toimialojen ja palvelualueiden osuudet on käsitelty toimialojen ja palvelualueiden johtoryhmissä omien käytänteiden mukaisesti.

Vuoden 2024 tietotilinpäätöksessä toimialat ja palvelualueet ovat vastanneet kysymyksiin, jotka käsittelevät viittä aihealuetta:

- 1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt
- 2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin
- 3) Tietosuojan vaikutustenarvioinnit
- 4) Informointiasiakirjat
- 5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä.

Täydellinen kysymyslista löytyy sivulta 62 (Liite 1).

Henkilötietoja luovutetaan rekisteröidyille paitsi tietosuoja-asetuksen mukaisen henkilötietojen tarkastuspyynnön perusteella myös monenlaisten muiden pyyntöjen perusteella, esimerkiksi pyydetään koulutodistuksia, lausuntoja, kiinteistöomistaja-tietoja tai palkkatodistuksia. Tietotilinpäätöksestä käy ilmi, että yleisesti toimialoilla on jonkin verran haasteita saada täsmällistä tilastotietoa siitä, miten monta henkilötietojen luovutuspyyntöä on vuoden aikana tullut ja miten monta luovutusta on tehty. Työn alla on luovutuspyyntöjen käsittelyyn ja asianhallintajärjestelmään kirjaamiseen liittyvien ohjeiden ajantasaistaminen.

Sellaiset järjestelmät, joissa henkilötietoja siirretään **Yhdysvaltoihin**, on pääasiallisesti kartoitettu. Mikäli riittävyyspäättös lakkaisi olemasta pätevä siirtoeruste ja jouduttaisiin taas turvautumaan vakiolausekkeisiin ja lisäsuojatoimenpiteisiin, toimialat toivoisivat työn tueksi kaupunkitasoista linjausta ja kaupunkitasoisia toimenpiteitä.

Vaikutustenarviointeja toimialoilla tehdään ja päivitetään edelleen ahkerasti, vaikkakin useimmat toimialat ja palvelualueet raportoivat riittämättömistä resursseista tähän aikaavievään ja vaativaan työhön.

Tietosuoja-asetuksen edellyttämä henkilötietojen käsittelyn läpinäkyvyys otetaan kattavasti huomioon kaupungin työssä, ja **informointiasiakirjoja** laaditaan ja päivitetään jatkuvasti, ja niitä on saatavilla suomen lisäksi myös ruotsiksi sekä useimmissa tapauksissa myös englanniksi.

Tietotilinpäätökseen sisältyy lisäksi kaupungin **tietosuojavastaavan vuosikatsaus**, jossa tarkastellaan Vantaan kaupungin tietosuojan tilannetta viiden asiakokonaisuuden kautta: tietosuojan vaikutustenarviointien tila kaupungissa, henkilötietojen luovutukset, henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin, tietosuojavastaavan tarkastus G-aseman henkilötietokäytännöistä sekä ohjeistus henkilötietojen käsittelyperusteen valintaan.

TIETOSUOJAVASTAAVAN RAPORTTI VUODELTA 2024

Tietosuojavastaavan tehtävät on määritelty EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa. Tietosuojavastaavan tehtäviin kuuluu mm. seurata tietosuojasäännösten noudattamista koko organisaatiossa ja tuoda esiin havaitsemiaan puutteita. Tietosuojasäännösten noudattaminen on kuitenkin aina rekisterinpitäjän vastuulla. Vantaalla rekisterinpitäjinä toimivat toimialat ja palvelualueet omien henkilötietojensa osalta.

Tietosuojavastaavan raportti on sisältynyt kaikkiin aikaisempiin tietotilinpäätöksiin, jotka on tehty vuodesta 2018 alkaen. Tietosuojavastaavan raportissa tuodaan esiin vuosittain kaupungissa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn liittyviä ajankohtaisia ja tärkeitä asioita.

Vuoden 2024 raportissa keskitytään seuraaviin aiheisiin:

- 1) Tietosuojan vaikutustenarvioinnit
- 2) Tietosuojavastaavan tarkastus G-levyasemalla käsiteltävistä henkilötiedoista
- 3) Henkilötietojen luovutukset ja tarkastuspyynnöt
- 4) Oikeusperusteen valinta henkilötietojen käsittelylle
- 5) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin
- 6) Tietosuojavastaavan huomiot tiivistettynä.

1. Tietosuojan vaikutustenarvioinnit

Tietosuojan vaikutustenarvioinnit ovat keskeinen osa hyvän ja lainmukaisen henkilötietojen käsittelyn toteutusta. Tietosuojan vaikutustenarviointien tärkeyttä on korostettu jokaisessa tietotilinpäätökseen sisältyneessä tietosuojavastaavan raportissa vuodesta 2018 alkaen. Aikaisemmissa raporteissa on selvitetty tietosuojan vaikutustenarviointeja perusteellisesti.

Vaikutustenarvioinnit ovat lain mukaan pakollisia lähes kaikissa henkilötietojen käsittelytoimissa kaupungissa. Tietosuojan vaikutustenarvioinneilla on keskeinen merkitys siihen, miten tietosuoja toteutuu kaupungissa käytännössä.

Tietosuojan vaikutustenarvioinnit kuuluvat kiinteänä osana kaupungin prosesseihin. Kaupungilla on käytössä ajantasainen ohjeistus ja työkalut vaikutustenarviointien tekemiseen. Toimialojen ja palvelualueiden tehtävänä on huolehtia vaikutustenarviointien tekemisestä lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Vaikutustenarviointi on

tehtävä ja henkilötietojen käsittelystä vastaavan johtajan/päällikön hyväksyttävä, ennen kuin henkilötietojen käsittely aloitetaan.

Vaikutustenarviointien tekemisessä on kaupungissa edistytty ja niiden tärkeys on periaatteellisella tasolla sisäistetty. Ongelmana kuitenkin on edelleen se, että resursseja vaikutustenarviointien tekemiseen ei ole riittävästi. Tämä tuli myös esiin vuoden 2024 tietotilinpäätöksessä, jossa kartoitettiin toimialojen ja palvelualueiden käytössä olevia resursseja vaikutustenarviointien tekemiseen. Vaikutustenarviointien tekeminen vaatii paljon aikaa ja osaamista. Vaikutustenarviointien keskittäminen tietyille työntekijöille on välttämätöntä, jotta vaikutustenarviointien tekemisestä selvitään lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Vaikutustenarviointien tekeminen on toimialoilla ja palvelualueilla pääsääntöisesti keskitetty määrätuille henkilöille. Näillä henkilöillä on kuitenkin paljon muita työtehtäviä, joista heidän tulee suoriutua. Vaikutustenarviointien tekemiseen ei ole varattu riittävästi aikaa, mikä näkyy vaikutustenarviointien tasossa. Vaikutustenarvioinnit voivat jäädä pintapuolisiksi, jolloin ne eivät täytä niille asetettuja edellytyksiä. Tällaiset pintapuoliset vaikutustenarvioinnit eivät palvele ketään. Vaikutustenarvioinnit myös viivästyvät, eli henkilötietojen käsittely aloitetaan, ennen kuin vaikutustenarviointi on tehty ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit ovat vielä kartoittamatta.

Isona ongelmana ovat myös vaikutustenarviointien päivitykset. Vaikutustenarviointeja tulisi päivittää säännöllisesti. Päivitystarvetta aiheuttavat järjestelmissä ja sovelluksissa tapahtuvat tekniset muutokset sekä prosesseissa tapahtuvat muutokset. Vaikutustenarviointien päivityksille tulisi olla selkeät suunnitelmat ja prosessit, jotta vaikutustenarvioinnit saataisiin pysymään ajan tasalla.

2. Tietosuojavastaavan tarkastus henkilötietojen käsittelystä G-levyasemalla

Tietosuojavastaavan tehtävänä on mm. tietosuojasetuksen ja muun tietosuojasääntelyn noudattamisen valvonta, henkilötietojen käsittelytoimien analysointi ja vaatimuksenmukaisuuden tarkistaminen. Vuonna 2024 tietosuojavastaava teki tarkastuksen G-levyasemalla käsiteltävistä henkilötiedoista. Asia nostettiin esille kaupungin tietoturva- ja tietosuojatyöryhmässä. Tarkastuksen tavoitteena oli selvittää kuinka paljon ja minkälaisia henkilötietoja G-levyasemalla käsitellään ja tapahtuuko käsittely lainmukaisesti. G-levyasema on laajalti käytössä kaupungin eri toimialoilla.

Tarkastuksen tulokset

Saadun selvityksen perusteella kaupungissa käytetään G-levyasemaa laajalti henkilötietojen käsittelyyn. Kaikilla toimialoilla on henkilötietoja tallennettuna G-levyasemalle. Ainoastaan muutama palvelualue ei ole käyttänyt lainkaan G-levyasemaa henkilötietojen käsittelyyn.

Toimialat ja palvelualueet eivät ole olleet tietoisia kaikista henkilötiedoista mitä G-levyasemalle on ollut tallennettuna. G-levyasemaa on käytetty myös henkilötietojen väliaikaiseen säilytykseen ennen kuin tiedot on siirretty järjestelmään, jossa niitä säilytetään henkilötiedoille määriteltujen säilytysaikojen mukaisesti.

G-levyasemalla on käsitelty hyvin monentyyppisiä henkilötietoja. Eri henkilötietoryhmien kirjo on ollut hyvin laaja. Tällaisia yleisiä henkilötietoryhmiä ovat olleet mm. nimi, osoite, henkilötunnus, syntymäaika, ikä, sukupuoli. Lisäksi on käsitelty perheeseen, huoltajuuteen ja lapsiin kohdistuvia henkilötietoja. G-levyasemalla on käsitelty myös henkilön terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä henkilötietoja.

G-levyasemalla käsiteltujen ja tallennettujen henkilötietojen määrä on ollut erittäin suuri. Saaduissa selvityksissä henkilötietojen määrää on ollut vaikea arvioida tarkasti. Koko kaupungin tasolla määrä on ollut kuitenkin kymmeniä miljoonia. G-levyasemalla on käsitelty esimerkiksi kaikkien kaupungin asukkaiden sekä koko kaupungin henkilöstön henkilötietoja.

G-levyasemalla käsiteltävät henkilötiedot ovat kuuluneet toimialojen/palvelualueiden hallinnoimiin henkilörekistereihin. Siitä, mihin tiettyyn toimialan henkilörekisteriin henkilötiedot ovat kuuluneet, ei toimialoilla/palvelualueilla ole aina ollut täyttä selvyyttä.

Pääsääntöisesti henkilötietojen käsittelyä G-levyasemalla ei ole huomioitu tietosuojan vaikutustenarvioinneissa. Tällöin ei ole myöskään arvioitu käsittelyyn liittyviä riskejä ja mahdollisia puutteita.

G-levyasemalle on ollut tallennettuna huomattava määrä henkilötietoja, jotka eivät ole olleet tarpeellista. Tallennettuna on ollut tuplatietoa, eli henkilötiedot ovat olleet tallennettuna G-levyasemalla, vaikka samat henkilötiedot ovat tallennettuna myös siellä mihin ne on kuulunut tallentaa eli yleensä toimialan/palvelualueen käyttämään pääjärjestelmään.

G-levyasemalle on ollut tallennettuna myös valmisteluaineistoa tai muuta vastaavaa aineistoa, jota on säilytetty varmuuden vuoksi. G-levyasemalle tallennettujen henkilö-

tietojen säilytysajoista ei ole pääsääntöisesti pystytty huolehtimaan, vaan levyasemalla on ollut paljon sellaisia henkilötietoja, jotka olisi tullut hävittää.

G-levyasemalle tallennettujen henkilötietojen osalta ei ole voitu turvata henkilötietojen täsmällisyyttä. Henkilöistä tallennettuja henkilötietoja ei ole valtaosin pystytty päivittämään eikä ole ollut varmuutta pitävätkö tiedot enää paikkansa. Tallennettujen henkilötietojen paikkansapitävyyteen ei ole voitu luottaa.

Henkilötietojen käsittelyn valvonta on perustunut pääsääntöisesti pelkästään käyttöoikeuksien myöntämiseen. Käyttöoikeudet on myönnetty tietyille henkilöille tiettyihin henkilötietoryhmiin.

Varsinainen käyttö, eli se kuka henkilötietoja on käsitellyt ja mitä henkilötietoja on käsitellyt ja milloin niitä on käsitelty, on jäänyt valvomatta.

Rekisteröidyn tietopyyntöjä ei käytännössä pystytä turvamaan eli ei pystytä selvittämään, mitä henkilötietoja tietystä henkilöstä on G-levyasemalle tallennettu. Tietopyynnön toteuttaminen edellyttäisi kaikkien tiedostojen läpikäyntiä. Mikäli tietopyyntö on rajattu vain tiettyyn asiakokonaisuuteen, voisi tiedostojen läpikäynti olla mahdollista, vaikkakin erittäin työlästä.

Johtopäätökset

Henkilötietojen käsittelyssä G-levyasemalla löytyi paljon puutteita eikä käsittely ei ole ollut aina lainmukaista. Toimialat ja palvelualueet ovat kuitenkin reagoineet henkilötietojen käsittelystä G-levyasemalla johtuviin ongelmiin nopeasti ja vastuullisesti. Ongelmat on ymmärretty ja sisäistetty. Toimiin asioiden korjaamiseksi on ryhdytty välittömästi.

Tietosuojavastaava on tarkastuksen loppuraportissa ohjeistanut, että mikäli henkilötietoja aiotaan edelleen käsitellä G-levyasemalla, niin käsittelyn tulee täyttää lainsäädännön edellyttämät vaatimukset. Lisäksi tietosuojavastaava on ohjeistanut tarkastusraportissaan keskeisistä asioista, jotka käsittelyssä tulee jatkossa huomioida. Tällaisia asioita ovat muun muassa: kaikki sellaiset henkilötiedot tulee poistaa, joiden säilyttämiselle ei ole enää perusteita; säilytettävillä tiedoilla tulee määritellä säilytysaika; rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteutumisesta on huolehdittava; käsittelystä tulee jäädä lokimerkinnyt; käsittely G-levyasemalla tulee huomioida tietosuojan vaikutustenarvioinneissa.

G-levyaseman tarkastuksessa esiintuodut huomiot koskevat myös kaikkia vastaavia alustoja, joilla kaupungissa henkilötietoja käsitellään.

3. Henkilötietojen luovutukset ja tarkastuspyynnöt

Vuoden 2024 tietotilinpäätöstä varten selvitettiin, miten kaupunki pystyy hallinnoimaan henkilötietojen pyyntöjä ja luovutuksia. Toimialat ja palvelualueet kartoittivat asiaa omalta osaltaan, ja toimialojen ja palvelualueiden tarkemmat tiedot löytyvät tietotilinpäätökseen sisältyvistä toimialojen ja palvelualueiden omista osioista.

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että kaupungissa ei tällä hetkellä pystytä luotettavasti selvittämään kuinka paljon henkilötietoja luovutetaan rekisteröidyille tai muille kolmansille osapuolille. Ongelmana ovat kaupungin henkilötietojen käsittelyssä käyttämät järjestelmät ja sovellukset. Valtaosasta niistä ei saada automaattista tilastotietoa. Kaikkia henkilötietojen pyyntöjä ja luovutuksia ei myöskään kirjata, vaikka laki edellyttää niiden kirjaamista.

Kaupungissa tulisi sekä prosesseja ja käytäntöjä suunniteltaessa että järjestelmiä ja sovelluksia hankittaessa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että jokainen henkilötietoja koskeva pyyntö ja luovutus tulee kirjattua. Tämä on lainsäädännön edellyttämä vaatimus. Merkinnät tulee vähintään jättää siitä, mitä henkilötietoja luovutettiin, milloin niitä luovutettiin, kuka niitä luovutti ja kenelle niitä luovutettiin.

Tilastoiden saaminen henkilötietojen pyynnöistä ja luovutuksista on mahdotonta, ellei järjestelmissä ja sovelluksissa ole automaattista toimintoa. Hankittavissa uusissa järjestelmissä ja sovelluksissa tällainen toiminto tulisi olla saatavilla, ja jo käytössä olevien osalta pitäisi selvittää, onko sellainen mahdollista toteuttaa.

4. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteen valinta

Kaupungissa laadittiin vuonna 2024 yleinen ohje henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteen valintaan. Ohje tuli tarpeeseen, sillä tätä ennen kaupungissa ei ole ollut oikeusperusteen valintaa koskevaa ohjetta. Ohje auttaa oikean perusteen valinnassa ja ohjaa henkilötietojen käsittelyn prosessia oikeaan suuntaan.

Henkilötietojen käsittely edellyttää aina laista löytyvää käsittelyperustetta. Peruste on määritettävä ennen käsittelyn aloittamista. Kun henkilötietojen käsittely sidotaan johonkin käsittelyperusteeseen, perustetta ei voi enää vaihtaa toiseen. Käsittelyperuste vaikuttaa merkittävästi siihen, mitä oikeuksia rekisteröidyllä on suhteessa rekisterinpitäjään.

Henkilötietojen käsittely on lainmukaista ainoastaan jos, ja vain siltä osin kuin vähintään yksi tietosuoja-asetuksessa määritelty edellytys täyttyy. Edellytykset henkilötietojen käsittelylle ovat suostumus, sopimus, lakisääteinen velvoite, elintärkeä etu, yleinen etu tai julkinen valta sekä oikeutettu etu.

Käsittelyperusteen valinta tulee tehdä kaikissa tietosuojan vaikutustenarvioinneissa. On tärkeää, että käsittelyperuste tulee ratkaistua oikein tietosuojan vaikutustenarvioinnissa ennen kuin henkilötietojen käsittely aloitetaan. Käsittelyperusteen valinnalla on monia eri vaikutuksia henkilötietojen käsittelyyn ja rekisteröidyn oikeuksiin.

5. Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Moniin kaupungin prosesseihin sekä kaupungissa käytettäviin järjestelmiin sisältyy henkilötietojen siirtoa Yhdysvaltoihin. Tämän johdosta on merkityksellistä, minkälaiseksi Yhdysvaltojen tietosuojan taso on katsottu. Yhdysvaltojen tietosuojan tason tulisi vastata EU:n tietosuojan tasoa, jotta henkilötietoja voitaisiin siirtää Yhdysvaltoihin. Henkilötietojen siirroissa on ollut paljon juridisia ongelmia 2020-luvulla, ja ne ovat aiheuttaneet paljon haasteita eri organisaatioille.

Tietosuojavastaavan aikaisemmissa raporteissa on tuotu esiin henkilötietojen siirron juridiset vaikeudet Yhdysvaltoihin. Tilanteet ovat muuttuneet hyvinkin nopeasti. Tällä hetkellä EU-kansalaisten henkilötietojen käsittelyn Yhdysvalloissa mahdollistaa Yhdysvaltojen presidentin vuonna 2023 antama asetus. Tämä asetus voidaan kuitenkin kumota uudella presidentin antamalla määräyksellä, ilman minkäänlaista siirtymäaikaa.

Euroopan komissio on tehnyt vuonna 2023 riittävyyspäätöksen henkilötietojen siirrosta Yhdysvaltoihin. Riittävyyspäätöksen mukaan Euroopan komissio arvioi EU:n ja Yhdysvaltojen välisen tietosuojakehyksen toimivuutta säännöllisesti yhdessä Euroopan tietosuojaviranomaisten ja Yhdysvaltojen toimivaltaisten viranomaisten edustajien kanssa. Ensimmäinen arviointi tehdään vuoden kuluessa riittävyyspäätöksen voimaantulosta.

Arvioinnilla varmistetaan, että kaikki asiaankuuluvat seikat on pantu täysimääräisesti täytäntöön Yhdysvaltojen lainsäädännössä ja että ne toimivat tehokkaasti käytännössä.

Euroopan tietosuojaneuvosto julkaisi marraskuussa 2024 raportin EU:n ja Yhdysvaltojen tietosuojakehyksen toimivuudesta. Lisäksi tietosuojaneuvosto antoi lokakuussa lausunnon suosituksista, jotka koskevat henkilötietoihin pääsyä lainvalvonnassa.

Tietosuojaneuvosto on ollut tyytyväinen Yhdysvaltojen viranomaisten ja Euroopan komission pyrkimykseen panna tietosuojakehys täytäntöön. Tietosuojaneuvosto on

todennut, että Yhdysvaltojen kauppaministeriö toteutti kaikki asiaankuuluvat toimet sertifiointiprosessin täytäntöönpanemiseksi.

Yhdysvalloissa on otettu käyttöön EU:n kansalaisia koskeva oikeussuojamekanismi, ja Atlantin molemmin puolin on julkaistu kattavat ohjeet valitusten käsittelystä. Tietosuojaneuvosto on kannustanut Yhdysvaltojen viranomaisia laatimaan ohjeita, joissa selvennetään vaatimuksia, joita tietosuojakehyksen mukaisesti sertifioitujen yritysten olisi noudatettava siirtäessään henkilötietoja, jotka ne ovat saaneet EU:n viejiltä.

Tietosuojaneuvosto on suositellut, että komissio seuraa Yhdysvaltojen ulkomaan-tiedustelun valvontaa koskevaan lakiin liittyvää tulevaa kehitystä. Tietosuojaneuvosto on suositellut myös, että EU:n ja Yhdysvaltojen tietosuojan riittävyttä koskevan päätöksen seuraava uudelleentarkastelu olisi tehtävä enintään kolmen vuoden kuluessa.

Tietosuojavastaava on aikaisempina vuosina jo tuonut esiin, että kaupungilla tulisi olla jonkinlaisia varasuunnitelmia henkilötietojen käsittelyn jatkamiselle, mikäli Yhdysvaltojen tilanteessa tapahtuu äkillisiä muutoksia. Mikäli joudutaan palaamaan tietosuojan vakiolausekkeiden käyttöönottoon, niin olisi hyvä olla jo olemassa suunnitelma, miten se käytännössä tapahtuu ja mistä tähän saadaan resurssit.

6. Tietosuojavastaavan huomiot tiivistettynä

Lopuksi tiivistettynä tietosuojavastaavan huomiot esiintuoduista asioista:

- Tietosuojan vaikutustenarviointeihin tarvitaan lisää resursointia, jotta pystytään täyttämään henkilötietojen käsittelylle asetetut lakisääteiset velvollisuudet.
- Kaikissa järjestelmissä ja sovelluksissa, joissa käsitellään henkilötietoja, tulee olla lainsäädännön edellyttämä lokitus ja henkilötietojen säilytysajat tulee määritellä. Lisäksi tulee pystyä osoittamaan yksityiskohtaisesti mitä kaikkia henkilötietoja järjestelmään/sovellukseen on tallennettu.
- Kaikki henkilötietojen luovutukset on dokumentoitava eli mitä tietoja luovutettiin, kuka luovutti, kenelle luovutti ja milloin luovutti.
- Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste on määriteltävä jo käsittelyn suunnitteluvaiheessa.
- Kaupungilla tulisi olla jonkinlainen varasuunnitelma, mikäli henkilötietojen siirrolle Yhdysvaltoihin tulee juridisia vaikeuksia.

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA

Tietotilinpäätös 2024

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla vuonna 2024 henkilötietojen tarkastuspyyntöjä oli 11. Julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä on vuosittain runsaasti (useita satoja), ja niitä menee myös suoraan päiväkoteihin, kouluille ja oppilaitoksiin. Näin ollen karkea arvio luovutetuista henkilötiedoista vuonna 2024 liikkuu tuhansissa. Asta-asianhallintajärjestelmästä pitäisi saada tilasto henkilötietojen luovutuksista. Tietopyyntöjä menee runsaasti suoraan myös toimintayksiköihin, joten suoraa tilastotietoa ei ole saatavilla. Toimintayksiköitä tulisi ohjeistaa selkeämmin tietopyyntöjen kirjaamisesta asianhallintajärjestelmään. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan yhteisten palvelujen palveluyksikössä on jo aloitettu työ yhdessä Vantaan kaupungin tiedonhallintayksikön tiedonhallinnan suunnittelijan kanssa henkilötietojen tarkastuspyyntöjä ja tietopyyntöjä koskevien prosessien kehittämiseksi.

Toimialalla henkilötietojen luovutukset tulisi kirjata aina asianhallintajärjestelmään. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin valitettavasti se, että kyseisiä tietoja ei ole saatavilla kaikkien luovutusten osalta. Mutta kuten jo aiemmin mainittiin, työ prosessien kehittämiseksi ja selkeämmän ohjeistuksen laatimiseksi on aloitettu kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Syynä siihen, miksi tällä hetkellä kaikista luovutuksista ei jää merkintää, saattaa olla se, että ohjeistus ei ole välttämättä ollut riittävän selkeää ja tavoittanut kaikkia tahoja.

2) Henkilötietojen tiedonsiirrot

Lähtökohtaisesti sovelluksista ja järjestelmistä on tehty tietosuojan vaikutusten-arviointi, mutta joidenkin sovelluksien osalta vaikutustenarviointi puuttuu. Toimialalla pitäisi siis olla selvitettyä kaikki järjestelmät/sovellukset, joiden osalta tapahtuu tiedonsiirtoja Yhdysvaltoihin. Ainakin ruotsinkielisellä palvelualueella on selvitetty kaikki järjestelmät ja sovellukset, joissa tapahtuu henkilötietojen osalta tiedonsiirtoja Yhdysvaltoihin. Toimialan muiden palvelualueiden osalta täyttä varmuutta tästä ei kuitenkaan ole, koska vaikutustenarviointi puuttuu osasta sovelluksista.

Tietojen siirron perusteena vaikutustenarvioinneissa on Euroopan komission 10.7.2023 hyväksymään päätös Yhdysvaltojen tietosuojan riittävästä tasosta (ns. tietosuojakehys).

ios-sovelluksen osalta henkilötietojen siirto EU- tai ETA-alueen ulkopuolelle perustuu kuitenkin Applen palvelujen sopimusehtoihin ja Euroopan komission hyväksymiin vakiolausekkeisiin. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ei ole vielä tehty suunnitelmia sen varalle, että tietojen siirtoon Yhdysvaltoihin tulisi aikaisempien vuosien kaltaisia juridisia ongelmia.

Toimialalla ei ole siis vielä mietitty sitä, miten toimitaan, jos jatkossa tarvitsee taas käyttää vakiolausekkeitä ja lisäsuojatoimenpiteitä tietojen siirron osalta. Joka tapauksessa tilanne tulisi aiheuttamaan suuria haasteita, ja tästä olisi hyvä saada kaupunkitasoista ohjeistusta tilanteen koskettaessa kaikki toimialoja. Toimiala ei pysty vaikuttamaan esimerkiksi yhdysvaltalaisen yrityksen sopimusehtoihin. Lisäksi toimialalla ei ole Yhdysvaltojen lainsäädännön tuntemusta.

3) Tietosuojaan vaikutustenarvioinnit

Vuonna 2024 kasvatuksen ja oppimisen toimialalla aloitettiin 16 (Astassa) uutta vaikutustenarviointia. Uusia tai päivitettyjä vaikutustenarviointeja vuonna 2024 hyväksyttiin 27 (syksyllä hyväksyttiin 7 vaikutustenarviointia ja keväällä 20 vaikutustenarviointia). Vuonna 2024 päivitettiin kolmea vaikutustenarviointia. Uusia vaikutustenarviointeja hyväksyttiin siis 24 kappaletta. Kesken vaikutustenarviointeja on viisi kappaletta. Osa vaikutustenarvioinneista oli aloitettu jo vuoden 2023 puolella.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ei ole riittävää resurssia vaikutustenarviointien tekemiseen. Toimialalla/palvelualueilla ei riittävästi hahmoteta vaikutustenarviointiprosessia ja tunnisteta mihin kaikkeen se liittyy. Monet substanssiasiantuntijat törmäävät asiaan prosesseja uudistettaessa ensimmäisen kerran ja yllätyvät vaikutustenarviointiprosessin vaativuudesta ja työllistävyydestä.

Vuonna 2024 kasvatuksen ja oppimisen toimialalla oli yksi vaikutustenarvioinnin vetäjä jokaiselta palvelualueelta sekä yksi vaikutustenarvioinnin vetäjä yhteisten palveluiden yksiköstä. Vaikutustenarvioinnin vetäjien määrä oli siis viisi henkilöä vuonna 2024. Määrä ei ole riittävä tarpeeseen nähden, jos vaikutustenarviointeja haluttaisiin tehdä laadukkaasti ja viipymättä. Nyt vaikutustenarviointeja tehdään muun työn ohessa.

Prosessit työllistävät vetäjiä kausittaisesti todella paljon, jolloin muut työt jäävät helposti sivuun tai vaikutustenarvioinnit venyvät. Vetäjillä ei ole mahdollisuutta keskittyä vain vaikutustenarviointeihin. Lisäksi vetäjien työn hallittavuutta haastaa se, että palvelualueilla ei tunnisteta vaikutustenarviointien tarvetta ja ne tulevat prosessien vetäjille tietoon usein sattumalta, yllättäen ja suunnittelematta.

Perusopetuksen palvelualueella on resursoitu hyvin vähän vaikutustenarviointien tekemiseen. Toiveena olisi, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan yhteisten palveluiden palvelualue suorittaisi keskitetysti vaikutustenarviointeja niihin palveluihin, joita käytetään useammalla toimialalla. Myös niiden sovellusten osalta, joita käytetään ainoastaan perusopetuksessa, koordinointi- ja vetovastuu vaikutustenarvioinneista tulisi perusopetuksen palvelualueen näkemyksen mukaan olla yhteisten palveluiden puolella. Prosessi vaikutustenarvioinnissa on omanlaisensa ja vaatii enemmänkin sovelluksien ja tietosuojan ja tietoturvallisuuden hallintaa kuin substanssiosaamista pedagogisista asioista.

Toisen asteen palvelualueella vaikutustenarviointeja olisi tehtävänä enemmän kuin on henkilöstöresurssia, jolloin arviointien teko viivästyy. Varsinaisesti toisen asteen palvelualueella ei ole sellaista henkilöä, joka pystyisi tekemään vaikutustenarviointeja täysin itsenäisesti. Vaikutustenarvioinnit tehdään suunnittelu- ja kehittämisen tehtäväalan tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijoiden sekä juristin avustuksella.

Ruotsinkielisellä palvelualueella ei ole mahdollista olla enempää kuin yksi vaikutustenarviointien vetäjä palvelualueen koon vuoksi.

Jos hankinta on lähtöisin varhaiskasvatuksesta, varhaiskasvatuksen palvelualue on ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien sovellusten hankintoja. Vaikutustenarviointiprosessin vetäjänä on tällöin toiminut yhteisten palveluiden palveluyksikön asiantuntija. Kyse on usein ollut kyse jo käytössä olevan palvelun / järjestelmän käyttämisestä uudella tavalla. Lisäksi varhaiskasvatus on ollut osaltaan mukana muiden palvelualueiden / toimialojen vetämissä vaikutustenarviointiprosesseissa.

Perusopetuksen palvelualueen asiantuntijat ovat olleet mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien sovellusten hankintoja. Vaikutustenarviointiprosessin vetäjänä on tällöin toiminut yhteisten palveluiden palveluyksikön asiantuntija. Tämä yhteistyö on ollut tärkeää varmistamaan, että henkilötietojen käsittely on asianmukaista ja turvallista.

Jos hankinta on lähtöisin toisen asteen palvelualueelta (Variasta tai lukiosta), palvelualue tai oppilaitos on ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien sovellusten hankintoja. Vaikutustenarviointiprosessin vetäjänä on tällöin toiminut yhteisten palveluiden palveluyksikön asiantuntija. Kyse on ollut uusien palveluiden hankintaprosesseista sekä käytössä olleiden palveluiden uudelleen arvioinneista.

Ruotsinkielinen palvelualue on ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien järjestelmien tai sovellusten hankintoja.

4) Informointiasiakirjat

EU:n yleinen tietosuoja-asetus edellyttää, että henkilölle on annettava tieto, jos hänen henkilötietojaan kirjataan johonkin henkilörekisteriin. Kaikki kasvatuksen ja oppimisen toimialan informointiasiakirjat on päivitetty vuonna 2024 lukuun ottamatta vuonna 2024 julkaistuja joitakin uusia informointiasiakirjoja. Päivitetyt informointiasiakirjat ovat siis:

- [Lasten päivähoito \(varhaiskasvatus\)](#)
- [Esiopetuksen oppilaat](#)
- [Perusopetuksen oppilaat](#)
- [Lukio-opetuksen opiskelijat](#)
- [Vantaan ammattiopisto Varian opiskelijat](#)
- [Opiskeluhuollon asiakkaita](#)
- [Tutkimuslupahakemuksien käsittely](#)
- [Kameravalvonnan henkilötiedot kaupungin päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa](#)
- [Henkilötietojen käsittely Vaskivuoren lukion uusintakokeiden kameravalvonnassa](#)

Kaikista muista informointiasiakirjoista, paitsi Vaskivuoren lukion kameravalvontaa koskevasta informointiasiakirjasta, on ruotsinkieliset versiot. Syynä tähän on se, että Vaskivuoren lukio on suomenkielinen lukio.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on useimmista informointiasiakirjoista myös englanninkieliset versiot (9 kpl), sillä Vantaa on kansainvälinen kaupunki, jossa on kansainvälinen koulu ja paljon vieraskielisiä huoltajia. Jos informointiasiakirjoja ei olisi käännetty englanniksi, informointi ei olisi läpinäkyvää ja suurempi osa ei ymmärtäisi niiden sisältöä.

Toimialan tietosuoja-asioista vastaava juristi huolehtii informointiasiakirjojen laatimisesta ja niiden päivittämisestä. Juristi tekee informointiasiakirjojen laatimisessa ja päivittämisessä yhteistyötä substanssiasiantuntijoiden kanssa. Tarvittaessa juristi saa viestinnältä apua uuden informointiasiakirjan viemisessä verkkosivuille.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osalta verkkosivuilla ovat seuraavat informointiasiakirjat:

- [Lasten päivähoito \(varhaiskasvatus\)](#)
- [Esiopetuksen oppilaat](#)
- [Perusopetuksen oppilaat](#)
- [Lukio-opetuksen opiskelijat](#)
- [Vantaan ammattiopisto Varian opiskelijat](#)
- [Opiskeluhuollon asiakkaat](#)
- [Tutkimuslupahakemuksien käsittely](#)
- [Kameravalvonnan henkilötiedot kaupungin päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa](#)
- [Kameravalvonta ylioppilastutkinnon koetilaisuuksien valvonnassa](#)
- [Henkilötietojen käsittely Vaskivuoren lukion uusintakokeiden kameravalvonnassa](#)
- [Henkilötietojen käsittely kasvatuksen ja oppimisen toimialan tietopyynnöissä](#)
- [Henkilötietojen käsittely oppivelvollisten nuorten asuinkunnan ohjaus- ja valvontatehtävissä](#)
- [Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta](#)

5) Toimialan omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Vuonna 2024 kasvatuksen ja oppimisen toimialalla otettiin käyttöön automaattinen ratkaisumenettely varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkastuksissa ja varhaiskasvatuksen palvelusetelien tarkastuksissa ja vuositarkastuksissa. Talouspalvelukeskuksen palvelusihteerit voisivat tehdä indeksitarkastukset ja palvelusetelien tarkastukset kuten tähänkin saakka manuaalisesti. Automaattisella ratkaisumenettelyllä voidaan vähentää merkittävästi inhimillisten virheiden riskiä. Lisäksi automaattinen ratkaisumenettely tehostaa resurssien käyttöä, jolloin Vantaan kaupunki voi viranomaisena parantaa toimintansa tuloksellisuutta.

Yleinen tietosuoja-asetus sääntelee siitä, milloin henkilötietojen käsittelyn näkökulmasta on sallittua tehdä automaattisia päätöksiä. Lähtökohtana yleisessä tietosuoja-asetuksessa on se, että rekisteröidyllä on oikeus olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn ja jolla on häntä koskevia oikeusvaikutuksia tai joka vaikuttaa häneen vastaavalla tavalla merkittävästi (asetuksen artikla 22 kohta 1). Kielto ei kuitenkaan ole ehdoton, vaan siihen on olemassa poikkeuksia. Automaattinen päätöksenteko on sallittua, jos päätös on välttämätön rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välisen sopimuksen tekemistä tai täytäntöönpanoa varten; on hyväksytty rekisterinpitäjään sovellettavassa unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä tai perustuu

rekisteröidyn nimenomaiseen suostumukseen. Lisäksi tietosuoja-asetus edellyttää, että automaattisen päätöksenteon yhteydessä rekisterinpitäjän on huolehdittava vähintään seuraavista suojatoimenpiteistä:

- a) rekisteröidyille kerrotaan tietojen käsittelystä; Rekisteröidylle kerrotaan automaattisesta päätöksenteosta asiakasmaksutiedotteessa ja verkkosivuilla varhaiskasvatuksen asiakasmaksut -kohdassa sekä henkilötietojen käsittely varhaiskasvatuksessa -informointiasiakirjassa. Lisäksi indeksitarkastusta tai palvelusetelin vuositarkastusta koskevassa päätöksessä kerrotaan, että päätös on tehty automaattisesti ja mistä löytyy päätös automaation käyttöönotosta.
- b) rekisteröidyille tarjotaan yksinkertaisia tapoja vaatia ihmisen osallistumista tietojen käsittelemiseen, esittää oma kantansa ja riitauttaa päätös; Varhaiskasvatuksen asiakasmaksua ja palveluseteliä koskevaan päätökseen voi hakea aina maksutta oikaisua. Oikaisua haetaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalta. Asiakkaalla on myös aina oikeus vaatia, että ihminen tekee tarkastuksen.
- c) käsiteltävät tiedot ja algoritmit tarkistetaan säännöllisesti, jotta voidaan varmistaa, että päätöksentekoprosessi toimii kuten tarkoitettu, eikä johda esimerkiksi yksilöitä syrjivään tietojen käsittelyyn. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettuun lakiin perustuva automaattisen päätöksenteon logiikka on määritelty tarkasti ja dokumentoitu etukäteen 1.5.2023 voimaan tulleiden hallintolain ja tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti. Henkilötietoja käsitellään automaattisessa päätöksenteossa automatiikkaa lukuun ottamatta, samalla tavalla kuin jos päätös tehtäisiin ja annettaisiin manuaalisesti.

Asiasta tehtiin muiden vaadittujen asiakirjojen ohella tietosuojan vaikutustenarviointi ja myös varhaiskasvatuksen informointiasiakirjaa päivitettiin.

Toimialalla aloitettiin myös työ sähköisen lomakkeen käyttöönotolle tietopyynnöissä vahvalla tunnistautumisella (asianosaisen tietopyyntö). Sähköisellä lomakkeella parannetaan henkilötietojen suojaa, kun käytössä on vahva suomi.fi-tunnistautuminen. Sähköinen lomake myös tehostaa prosessia salassa pidettävien asiakirjojen osalta. Sähköisen lomakkeen käyttöönoton myötä henkilöllisyys voidaan tarkistaa vahvan tunnistautumisen yhteydessä, jolloin tietopyynnön esittäjän ei tarvitse käydä Vantaa-infossa tai häneltä ei tarvitse kysyä puhelimitse lisätietoja henkilöllisyyden varmistamiseksi tietopyynnön kohdistuessa salassa pidettävään

aineistoon. Asiasta tehtiin tietosuojan vaikutustenarviointi, seloste käsittelytoimista ja informointiasiakirja verkkosivuille. Lomake on tarkoitus julkaista alkuvuonna 2025.

Vuonna 2024 kasvatuksen ja oppimisen toimialalla täydennettiin Tekoälyn pelisääntöjä, jotka esiteltiin ja hyväksyttiin toimialan johtoryhmässä syksyllä 2023.

Pelisääntöjen tavoitteena on ohjeistaa erityisesti henkilötietojen käytössä, kun tekoälyä hyödynnetään osana opetusta ja oppimista. Pelisääntöjen *mukaan henkilötietoja ei tule syöttää mihinkään alustalle, jota ei ole erikseen ostettu tai tehty vaikutustenarviointia*. Muita tärkeitä näkökulmia ovat tekijänoikeudet ja ekologinen näkökulma.

Vuonna 2024 aloitettiin Tekoälyn tiekartan laatiminen. Tiekartan avulla on tarkoitus kirkastaa tekoälylle asetettuja toiveita ja tavoitteita sekä määrittää isompia suuntauksia toimialalla.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala antoi myös lausuntonsa opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen luonnokseen koskien tekoälyn käyttöä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, vapaassa sivistystyössä ja toisella asteella (Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa - lainsäädäntö ja suositukset, luonnokset tulevat lausunnonle vaiheittain).

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Kaupunkiympäristön toimialan tietotilinpäätös 2024

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Kaupunkiympäristön toimialalla on vuoden 2024 aikana tehty 2 henkilötietojen luovutusta, josta on jäänyt merkinnät rekisteriin. Alkuvuodesta tehtiin yksi henkilötietojen tarkastuspyyntö ja lisäksi vuoden aikana oli yksi pyyntö saada julkisia henkilötietoja.

Jos kaupunkiympäristön toimialalla annetaan muita henkilötietojen luovutuksia, mutta niitä ei tilastoida, niin se johtuu tietämättömyydestä luovutusten tilastoinnin suhteen. Toimialalla on kuitenkin jo vuosien ajan ollut henkilötietojen luovutuksia hyvin maltillinen määrä, joten uskomme, että kaikki tehdyt henkilötietojen luovutukset näkyvät tilastoissa. Asiasta voitaisiin ehkä muistuttaa toimialan eri tiimeissä, että kaikista luovutuksista tulee tehdä päätös ja ne tulee ilmoittaa tietosuojavastuuhenkilöille, mutta muuten emme näe tarvetta muuttaa prosessia niiden suhteen.

Yksittäisiä kiinteistönomistajatietoihin liittyviä tietoja annetaan puhelimitse tai sähköpostilla. Tällaisesta yksittäisestä kiinteistönomistajatiedon kertomisesta ei ole koskaan tehty mitään listausta. Jos pyyntö koskee useampien henkilöiden tietoja, niin silloin pyytäjä täyttää lomakkeen, jolla pyytää tietoja ja perustelee miksi niitä pyytää ja mitä tarkoitusta varten. Tällöin kaupungingeodeetti tekee asiasta erillisen päätöksen. Toistaiseksi päätös on aina ollut myönteinen, eli tiedot on pyytäjälle luovutettu, pois lukien sellaiset henkilötiedot, joihin on liittynyt luovutuskielto.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Kaupunkiympäristön toimialan tiedossa ei ole, että toimialan hallussa olevista järjestelmistä olisi siirretty tietoja EU- tai ETA-alueen ulkopuolelle vuoden 2024 aikana. Toimialan näkemys on, että henkilötietojen mahdollisia siirtoja Yhdysvaltoihin ja niistä aiheutuvia toimenpiteitä tulisi aina ensisijaisesti arvioida kaupunkitasoisesti, jotta varmistettaisiin riittävä osaaminen. Kaupunkitasoinen arviointi ajankohtaistuu siinä vaiheessa, jos/kun tiedonsiirtojen tarve EU- tai ETA-alueen ulkopuolelle tulee jostakin syystä esille/tarpeelliseksi.

3) Tietosuojaan vaikutustenarvioinnit

Vuonna 2024 toimialalla tehtiin 4 uutta tietosuojaan vaikutustenarviointia. Lisäksi tehtiin kolme alkukartoitusta, joissa todettiin, että vaikutustenarviointia ei ole tarpeen tehdä. Yhtään vaikutustenarviointia ei ollut kesken vuoden vaihteen aikaan.

Tehdyt vaikutustenarvioinnit ovat hyväksyneet, aiheesta riippuen, joko kaupungin-
insinööri, kiinteistöjohtaja tai kaupunkisuunnittelujohtaja.

Toimialalla vaikutustenarvioinnin vetäjänä on toiminut kaksi kolmesta tietosuoja-
vastuuhenkilöstä. Lisäksi henkilöstössä tapahtui muutos, kun yksi tietosuoja-
vastuuhenkilöistä vaihtoi työnantajaa. Uudeksi tietosuojavastuuhenkilöksi nimettiin
toimialan juristi. Toistaiseksi henkilöstömäärä on riittänyt vaikutustenarviointien
tekemiseen.

Vaikutustenarviointien päivittämisen suhteen ei ole mitään erillistä prosessia. Tieto
päivitystarpeesta tulee joko tietohallinnosta, jos ohjelmistoa ollaan uusimassa/
päivittämässä tai ohjelmistojen pääkäyttäjiltä. Tämän jälkeen arvioidaan tapaus-
kohtaisesti, miten prosessia on syytä viedä eteenpäin.

Toimialalla tehtiin tänä vuonna kolme neljästä vaikutustenarvioinnista niin, että
ohjelmistoa oltiin vasta ottamassa käyttöön, kun vaikutustenarviointi tehtiin. Eli
onnistuttiin tekemään arvioinnit oikea-aikaisesti. Se onnistui, kun tietohallinto oli
hereillä ja pysyivät uusien järjestelmien hankinnan yhteydessä niiden hankkijoita
olemaan yhteydessä tietosuojavastuuhenkilöihin.

4) Informointiasiakirjojen päivittäminen ja ruotsinkieliset informointiasiakirjat

Kaupunkiympäristön toimialan informointiasiakirjat päivitettiin pääosin loppu-
vuodesta 2023 vastaamaan uutta kaupunkitasaista ohjetta. Muutokset liittyivät
pääasiassa asiakirjojen rakenteeseen ja luettavuuteen sekä yhteystietojen
ajantasaistamiseen. Lisäksi katujen ja puistojen suunnittelu- ja varikkotoimintojen
informointiasiakirjaan tehtiin sisällöllisiä päivityksiä. Alkuvuodesta päivitettäväksi
tulee vielä pysäköinninvalvonnan informointiasiakirja. Toimialan informointiasiakirjat
löytyvät kaupungin verkkosivuilta suomeksi ja ruotsiksi. Tämän jälkeen vuonna 2024
informointiasiakirjojen on katsottu olevan ajan tasalla eikä niitä ole ollut tarvetta
päivittää.

Informointiasiakirjojen ylläpito ja päivittäminen on jatkuvaa työtä, joka on kaupunki-
ympäristön toimialalla nimettyjen tietosuojavastuuhenkilöiden vastuulla. Asiakirjojen
päivittämistarpeita saattaa tulla esiin esim. prosessien muuttuessa tai mikäli
informointiasiakirjoissa havaitaan puutteita. Tyypillisesti prosessi etenee siten, että

esim. henkilötietojen vaikutustenarvioinnin yhteydessä havaitaan tarve informointiasiakirjan päivittämiseksi. Tämän jälkeen tietosuojavastuuhenkilöt tekevät tarvittavat muutokset, käännättävät informointiasiakirjan ruotsiksi ja toimittavat päivitettyt versiot toimialan viestinnälle verkkosivuille laittamista varten.

5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Yleisenä nostona kaupunkiympäristön toimiala toteaa edelleen toivovansa, että kaupungin tietosuoja-asioita keskitettäisiin enemmän kaupunkistrategian ja johdon toimialalle, jolloin niistä vastaisivat henkilöt, jotka tekevät niitä koko ajan ja enemmän. Nyt samoja asioita pyöritellään kaikilla toimialoilla, mikä ei todellakaan ole tehokasta työajan käyttöä. Nykyinen toimintamalli johtaa toisaalta päällekkäiseen työhön eri toimialoilla ja toisaalta siihen, että osa tarpeellisista tietosuoja-asioista putoaa organisaatorajojen väliin ja jää hoitamatta. Vakavana huolena kaupunkiympäristön toimiala toteaa myös, että nykyinen hajautettu tietosuoja-asioiden käsittely ei mahdollista sellaista tietosuoja-asioiden osaamisen ja asiantuntemuksen kehittymistä, jota Vantaan kaupungin kokoisessa organisaatiossa tarvittaisiin.

KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA

Toimialan nimi on Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala 1.1.2025 alkaen.

TALOUS JA STRATEGIA

Talous ja strategia -palvelualueen tietotilinpäätös 2024

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Talouden ja strategian palvelualue ei ole luovuttanut henkilötietoja rekisteröidyille vuonna 2024.

Talouden ja strategian palvelualueella strategia- ja tutkimusyksikkö luovuttaa Vantaan kaupungin asukkaiden henkilötietoja Vantaan kaupungin sisäiseen viranomaiskäyttöön, mutta ei suoraan rekisteröidyille. Henkilötietojen luovutuspyynnöt tulevat kirjallisina Vantaan kaupungin sisältä, joten strategia- ja tutkimusyksikön on mahdollista tarkistaa tietojen pyytäjän henkilöllisyys Vantaan järjestelmistä.

Henkilötietojen tarkastuspyyntöprosessissa palvelualue noudattaa Vantaan kaupungin ”Henkilötietojen tarkastuspyyntöön vastaaminen” -ohjetta. Palvelualueen eri yksiköissä on nimetty tarkastuspyynnöille yhteyshenkilö ja hänelle varahenkilö. Palvelualueen järjestelmissä on toiminnot, joilla yhteyshenkilöt tai yhteyshenkilön pyynnöstä tietojärjestelmätoimittaja saavat tulostettua rekisteröidyn pyytämät tiedot yhden kuukauden kuluessa.

Palvelualue on kuvannut luovutusprosessit tietosuojan vaikutustenarviointeihin.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Vantaan kaupunki luovuttaa henkilötietoja Intrum Oy:lle Vantaan kaupungin tekemien myyntilaskujen saatavien perintään. Pääsääntöisesti Intrum Oy ei luovuta henkilötietoja Euroopan talousalueen (ETA) ulkopuolelle. Intrum Oy käyttää kuitenkin ulkopuolisia palveluntarjoajia, jotka huolehtivat käsiteltävien tietojen säilyttämisestä tai vastaavista palveluista ja joilla saattaa olla pääsy Intrumin käsittelemiin henkilötietoihin. Nämä palveluntarjoajat saattavat sijaita Euroopan talousalueen ulkopuolella, kuten Yhdysvalloissa. Intrum huolehtii siitä, että mahdolliset vastaanottajat ovat sertifioineet itsensä DPF-ohjelmaan ennen siirtoa.

Palvelualue käyttää SAP-talousraportoinnissa Microsoft PowerBI:tä ja SAP Analytics for Office -ohjelmistoa. Microsoft Oy saattaa siirtää henkilötietoja Yhdysvaltoihin, vaikka tietoja käsitellään pääasiassa EU/ETA-alueella. Vantaan kaupunki sallii tietojen siirron Yhdysvaltoihin tietosuojan riittävyyspäätökseen pohjautuvan tietosuojakehyksen (DPF) perusteella, koska Microsoft Oy löytyy DPF-ohjelmasta.

Palvelualue ei ole tehnyt varautumissuunnitelmaa sille, että tietojen siirtoon Yhdysvaltoihin tulee mahdollisesti aikaisempien vuosien kaltaisia juridisia ongelmia. Microsoftin ohjelmistoa käytetään Vantaan kaupungilla niin laajalti, että palvelualue tarvitsee kaupunkitasoisen linjauksen mahdollisten vakiolausekkeiden ja lisäsuojatoimenpiteiden käytössä.

Vantaa käyttää raportointiin Microsoft Azuren pilvipalveluita, joissa tietojen käsittelyn läpinäkyvyys on rajallista. Palvelualueen on haastavaa valvoa ja varmistaa, että EU:n ulkopuoliset vastaanottajat noudattavat EU:n tietosuojakäytäntöjä. Tämä voi johtaa tietosuojarikkomuksiin ja henkilötietojen väärinkäyttöön. Raportoinnissa käytettävien henkilötietojen pseudonymisointi kaupunkiyhteisellä salausalgoritmilla on yksi kehitysehdotus, jolla tietosuojarikkomusten todennäköisyyttä voi pienentää.

3) Tietosuojan vaikutustenarvioinnit

Talouden ja strategian palvelualueella aloitettiin ja valmistui neljä uutta tietosuojan hallintatyökaluun kirjattua vaikutustenarviointia vuonna 2024:

- IMS 18 2024
- Kirstu Vantaan talousraportointi 2024
- SAP BW4 2024
- Sanomavälityspalvelun hankinta 2025 (kilpailutusta varten).

Palvelualue päivitti kaksi vaikutustenarviointia vuonna 2024:

- Targetor Pro 2024
- Webropol 3.0 2024.

Kaikkiaan palvelualueella on tehty 19 vaikutustenarviointia eikä niistä ole yhtään kesken.

Palvelualueella on yksi vaikutustenarviointien vetäjä. Vetäjän työaika on riittänyt vaikutustenarviointien tekemiseen. Palvelualue oli mukana Sanomavälityspalvelun hankinnan vaikutustenarvioinnissa, jonka vetäjänä toimi tietohallinnon edustaja.

4) Informointiasiakirjat

Talouden ja strategian palvelualue on päivittänyt vuoden 2024 aikana tilastoinnin ja tutkimuksen sekä Webropolin informointiasiakirjat. Informointiasiakirjoihin palvelualue lisäsi ohjeet henkilötietojen tarkastuspyynnön tekemisestä sähköisessä asiointipalvelussa.

Taloushallinnon prosesseista ei ole informointiasiakirjaa, talouspalveluiden tavoitteena on kirjoittaa se vuonna 2025. Nykyinen taloushallinnon yhtä kokonaisuutta kuvaava informointiasiakirja ei kuvaa koko taloushallinnon henkilötietojen käsittelyn prosessia, vaikka toisaalta jokaisesta järjestelmästä ei kannata tehdä omaa informointiasiakirjaa. Taloushallinnon prosessien kokonaisuuteen kuuluvat Ceepos-palvelukassat, Kirstu Vantaan talousraportointi, DataCycle360 (entinen Rondo), SAP BW, SAP ERP moduuleineen, Cash Management, Financial Performance Management (FPM), iScala ja Sanomavälityspalvelu.

Informointiasiakirjat on julkaistu Vantaa.fi-sivustolla, joten niistä on myös ruotsinkieliset versiot. Palvelualue ei ole tehnyt muun kielisiä versioita informointiasiakirjoista.

Vantaan viestintä päivittää Vantaa.fi-sivustolle palvelualueen pyynnöstä informointiasiakirjojen tekstejä. Tekstien ajantasaisuuden varmistaa talouden ja strategian palvelualueen tietosuojavastuuhenkilö ja järjestelmien vastuuhenkilöt. Järjestelmien vastuuhenkilöt laativat uudet informointiasiakirjat ja päivittävät vanhoja yhdessä tietosuojavastuuhenkilön kanssa.

5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Talouden ja strategian palvelualueella oli kolme tietoturvaloukkausilmoitusta vuoden 2024 aikana, joista kahdessa syinä olivat liian laajat käyttöoikeudet ja yhdessä henkilötietojen meneminen väärälle vastaanottajalle. Missään niistä ei aiheutunut haittaa rekisteröidyille.

Palvelualueen strategia- ja tutkimusyksikön tutkimus- ja tietopalvelutiimillä on ollut haasteita tiedonhallintalain mukaisen henkilötietojen käsittelyn lokituksen toteutuksessa. Järjestelmätoimittajat ovat saaneet lokituksen käyttöön sekä Facta Väestö -osassa että tiimin käyttämällä jaetun verkkolevyaseman henkilötietohakemistoissa. Tietohallinto edisti lokituksen seurannan ja valvonnan toteutusta vuoden 2024 aikana, mutta toteutus on edelleen kesken. Kaupungin johtoryhmä suositteli syyskuussa 2024 henkilötietojen siivoamista jaetuilta verkkolevyiltä lähtien

liikkeelle kriittisimmästä päästä. Sen takia tutkimus- ja tietopalvelutiimi on toistaiseksi siirtänyt jaetuilla verkkolevyasemille säilytetyt henkilötiedot strategia- ja tutkimuspäällikön hallinnoimalle ulkoiselle tietosuojakovalevyille. Ilman jaettua verkkolevyä tiimi ei kuitenkaan voi tehdä kaikkia työtehtäviään, joten tiimin on jatkettava verkkolevyhakemistojen tietosuojaselvityksiä vuonna 2025.

ELINVOIMAPALVELUT

Tietotilinpäätös 2024, elinvoimapalvelut

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

1. Kuinka paljon henkilötietojen luovutuksia rekisteröidyille oli vuonna 2024? Koskee kaikkia henkilötietojen luovutuksia eikä ainoastaan henkilötietojen tarkastuksia.

- Henkilötietoja ei ole luovutettu yhdellekään rekisteröidylle vuoden aikana. Henkilötietojen luovutuksia tapahtuu lähinnä rekisterinpitäjältä rekisterinpitäjälle, eli esimerkiksi hankkeiden toteuttajien ja rahoittajan välillä. Hankkeita on tällä hetkellä kymmenkunta ja niistä raportoidaan rahoittajalle kolmesti vuodessa.

2. Henkilötietojen luovutuksista tulee aina jäädä merkinnät: kuka tietoja luovutti, milloin tietoja luovutettiin, mitä tietoja luovutettiin ja miten tietojen luovutus tapahtui.

- 2.1. Miten tämä toteutetaan käytännössä?
- 2.2. Ovatko nämä tiedot saatavilla kaikkien luovutusten osalta?
- 2.3. Jos kaikista luovutuksista ei jää näitä kaikkia välttämättömiä merkintöjä, niin mistä tämä johtuu?
- 2.4. Onko tämän osalta kehitysehdotuksia?

- Henkilötietoja ei ole luovutettu yhdellekään rekisteröidylle vuoden aikana. Elinvoimapalveluissa ei vielä ole luotu prosessia henkilötietojen luovuttamiseen liittyen. Käytännössä tieto luovutuspyynnöstä tulisi Vantaa-infosta ja suunnittelija veisi tiedon Astaan. Suunnittelija kokoaisi luovutettavat tiedot ja lähettäisi ne rekisteröidylle salatulla sähköpostilla. Sähköpostit voitaisiin otsikoida yhdenmukaisesti, jolloin tarvittaessa olisi helppo koota tieto siitä, mitä luovutuksia on tehty, milloin ja kenen toimesta.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

1. Onko toimialalla/palvelualueella kartoitettuna kaikki järjestelmät ja sovellukset, joissa tapahtuu henkilötietojen osalta tiedonsiirtoja Yhdysvaltoihin?

- Kyllä, ja tunnistettu Teams ja Slack. Slackin osalta vaikutustenarviointia ei vielä ole tehty. Elinvoimapalveluissa ei myöskään ole aloitettu Teamsia koskevaa vaikutustenarviointia, vaan se on jäänyt odottamaan kaupunkitasoista M365-vaikutustenarviointia, jonka pohjalle oma käyttötarkoituksemme voitaisiin perustaa.

2. Onko tällä hetkellä kaikkien tiedonsiirtojen osalta vaikutustenarvioinneissa tietojen siirron perusteena komission riittävyyspäätös?
 - Teamsin ja Slackin osalta vaikutustenarviointeja ei ole tehty (näin ollen perusteet puuttuvat näistä).
3. Onko tehty suunnitelmia sen varalle, että tietojen siirtoon Yhdysvaltoihin tulisi aikaisempien vuosien kaltaisia juridisia ongelmia?
 - Palvelualueella ei ole tehty suunnitelmia tämän varalle.
4. Jos on, niin minkälaisia suunnitelmia?
 - -
5. Jos jatkossa tarvitsee taas käyttää vakiolausekkeita ja lisäsuojatoimenpiteitä tietojen siirron osalta, niin miten tämä prosessi on tarkoitus toteuttaa käytännön tasolla?
 - -
6. Mikä koetaan ongelmalliseksi tiedonsiirroissa EU:n ulkopuolelle käytännön tasolla? Onko kehitysehdotuksia tältä osin?
 - -

3) Tietosuojaan vaikutustenarviointit

1. Kuinka monta uutta vaikutustenarviointia aloitettiin vuonna 2024?
 - Aloitettiin kuusi.
2. Kuinka monta vaikutustenarviointia saatiin päätökseen vuonna 2024?
 - Kuusi.
3. Kuinka montaa vaikutustenarviointia päivitettiin vuonna 2024?
 - Ei yhtään.
4. Mikä on vaikutustenarviointien tilanne vuonna 2024: Kuinka monta vaikutustenarviointia on kaiken kaikkiaan tehty, kuinka monta on kesken ja kuinka monta on aloittamatta?
 - Tehtiin kuusi, yhtään ei jäänyt kesken, aloittamatta kahden järjestelmän osalta: Slack ja yritysneuvonnan Hakosalo-ympäristö (CRM). Myös muutamalta hankkeelta puuttuu vaikutustenarviointi. Näiden hankkeiden

osalta on tiedossa, että niissä ei käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja, jolloin alkukartoitus riittänee. Näiden osalta tilanne pyritään saamaan kuntoon vuoden 2025 kuluessa.

5. Onko toimialalla/palvelualueella resursoitu riittävästi vaikutustenarviointien tekemiseen?

- Ei.

6. Kuinka monta vaikutustenarviointien vetäjää oli vuonna 2024 ja oliko määrä riittävä tarpeeseen nähden?

- Ei, yksi, ja vuonna 2025 ei yhtäkään.

7. Onko toimiala/palvelualue ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien järjestelmien tai sovellusten hankintoja? Mikä taho toimii tällöin vaikutustenarvioinnin vetäjänä?

- Tietohallinto on ollut useammassa mukana, vaikutustenarvioinnin vetäjänä on toiminut elinvoimapalvelut.

Tilastotiedot pitäisi löytyä toimialojen/palvelualueiden ylläpitämistä vaikutustenarvointien hallintatiedostoista.

4) Informointiasiakirjat

1. Mitkä informointiasiakirjat on päivitetty vuonna 2024.

- Henkilötietojen käsittely Vantaan kaupungin elinvoimapalveluissa, [linkki](#)

2. Mitkä informointiasiakirjat ovat vielä päivittämättä ja minkälainen aikataulu päivittämiselle on suunniteltu?

- Uutta yritysneuvonta-palvelua koskevat asiakirjat, päivittäminen kevät 2025 ja uutta CRM:ää koskevat asiakirjat, päivitys palveluntoimittajan hyväksymisen jälkeen keväällä 2025.

3. Löytyykö kaikista informointiasiakirjoista ruotsinkieliset versiot?

- Yritysneuvonta-palvelua koskevasta informointiasiakirjasta puuttuu ruotsinkielinen versio.

4. Muun kielisten versioiden tarve toimialalla/palvelualueella, ja kuinka paljon sellaisia on tehty?

- Yritysneuvonnassa voisi olla tarpeen esimerkiksi arabiankielinen informointiasiakirja, mutta resurssien rajallisuuden vuoksi joudutaan todennäköisesti pärjäämään englanninkielisellä informointiasiakirjalla.
5. Minkälainen prosessi toimialalla/palvelualueella on informointiasiakirjojen päivittämiseen?
- Prosessia ei tällä hetkellä ole, tietojen päivittäminen on pistemäistä.
6. Kenen tehtäväksi informointiasiakirjojen päivittäminen on annettu ja kenen tehtävänä on laatia uusi informointiasiakirja uudesta prosessista?
- Suunnittelija.
- 5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä**
- -

TYÖLLISYYDEN JA KOTOUTUMISEN PALVELUT

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tietotilinpäätös 2024

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

1. Kuinka paljon henkilötietojen luovutuksia rekisteröidyille oli vuonna 2024? Koskee kaikkia henkilötietojen luovutuksia eikä ainoastaan henkilötietojen tarkastuksia.

Tykon vastaus:

Rekisteröidyillä tarkoitetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (TSA) mukaan luonnollista henkilöä, jonka henkilötietoja käsitellään rekisterinpitäjän toiminnassa sen tarkoituksia varten. Tyko käsittelee vastauksessaan vain tietojen luovuttamista rekisteröidyille, ei luovuttamista toiselle rekisterinpitäjälle, koska kysymyksessä tiedustellaan vain luovutuksista rekisteröidyille.

Lakisääteiset rekisteröityjen ryhmät ovat olleet kokeilualueen kunnan toiminnassa (laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta 14 §):

- 1) henkilöasiakkaat
- 2) julkisia työvoima- ja yrityspalveluja hakeva tai saava työnantaja tai yritys sekä
- 3) julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottaja.

Rekisteröityjen henkilötietojen tarkastuspyyntöjä (TSA 15 art.) ja oikaisuvaatimuksia (TSA 16 art.) saapui palvelualueelle vain muutamia kaupungin kirjaamon kautta vuonna 2024. Nämä tarkastuspyynnöt löytyvät Astasta. Tarkastuspyynnön täyttäminen kirjataan Astaan, jolloin täsmennetään, kuka on tiedot luovuttanut, mitä tietoja on luovutettu, miten tiedot on luovutettu ja millä perusteella tiedot on luovutettu.

Koska kokeilualueen kunnan (työvoimaviranomainen) asiakkaalla on ollut mahdollista tarkistaa itseään koskevat kirjaukset (henkilötiedot) valtakunnallisesta asiakastietojärjestelmäkokonaisuudesta kirjautumalla järjestelmään *Oma asiointi -palvelun* kautta, on henkilötietojen tarkastuksia/luovutuksia ollut käytännössä huomattavasti enemmän. Asiakkaiden järjestelmään kirjautumisesta jää jälki lokitietoihin mutta kokeilualueen kunta ei saa kirjautumisesta erikseen tietoa. Kokeilualueen kunta ei saa myöskään järjestelmästä tietoa, jos asiakas on ottanut sieltä itselleen GDPR-tulosteen (TSA 15 art.) Kuitenkin, jos asiakas aloittaa työnhaun, lähettää työllisyysasiantuntijalle viestin, merkitsee tehtävän

tehdyksi yms. niin näihin toimenpiteisiin työvoimaviranomaisella on järjestelmässä näkyvyys.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012, jäljempänä JTYPL) 13 luku 6 § 1 mom. nojalla valtion KEHA-keskus vastaa TE-hallinnon valtakunnallisen asiakastietojärjestelmän lokitietojen keräämiseen liittyvistä tehtävistä kokeilualueen kuntien sijaan. Kokeilualueen kuntien on tullut pyytää lokitietoja erikseen KEHA-keskukselta.

Tyko ei ole kuitenkaan pyytänyt vuoden 2024 tietotilinpäätöstä varten erikseen tietoja KEHA-keskukselta asiakkaidensa järjestelmään kirjautumisista, koska tällainen pyyntö olisi TE2024-uudistuksen yhteydessä tarpeettomasti kuormittanut KEHA:n toimintaa. Tieto kirjautumisista ei myöskään riitä vastaamaan kysymykseen henkilötietojen luovutusten määrästä.

Palvelualueen data-asiantuntijoilta saadun tiedon mukaan kokeilualueen kunnan asiakkaiden määrän vuosikeskiarvo on ollut vuonna 2024:

- 1) kaikki asiakkaat (kaikki työllisyyskoodit): 25 730;
- 2) työttömät työnhakijat (työttömät ja lomautetut): 15 473.

Henkilötietojen luovutuksia rekisteröidylle on tapahtunut vuoden 2024 aikana käytännössä palveluprosessin eri vaiheissa merkittävässä määrin.

Asiakkaille annetaan järjestelmästä tietoja joko automaattisesti tai työllisyys-asiantuntijan antamana. Näitä ovat lausunnot, selvityspyynnot, suunnitelmat ja suullisesti annettavat tiedot.

Lausunnoista osa menee automaattisesti (esim. T004, ei oikeutta etuuteen, koska asiakkuus ei ole voimassa xx.xx alkaen), mutta pääosa tehdään asiantuntijan toimesta. Asiakas näkee pääosan lausunnoista Asioinnissa. Vain muutama lausunto menee asiakkaalle postitse (kuten T004).

Selvityspyynnot menevät asiakkaalle pääosin sähköisesti. Vain jos asiakkaan *suomi.fi*-palvelu ei ole lainkaan käytössä saa hän ne postitse.

Asiakkaan työllistymissuunnitelmat ovat luettavissa Asioinnissa. Asiakkaalle voidaan antaa suunnitelma tapaamisella tai lähettää se postitse.

Tyko joutuu toteamaan, että luotettavaa tilastotietoa luovutusten määrästä ei ole mahdollista tuottaa vuoden 2024 osalta. Asiaa on selvitetty yhdessä palvelualueen data-asiantuntijoiden kanssa. Yksittäisen asiakkaan osalta tilanne

on toinen, koska asiakastietojärjestelmän kirjaukset (yhteydenottokenttä ja yhteistyötahojen yhteydenottopyynnot -kenttä) sisältävät tietoja tiedonluovutuksesta.

Vuoden 2024 osalta on mahdollista muodostaa ainoastaan hyvin karkea yleiskuva, mitä henkilötietojen luovutusten määrät voisivat olla. Tilastotiedon tuottamista hankaloittaa asiantuntijan työmarkkinatorin (A-TMT) versiopäivityksen 3.0 käyttöönotto vuonna 2024, jonka myötä dataympäristö muuttui olennaisesti. Väistyvän Ura-järjestelmän aikaisten tiedolla johtamisen (tilastoinnin) tarkoituksessa tehtyjen ns. boksiajajien tekeminen ei ole enää A-TMT:ssä mahdollista. Tosin Ura-järjestelmässäkään ei ole ollut mahdollista kohdistaa hakuja yhteydenottopyyntökenttään, johon työllisyysasiantuntijat ovat tehneet kirjaukset henkilötietojen luovutuksista. Huomionarvoista myös on, että mainittu kenttä ei sisällä tietoa asiakkaan (rekisteröidyn) itsensä tulostamista GDPR-tiedoista.

Volyymitietona voidaan esittää, että Vantaa-Kerava kuntakokeilun asiakkaisiin liittyviä yhteydenottoja oli välillä tammikuu-syyskuu 2024:

Selite	Arvo
Tekstiviesti asiakkaalle	40066
Sähköposti asiakkaalle	38279
Kirje asiakkaalle	30355
Asiakkaan sähköposti	29043
Soitto asiakkaalle	24139
Soittoyritys asiakkaalle	19595
Asiakkaan soitto	14514
Asiakkaan tekstiviesti	8514
Asiakkaan kirje	255

Vastaavia raporttitietoja ei ole kuitenkaan saatavilla syyskuusta 2024 lähtien A-TMT käyttöönoton vuoksi.

Vantaan kaupungin on käytettävä työvoimaviranomaisen lakisääteisissä tehtävissä valtakunnallista asiakastietojärjestelmää.

1.1 Mikäli luovutuksista ei saada tilastoa, niin mistä tämä johtuu?

Tykon vastaus:

Valtakunnan TE-hallinnon asiakastietojärjestelmäkokonaisuus (*laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 13 luku 3 §*) ei ole mahdollistanut tilastotiedon tuottamista henkilötietojen luovutuksista vuonna 2024. Tilastoinnin toteuttamista

on hankaloittanut entisestään siirtyminen URA-järjestelmästä asiantuntijan työmarkkinatoriiin (A-TMT) ja sen vuoden 2024 aikana toteutettujen versiopäivitysten tuomat muutokset dataympäristöön. Vantaan kaupungilla on lakiin perustuva käyttövelvoite mainittuihin valtion järjestelmiin.

- 1.2 Miten tässä tapauksessa toimintaa tulisi muuttaa niin, että luovutuksista saataisiin tilastoa?

Tykon vastaus:

Tilaston tuottaminen tietojen luovutuksista A-TMT-järjestelmästä edellyttäisi järjestelmän kehittämistä sellaiseksi, että järjestelmän määrättyyn kenttään voitaisiin kohdistaa tilastoajoja. Tällöin kentästä tulisi ilmetä riittävät tiedot toteutetusta henkilötietojen luovutuksesta. Yhtenäinen rakenteellinen kirjaustapa tukisi tilastointia. Tilastointia ei voida kuitenkaan toteuttaa ilman KEHA-keskuksen myötävaikutusta, koska se vastaa järjestelmästä. Tilastoinnin kannalta olennaista olisi myös huomioida henkilötiedon laaja käsite.

2. Henkilötietojen luovutuksista tulee aina jäädä merkinnät: kuka tietoja luovutti, milloin tietoja luovutettiin, mitä tietoja luovutettiin ja miten tietojen luovutus tapahtui.

- 2.1 Miten tämä toteutetaan käytännössä?

Tykon vastaus:

Kirjaamon kautta saapuneita luovutuspyyntöjä toimeenpantaessa kirjataan Astaan tiedot siitä, kuka tietoja luovutti, milloin tietoja luovutettiin, mitä tietoja luovutettiin ja miten tietojen luovutus tapahtui.

Hoidettaessa Ura-järjestelmässä asiakkaan palveluprosessia on tiedot henkilötietojen luovutuksista kirjattu välilehdelle ”*yhteistyötahojen yhteydenotto*”.

A-TMT:n seuraavassa päivitysversiona (käyttöönnotossa) yhteydenotot siirtyvät Ura-järjestelmästä A-TMT:hen, mutta vielä ei ole tiedossa, mikä kenttä tai välilehti tulee yhteydenottojen merkitsemistä varten. Versiopäivityksen on tarkoitus tapahtua toukokuussa 2025.

- 2.2 Ovatko nämä tiedot saatavilla kaikkien luovutusten osalta?

Tykon vastaus:

Lähtökohtaisesti pitäisi olla.

Koska henkilötietojen luovutuksia rekisteröidyille tapahtuu palveluprosessin eri vaiheissa, niin ei voida poissulkea tilannetta, jossa kirjaus jää esimerkiksi kiireessä tehtynä puutteelliseksi. Tai tilannetta, jossa ei ymmärretä käsillä olevan henkilötieto (henkilötiedon laaja käsite) tai luovutustilanne.

2.3 Jos kaikista luovutuksista ei jää näitä kaikkia välttämättömiä merkintöjä, niistä mistä tämä johtuu?

Tykon vastaus:

- Valtakunnallisen TE-hallinnon asiakastietojärjestelmän toiminnallisuuksista, jotka eivät tue tällä hetkellä tilastointia (mm. ei ole olemassa nimenomaista kenttää henkilötietojen luovutusten merkitsemistä varten)
- Kirjaus on jäänyt kiireen takia puutteelliseksi
- Ei ole ymmärretty, että kyse on henkilötiedosta (henkilötiedon laaja käsite; rekisteröidyn suora ja epäsuora tunnistettavuus)
- Ei ole ymmärretty, että kyse on luovutustilanteesta.

2.4 Onko tämän osalta kehitysehdotuksia?

Tykon vastaus:

- Tiedonluovutusten tilastoinnin toteuttaminen edellyttää yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa. Tilastointia ei ole mahdollista toteuttaa A-TMT:ssä ilman KEHA:n järjestelmäkehitystä ja toimeenpanoa. Uuden kentän luominen järjestelmään?
- Rakenteellisen kirjaamistavan terävöittäminen
- Henkilökunnan kouluttaminen/tietosuoja-asioiden kertaaminen: henkilötiedon käsite, milloin on käsillä tiedon luovutus, rakenteellinen kirjaaminen tiedonluovutuksista yhtenäisellä tavalla asiakastietojärjestelmään, rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän käsitteet ym.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

1. Onko toimialalla/palvelualueella kartoitettuna kaikki järjestelmät ja sovellukset, joissa tapahtuu henkilötietojen osalta tiedonsiirtoja Yhdysvaltoihin?

Tykon vastaus:

Työvoimaviranomaisen ja kotoutumisviranomaisen toiminnan kannalta tilanne on tiedonsiirron osalta siinä mielessä hyvä, että asiakastietojen käsittely tapahtuu pääosin valtion lakisääteisissä tietojärjestelmissä, joissa tiedonsiirtoa Yhdysvaltoihin ei tapahdu. KEHA-keskus vastaa järjestelmien kehittämistyöstä ja

ylläpidosta rekisterinpitäjänä. Vuoden 2025 alusta kuntien kotoutumisviranomaisille tulee mahdollisuus ottaa käyttöönsä kotoutumisen asiakastietojärjestelmä (ns. Koto-AJ), johon tulee nimenomainen käyttövelvoite. Uusi laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) astuu voimaan 1.1.2025.

Kun Tykossa suunnitellaan uuden järjestelmän tai sovelluksen hyödyntämistä henkilötietojen käsittelyyn, arvioidaan käsittelyn aiheuttamat riskit tietosuojan vaikutustenarvioinnissa, jossa otetaan kantaa myös henkilötietojen siirtoon Yhdysvaltoihin. Jos tiedonsiirto tapahtuu, niin siirron lailliseksi perusteeksi on merkitty/päivitetty vaikutustenarvioinnissa tällä hetkellä EU-komission riittävyyspäätös 10.7.2023.

Palvelualueen ICT-ryhmän ja tietosuojayhteishenkilöiden toimesta käydään varautumistoimena läpi vielä palvelualueen järjestelmät ja sovellukset tiedonsiirron osalta vuonna 2025.

2. Onko tällä hetkellä kaikkien tiedonsiirtojen osalta vaikutustenarvioinneissa tietojen siirron perusteena komission riittävyyspäätös?

Tykon vastaus:

Kyllä.

3. Onko tehty suunnitelmia sen varalle, että tietojen siirtoon Yhdysvaltoihin tulisi aikaisempien vuosien kaltaisia juridisia ongelmia?

Tykon vastaus:

Tykon toiminnassa ICT-häiriöt ovat tunnistettu osaksi häiriötilanteisiin varautumista. Niihin on valmisteltu toimintamalleja. Nimenomaista suunnitelmaa ei ole toistaiseksi laadittu sen varalle, että tiedonsiirtoa ei voisi enää toteuttaa komission 10.7.2023 riittävyyspäätöksen nojalla (art. 45).

Tykon näkemyksen mukaan kaupungilla olisi hyvä olla yhteinen strategia asiassa, koska moni järjestelmä on kaupunkitasoisessa käytössä (M365). Miten siirrytään GDPR:n toiseen siirtoperusteeseen (46 art.)? Miten riskejä saataisiin pienennettyä nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa (vrt. Tukholman kaupungin linjaus pilvipalvelusta)?

4. Jos on, niin minkälaisia suunnitelmia?

Tykon vastaus:

Nimenomaista suunnitelmaa ei ole, mutta Tykossa on tunnistettu, että määrättyjen työkalujen, kuten Teams-videoneuvotteluominaisuuden käyttömahdollisuus asiakastyössä voi estyä, jos nykyinen siirtoveruste (art. 45) poistuu käytöstä. Tällöin käytetään videoneuvottelun sijaan puhelinta.

5. Jos jatkossa tarvitsee taas käyttää vakiolausekkeita ja lisäsuojatoimenpiteitä tietojen siirron osalta, niin miten tämä prosessi on tarkoitus toteuttaa käytännön tasolla?

Tykon vastaus:

Tykon näkemyksen mukaan tähän pitäisi valmistella kaupunkitasoinen suunnitelma/strategia. Ei ole järkevää, että tehdään päällekkäistä työtä (M365), joka voi olla vielä kustannuksiltaan kallista (lisäsuojatoimenpiteet).

6. Mikä koetaan ongelmalliseksi tiedonsiirroissa EU:n ulkopuolelle käytännön tasolla? Onko kehitysehdotuksia tältä osin?

Tykon vastaus:

Yleinen maailmanpoliittinen epävarmuus on kasvanut viime aikoina niin paljon, että tiedonsiirtokysymystä olisi pohdittava perustavanlaatuisemmin kaupunkitasoisesti. Mitkä järjestelmä ja sovellusratkaisut ovat kestävimpiä erilaisissa häiriötilanteissa ja yhteiskunnallisissa poikkeusoloissa.

Kehitysidea: tiedonsiirtokysymys tunnistetaan yhteiseksi tietosuojapolitiikkaan ja varautumiseen liittyväksi kysymykseksi, jolle laaditaan yhteinen strategia.

3) Tietosuojan vaikutustenarvioinnit

1. Kuinka monta uutta vaikutustenarviointia aloitettiin vuonna 2024?

Tykon vastaus:

10 kpl.

2. Kuinka monta vaikutustenarviointia saatiin päätökseen vuonna 2024?

Tykon vastaus:

7 kpl.

3. Kuinka montaa vaikutustenarviointia päivitettiin vuonna 2024?

Tykon vastaus:

3 kpl.

4. Mikä on vaikutustenarviointien tilanne vuonna 2024: Kuinka monta vaikutustenarviointia on kaiken kaikkiaan tehty, kuinka monta on kesken ja kuinka monta on aloittamatta?

Tykon vastaus:

Tehty: 10 kpl (päivitykset mukaan lukien)

Kesken: 3 kpl

Aloittamatta: 1.

5. Onko toimialalla/palvelualueella resursoitu riittävästi vaikutustenarviointien tekemiseen?

Tykon vastaus:

Ei riittävää resurssia vuonna 2024.

6. Kuinka monta vaikutustenarviointien vetäjää oli vuonna 2024 ja oliko määrä riittävä tarpeeseen nähden?

Tykon vastaus:

Yksi nimetty. Ei ollut riittävä määrä tarpeeseen nähden. Jossain tapauksissa muukin henkilö, kuten data-asiantuntija on vetänyt omaan substanssiinsa liittyvän vaikutustenarvioinnin.

7. Onko toimiala/palvelualue ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien järjestelmien tai sovellusten hankintoja? Mikä taho toimii tällöin vaikutustenarvioinnin vetäjänä?

Tykon vastaus:

Palvelualue on ollut vuonna 2024 mukana muutamissa järjestelmähankintoihin liittyvissä vaikutustenarvioinneissa (Yritys-CRM ja vuoronumerojärjestelmä). Niissä vetovastuu on ollut projektipäälliköllä.

Tilastotiedot pitäisi löytyä toimialojen/palvelualueiden ylläpitämistä vaikutustenarviointien hallintatiedoista.

4) Informointiasiakirjat

1. Mitkä informointiasiakirjat on päivitetty vuonna 2024.

Tykon vastaus:

Vantaan työvoimaviranomaisen kokonaan uusi informointiasiakirja, joka huomioi 1.1.2025 voimaan tulleet lainsäädäntömuutokset (TE2024 uudistus) on saatavilla

Vantaan kaupungin verkkosivuilla. Vuoden 2024 aikana on päivitetty kuntalaispalveluiden informointiasiakirjaa.

2. Mitkä informointiasiakirjat ovat vielä päivittämättä ja minkälainen aikataulu päivittämiselle on suunniteltu?

Tykon vastaus:

Muilta osin palvelualueen kohdennetut informointiasiakirjat käydään läpi kevään 2025 aikana.

3. Löytyykö kaikista informointiasiakirjoista ruotsinkieliset versiot?

Tykon vastaus:

Kyllä.

4. Muun kielisten versioiden tarve toimialalla/palvelualueella, ja kuinka paljon sellaisia on tehty?

Tykon vastaus:

Kaikista informointiasiakirjoista on tehty myös englanninkielinen versio.

5. Minkälainen prosessi toimialalla/palvelualueella on informointiasiakirjojen päivittämiseen?

Tykon vastaus:

Tietosuojaan vaikutustenarvioinnissa otetaan kantaa tarpeeseen päivittää olemassa olevaa informointiasiakirjaa tai laatia kokonaan uusi kohdennettu informointiasiakirja. On toimittu vaikutustenarvioinnissa linjatun mukaisesti.

Myös lainsäädäntömuutosten jälkeen (mm. TE2024-uudistus) informointiasiakirjoja on muutettu.

Palvelualueen lakimies on pääsääntöisesti laatinut informointiasiakirjoja pois lukien kuntalaispalvelut-yksikkö, joka on laatinut ja päivittänyt asiantuntijoidensa toimesta informointiasiakirjan itse.

Vuoden 2025 aikana palvelualueen tietosuojaprosesseja kehitetään myös informointiasiakirjojen päivittämisen osalta.

6. Kenen tehtäväksi informointiasiakirjojen päivittäminen on annettu ja kenen tehtävänä on laatia uusi informointiasiakirja uudesta prosessista?

Tykon vastaus:

Käytännössä palvelualueen lakimies on laatinut ja päivittänyt informointi-asiakirjoja pois lukien kuntalaispalvelut-yksikkö. Jatkossa työhön tulee osallistumaan myös muita.

5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Tykon vastaus:

- Asiantuntijan työmarkkinatorin (A-TMT) käyttöönotto ja versiopäivitykset vuonna 2024 (järjestelmässä käsitellään työvoimaviranomaisen asiakkaiden henkilötietoja). Henkilökunnan perehtyminen uuteen järjestelmään.
- Henkilöstö on ilmoittanut tunnollisesti tapahtuneista tietoturvaloukkauksista vuoden 2024 aikana.
- Valmistautuminen 1.1.2025 voimaan tulevaan TE2024-uudistukseen on sitonut paljon palvelualueen resursseja vuonna 2024. Uudistuksessa valtion TE-toimistot lakkautettiin ja julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirrettiin kunnille. Yhteistyö KEHA-keskuksen kanssa. Suuri määrä valtion työntekijöitä siirtynyt v. 2025 alusta liikkeen luovutuksella palvelualueen palvelukseen.
- Tietosuojatyön linkittäminen osaksi palvelualueen varautumistyötä. Miten henkilötietojen käsittely toteutetaan häiriötilanteissa ja yhteiskunnallisissa poikkeusoloissa.
- Palvelualueen lausunnot työ- ja elinkeinoministeriölle lakiesityksiin, joilla merkitystä myös henkilötietojen käsittelylle.
- Tykon tietosuojayhteyshenkilön (avainhenkilö) siirtyminen toisiin tehtäviin keväällä 2024 vaikutti palvelualueen tietosuojatyöhön lamauttaen sitä; toiminnan haavoittuvaisuus.

KUNTADEMOKRATIA

Tietotilinpäätös 2024

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

1. Kuinka paljon henkilötietojen luovutuksia rekisteröidyille oli vuonna 2024? Koskee kaikkia henkilötietojen luovutuksia eikä ainoastaan henkilötietojen tarkastuksia.
 - 1.1. Mikäli luovutuksista ei saada tilastoa, niin mistä tämä johtuu?
 - 1.2. Miten tässä tapauksessa toimintaa tulisi muuttaa niin, että luovutuksista saataisiin tilastoa?
2. Henkilötietojen luovutuksista tulee aina jäädä merkinnät: kuka tietoja luovutti, milloin tietoja luovutettiin, mitä tietoja luovutettiin ja miten tietojen luovutus tapahtui.
 - 2.1. Miten tämä toteutetaan käytännössä?
 - 2.2. Ovatko nämä tiedot saatavilla kaikkien luovutusten osalta?
 - 2.3. Jos kaikista luovutuksista ei jää näitä kaikkia välttämättömiä merkintöjä, niin mistä tämä johtuu?
 - 2.4. Onko tämän osalta kehitysehdotuksia?

Tiedonhallinta kommentoi tietopyyntöjen nykytilannetta ja jatkokehitystä kaupungissa yleisesti:

tällä hetkellä Astan tilasto näyttää seuraavasti:

Asiaryhmän nimi	Avatut asiat
Tietojen luovutus henkilörekisteristä	357
Henkilörekisterissä olevien tietojen tarkistus ja korjaus (rekisteröidyn tarkastusoikeus)	33
Asiakirjallisen tiedon luovuttaminen	207

Luvut koskevat vain tietopyyntöihin avattuja asioita eli vastaanotettuja tietopyyntöjä. Saatavilla ei ole automaattista tietoa siitä, kuinka moneen on vastattu eli että tietoja olisi luovutettu tai oltu luovuttamatta. Manuaalisesti kyseisen vastaustiedon etsintä on haastavaa, sillä usein asioille ei ole tehty toimenpidettä, johon olisi merkitty esimerkiksi "Tiedot luovutettu [pvm]". Kaupungin käytäntö on aiemmin ollut, että erilaisia julkisuuslain alaisia tietopyyntöjä (asiakirjallisen tiedon luovuttaminen) esimerkiksi kaava-asioihin, hankintoihin jne. on viety omana toimenpiteenään kyseisen kaava- tai hankinta-asian alle. Näistä ei ole saatavissa tilastoitua tietoa

ilman runsasta manuaalisen työn määrää: jokainen asia pitäisi erikseen avata ja katsoa onko siellä tietopyyntöä tehtynä.

Tällä hetkellä laadinnassa on kaupunkitasoinen ohjeistus siitä, miten tietopyyntöjen kanssa toimitaan (mm. miten laaditaan toimenpide tiedon luovuttamisesta), jotta päästään eroon kirjavasta käytännöstä.

- **Lakiasiat ja päätösvalmistelu:** henkilötietoja sisältävät tietopyynnot ovat käytännössä olleet julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä ja niissä on luovutettu vain julkisia henkilötietoja. Kaikkia näitä tietopyyntöjä saati vastauksia ei ole kirjattu Astaan, joten tarkkoja lukuja tai tilastotietoja aiheesta ei ole saatavilla. Vuoden 2024 kuluessa näitä pyyntöjä on ryhdytty kirjaamaan Astaan, joten jatkossa varmastikin saadaan tarkempia tilastoja.
- **Hallintopalvelut:** ei henkilötietojen luovutus- tai tarkastuspyyntöjä vuonna 2024.
- **Tiedonhallinta:** ei henkilötietojen luovutus- tai tarkastuspyyntöjä vuonna 2024.
- **Kaupunkiturvallisuus:** ei henkilötietojen luovutus- tai tarkastuspyyntöjä vuonna 2024.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

1. Onko toimialalla/palvelualueella kartoitettuna kaikki järjestelmät ja sovellukset, joissa tapahtuu henkilötietojen osalta tiedonsiirtoja Yhdysvaltoihin?
 - Aloittamatta on vielä 16 vaikutustenarviointia, joten on mahdollista, että jotain vielä tulee ilmi. Pääsääntöisesti palvelualueella käytössä olevat yhdysvaltalaiset järjestelmät ovat Microsoftin tai Googlen tuotteita, ja kyseiset yritykset ovat DPF-sertifioituja.
2. Onko tällä hetkellä kaikkien tiedonsiirtojen osalta vaikutustenarvioinneissa tietojen siirron perusteena komission riittävyyspäätös?
 - Kyllä.
3. Onko tehty suunnitelmia sen varalle, että tietojen siirtoon Yhdysvaltoihin tulisi aikaisempien vuosien kaltaisia juridisia ongelmia?
 - Vaikutustenarvioinnit päivitetään mahdollisten uusien ohjeistusten mukaisesti mahdollisimman pikaisesti.

- Varsinaista toiminnallista varasuunnitelmaa ei ole. Arkityö palvelualueella (kuten koko kaupungilla) käytännössä rakentuu Microsoftin tuotteiden perustalle (Outlook, Sharepoint, OneDrive, Teams, jne.).

4. Jos on, niin minkälaisia suunnitelmia?

kts. kysymys 2.3.

5. Jos jatkossa tarvitsee taas käyttää vakiolausekkeita ja lisäsuojatoimenpiteitä tietojen siirron osalta, niin miten tämä prosessi on tarkoitus toteuttaa käytännön tasolla?

- Palvelualueen käyttämät amerikkalaistuotteet ovat Tietohallinnon vastuulla.

3) Tietosuojaan vaikutustenarvioinnit

1. Kuinka monta uutta vaikutustenarviointia aloitettiin vuonna 2024?

- Aloitettuja 2024: 13 kpl.

2. Kuinka monta vaikutustenarviointia saatiin päätökseen vuonna 2024?

- Hyväksytyt ja allekirjoitetut: 10 kpl.

Valmistuneet vaikutustenarvioinnit: Käännöspalvelut; CaseM Henkilötietojen tarkastuspyyntö; Secapp; Valmiussuunnittelu ja varautuminen; Valtuustosalin ja KH-huoneen kokoustekniikan uusiminen -hanke; CaseM Luottamushenkilöt; CaseM Oikaisuvaatimus; CaseM Suojattu yhteydenotto kirjaamoon; Turvallisuusselvitysprosessi; Arkistoaineiston digitointi ostopalveluna.

3. Kuinka montaa vaikutustenarviointia päivitettiin vuonna 2024?

- Ei yhtään, sillä ennen vuotta 2024 ei ollut tehty loppuun asti yhtään vaikutustenarviointia.

4. Mikä on vaikutustenarviointien tilanne vuonna 2024: Kuinka monta vaikutustenarviointia on kaiken kaikkiaan tehty, kuinka monta on kesken ja kuinka monta on aloittamatta?

- Yhteensä valmiina ja allekirjoitettuna kymmenen (10) vaikutustenarviointia (kts kysymys 3.2).

- Kesken on seitsemän (7) vaikutustenarviointia: Sammio/sähköinen arkisto; Asianhallintajärjestelmä-hanke; Vaaliprosessi; Luottamushenkilöprosessi; Luottamushenkilörekisteri (järjestelmähanke); Kirjaamon yhteydenottojen käsittely; Qbrick-videopalvelu (yhteinen Viestinnän kanssa).
 - Aloittamatta: 16 kpl. Edellyttää tarkempaa tarkastelua (alkukartoitus), jotta selviää, onko [kaikista hallintatiedostoon merkityistä prosesseista ja järjestelmistä](#) tarpeellista tehdä vaikutustenarviointia.
5. Onko toimialalla/palvelualueella resursoitu riittävästi vaikutustenarviointien tekemiseen?
- Palvelualueen yksi vaikutustenarviointien vetäjä ei muiden työtehtäviensä ohessa pysty riittävästi keskittymään vaikutustenarviointeihin. Kesken-eräisiä ja kokonaan aloittamattomia arviointeja on edelleen runsaasti, ja niiden pikainen valmistuminen edellyttäisi lisäresursseja.
6. Kuinka monta vaikutustenarviointien vetäjää oli vuonna 2024 ja oliko määrä riittävä tarpeeseen nähden?
- Virallisesti kuntademokratian palvelualueella on yksi nimetty vaikutustenarviointien vetäjä. Tiedonhallinta on käytännössä vetänyt kahta vaikutustenarviointia omatoimisesti ja konsultoinut tarvittaessa Kuntademokratian vaikutustenarviointien vetäjää.
7. Onko toimiala/palvelualue ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien järjestelmien tai sovellusten hankintoja? Mikä taho toimii tällöin vaikutustenarvioinnin vetäjänä?
- Hankkeisiin liittyvät määrittelyt ovat tähän asti koskeneet lähinnä Kuntademokratian omia hankintoja, kuten luottamushenkilörekisteri, asianhallintajärjestelmä, tai arkistoaineiston digitointi ostopalveluna. Kameravalvonta- ja rikosilmoitinjärjestelmien hankintaan liittyvä prosessi on kesken, kuten myös neuvottelu siitä miten rekisterinpitäjyyteen liittyvät vastuut jakautuvat (Kato, Kaso, Koje/Kude/kaupunkiturvallisuus).

4) Informointiasiakirjat

1. Mitkä informointiasiakirjat on päivitetty vuonna 2024?
- 2024 päivitettyjä: Henkilötietojen käsittely Vantaan kaupungin suhdetoiminnan asiakasrekisterissä (02/2024) ja Henkilötietojen käsittely Vantaan kaupungin hallintoasioissa (01/2024).

- Kokonaan uusia ovat Henkilötietojen käsittely Secapp-hälytysviestijärjestelmässä (05/2024) ja Henkilötietojen käsittely Vantaan valmiussuunnittelussa ja varautumisessa (12/2024).
2. Mitkä informointiasiakirjat ovat vielä päivittämättä ja minkälainen aikataulu päivittämiseksi on suunniteltu?
- Informointiasiakirjat ovat varsin hyvin ajan tasalla, sillä osa on päivitetty vuonna 2024 (kts. kysymys 4.1) ja loput on uutena laadittu vuoden 2024 aikana. Hallintoasioiden informointiasiakirja tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään myös vuonna 2025.
3. Löytyykö kaikista informointiasiakirjoista ruotsinkieliset versiot?
- Ruotsinkielinen versio on olemassa suhdetoiminnan, hallintoasioiden sekä valmiussuunnittelun informointiasiakirjoista.
4. Muun kielisten versioiden tarve toimialalla/palvelualueella, ja kuinka paljon sellaisia on tehty?
- Suhdetoiminnan informointiasiakirja on olemassa myös englanniksi. Hallintoasioita koskeva informointiasiakirja on suunniteltu käännettäväksi englanniksi vuoden 2025 tarkistuksen yhteydessä.
5. Minkälainen prosessi toimialalla/palvelualueella on informointiasiakirjojen päivittämiseen?
- Informointiasiakirjan tarve huomioidaan vaikutustenarviointiprosessin yhteydessä, ja mikäli täytyy laatia uusi tai päivittää vanhaa, vastuhenkilö on palvelualueen tietosuojavastuuhenkilö. Konkreettisesti esimerkiksi hallintoasioiden asiakirjan päivittää tiedonhallinta. Joissain tapauksissa, esimerkiksi turvallisuusselvitysten osalta, on sovittu että henkilöstöpalvelut päivittävät tältä osin omaa rekrytointi-informointiasiakirjaansa, ja työntekijöitä koskevilta osilta he päivittävät palvelussuhdekäsikirjaa.
6. Kenen tehtäväksi informointiasiakirjojen päivittäminen on annettu ja kenen tehtävänä on laatia uusi informointiasiakirja uudesta prosessista?
- Pääsääntöisesti informointiasiakirjan laatiminen/päivittäminen on palvelualueen tietosuojavastuuhenkilön vastuulla.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen selvitys vuodelta 2024 kaupungin tietotilinpäätökseen

1. Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Sisäisestä tarkastuksesta ei ole luovutettu henkilötietoja rekisteröidyille vuonna 2024.

2. Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Sisäisellä tarkastuksella ei ole ollut vastuullaan vuonna 2024 sellaisia järjestelmiä /sovelluksia, joissa tapahtuu henkilötietojen siirtoa Yhdysvaltoihin.

3. Tietosuojaan vaikutustenarvioinnit

Sisäisessä tarkastuksessa on tehty ainoastaan yksi vaikutustenarviointi. Arviointi koski väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaa ja se tehtiin vuonna 2023. Vuonna 2024 ei tehty vaikutustenarviointeja. Tällä hetkellä ei ole tiedossa tarve laatia muita vaikutustenarviointeja. Sisäisestä tarkastuksesta löytyy tarvittaessa riittävät resurssit vaikutustenarviointien tekemiseen/vetämiseen/ylläpitämiseen.

4. Informointiasiakirjat

Sisäisessä tarkastuksessa on laadittu ainoastaan yksi informointiasiakirja. Informointiasiakirja koski väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaa ja se tehtiin vuonna 2023. Informointiasiakirja on käännetty ruotsiksi ja englanniksi. Informointiasiakirjojen ajan tasalla pidosta huolehtii tarkastusjohtaja.

VIESTINTÄ

Tietotilinpäätös 2024 viestintä

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Viestinnällä ei ole ollut yhtään henkilötietojen luovutusta rekisteröidyille vuonna 2024. Eikä viestintä ole saanut myöskään yhtään henkilötietojen tarkastuspyyntöä vuonna 2024. Jos pyyntö/pyyntöjä tulisi, ne käsitellään kaupungin virallisen prosessin mukaisesti vantaa.fi-sivustolla olevalla tarkastuspyyntölomakkeen ja suomi.fi-tunnistautumisen kautta tai Vantaa-infon kautta.

Kehitysehdotus: Koska käytäntö on kaupunkitasoinen, niin saisiko suomi.fi-palvelun kautta tilaston pyynnöistä? Jos se on mahdollista tietoja ei tarvitsisi raportoida palvelualueittain erikseen tietotilinpäätöksessä.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Viestinnän omistamista palveluista Meltwater (mediaseuranta- ja tiedote-jakelupalvelu sekä sosiaalisen median hallinta-alusta Engage) kuuluu DPF-vaatimuksen piiriin. Kyseinen toimittaja on sertifioinut itsensä ISO 27001 standardilla. Kyseinen portaali kilpailutetaan vuoden 2025 alkupuolella ja uudet vaatimukset huomioidaan jatkuvien palveluiden sopimuksissa ICT-hankintojen toimesta.

Viestintä käyttää Microsoft Copilottia (osa M365-ympäristöä); tietohallinto on tehnyt ko. tuotteen teknisen arvioinnin tietosuojaan osalta ja todennut sen sopivaksi toimialojen käyttöön. Viestinnän käyttämillä Google-tuotteilla on DPF-sertifiointi.

Kehittämisehdotus / tunnistetut ongelmat: Viestinnässä on tunnistettu, että useat viestintä- ja markkinointiteknologiat ovat monikansallisten yritysten tuottamia, joissa usein emoyritys on yhdysvaltalainen. Viestinnän ja markkinoinnin nykytarpeita tukevia ja isolle organisaatiolle soveltuvia SaaS-palveluita on vähän tarjolla, eli vaihtoehdot ovat hyvin rajalliset.

Viestinnän ja markkinoinnin näkemys on, että ko. aiheisiin tulisi varautua ennakoon sopimuksellisesti ICT-hankinnoissa sekä konkreettisesti jatkuvien palveluiden seurannassa. Tiedonsiirron tarkka kartoittaminen esim. vaikutustenarviointeja varten palvelun omistaman toimialan toimesta ei ole realistinen toimintatapa.

3) Tietosuojaan vaikutustenarvioinnit

Toimialojen/palvelualueiden tulee kerätä tietotilinpäätökseen seuraavat tiedot:

1. Kuinka monta uutta vaikutustenarviointia aloitettiin vuonna 2024?
 - 19 kpl.
2. Kuinka monta vaikutustenarviointia saatiin päätökseen vuonna 2024?
 - 11 kpl valmistui.
 - 4 kpl todettiin yhteisesti, että arviointia ei tarvitse tehdä.
 - Verkkosivustojen lisäosien arvioinnit sisällytettiin julkaisujärjestelmien arviointeihin (Drupal ja WordPress).
3. Kuinka montaa vaikutustenarviointia päivitettiin vuonna 2024?
 - 2 kpl.
4. Mikä on vaikutustenarviointien tilanne vuonna 2024: Kuinka monta vaikutustenarviointia on kaiken kaikkiaan tehty, kuinka monta on kesken ja kuinka monta on aloittamatta?
 - Google-tuotteista päätetty tehdä yhteisarviointi vuonna 2025 (6 kpl aloitettu 2024).
 - Somekanavien inventaario toteutetaan maaliskuun 2025 aikana. Jatkotoimenpiteet katsottava sen jälkeen.
5. Onko toimialalla/palvelualueella resursoitu riittävästi vaikutustenarviointien tekemiseen?
6. Kuinka monta vaikutustenarviointien vetäjää oli vuonna 2024 ja oliko määrä riittävä tarpeeseen nähden?
 - Toimialalla on ollut vuonna 2024 riittävästi vaikutustenarviointien vetäjiä (yhteensä 6 kpl ja arviointeja on tehty yhteistyönä). Palvelualueen osaaminen aiheeseen liittyen on kasvanut merkittävästi. Työaikaa on mennyt melko paljon, mutta lähtötilanteeseen verrattuna uusia arviointeja on saatu edistettyä hyvin ja useimmat arvioinnit ovat viimeistelyä vaille valmiita Astaan vientiä ja hyväksyntää varten.
7. Onko toimiala/palvelualue ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien järjestelmien tai sovellusten hankintoja? Mikä taho toimii tällöin vaikutustenarvioinnin vetäjänä?
 - Kyllä, järjestelmän tuoteomistaja (listattu alempana).

Vuonna 2024 viestinnässä aloitettiin uusia vaikutustenarviointeja

Ks. tietosuojasivustolla oleva koonti: [KAJO Hallintatiedosto tietosuoja.xlsx](#)

1. Tekoäly (Microsoft Copilot / Bing Chat Enterprise) 2023/2024, valmis
2. Tekoäly (ChatGPT) 2023/2024
3. Videotuotanto/videoalusta (Qbrick) 2024, valmis
4. Maksettu mainonta (Meta Business Manager) 2024, valmis
5. Maksettu mainonta (LinkedIn Campaign Manager) 2024, valmis
6. Maksettu mainonta (Google Ads) 2024
7. Verkkosivusto Vantaa-kanava (WordPress) 2024, valmis
8. Brändipankki (Gredi käyttöönotto ei valmis) 2024, valmis
9. Saavutettavuuden monitorointi ja analytiikka (siirretty uudelle pohjalle, Siteimprove 2024)
10. Verkkopalvelu vantaa.fi / julkaisujärjestelmä (siirretty uudelle pohjalle, Drupal 2024), valmis
11. Google Search Console (verkkopalvelun indeksointi- ja optimointityökalu esim. ulkoiset hakusanat) 2024
12. Google Analytics GA4 (verko- ja intrasivuston analytiikan seuranta) 2024
13. Kuvauslupa (Aineistopankki päivitetty 2024), valmis
14. Henkilötietojen käsittely Educa-messuilla alkukartoitus 2024 (Webropol, Tasa tehnyt arvioinnin), valmis
15. Henkilötietojen käsittely intran sisällöntuotannossa (SharePoint 2025, Valo poistuu / M365, tietohallinto tehnyt teknisen kuvauksen VD/6189/07.01.00/2022), valmis
16. Aineistopankki (Emmi) päivitetty 2024.

Uudet ICT-hankinnat 2025:

17. Mediaseuranta- ja tiedotejakelupalvelu (uusi prosessi / hanke, alkukartoitus tehty, täydennetään kun uusi järjestelmätoimittaja on valittu)
18. Uutiskirjepalvelu tiedotejakelupalvelu (uusi prosessi / hanke, alkukartoitus tehty, täydennetään kun uusi järjestelmätoimittaja on valittu)
19. Sosiaalisen median hallinta-alusta tiedotejakelupalvelu (uusi prosessi / hanke, alkukartoitus tehty, täydennetään kun uusi järjestelmätoimittaja on valittu).

4) Informointiasiakirjat

Viestintä päivittää informointiasiakirjojen puuttuvat kieliversiot (5 kpl) maaliskuun 2025 aikana. Jatkossa järjestelmien tuoteomistajat ja prosesseista vastaavat päivittävät vaikutustenarvioinnit ja niihin liittyvät julkiset informointiasiakirjat kieliversioineen. Vuonna 2024 on luotu yhteisesti prosessi informointiasiakirjojen päivittämiseksi ja sovittu kenen tehtäviin uusien informointiasiakirjojen laatiminen kuuluu.

Informointiasiakirjat vantaa.fi:ssä: <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/selosteet-oikeudet-ja-tietosuoja/henkilötietojen-kasittely>

5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Kehitysehdotus: Prosessien kuvaamisesta puuttuu tarkempi kaupunkitasoinen ohje. Vaikutustenarviointeja varten tällainen tulisi kirjata, jotta toimialojen on selkeämpi kuvata niitä, eikä tehdä turhaa työtä.

Kaikkia toimialoja koskevista käytössä olevista palveluista tulisi tehdä tekninen arviointi pohjalle mihin toimialat voivat viitata omissa arvioinneissaan. Tällaisia palveluita esimerkiksi ovat (Entra ID) Azure AD ja M365 (tehty viestinnän pyynnöstä).

Vaikutustenarviointeja varten tarvitaan tietovuokaaviot, joten kyseisten palveluiden arkkitehtuurikuvat olisi hyvä päivittää tietohallinnossa ja mahdollistaa niiden hyödyntäminen toimialojen omissa arvioinneissa (ARC katseluoikeudet).

HENKILÖSTÖ- JA KONSERNIPALVELUT

Henkilöstöpalveluiden selvitys vuoden 2024 tietotilinpäätökseen

Selvitys koskee HR:n palveluyksiköitä kehittämispalvelut, toimialojen HR-palvelut sekä työntekijäpalvelut. Kyseiset yksiköt olivat 31.7.2024 asti osa Henkilöstö- ja konsernipalveluiden palvelualueita ja 1.8.2024 alkaen ne muodostivat oman Henkilöstöpalveluiden palvelualueen.

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Henkilöstöpalveluista luovutettiin vuonna 2024 henkilötietoja pyynnöstä rekisteröidyille itselleen, liittymien kautta kaupungin sisällä sekä lakisääteisin perustein ulkoisille sidosryhmille. Lisäksi henkilötietoja luovutettiin päätöksillä ulkopuolisille tahoille.

Henkilötietojen tarkastuspyyntöjen kautta tietoja luovutettiin yhdeksälle rekisteröidylle.

Kaikki pyynnöt tulivat 1.8.2024 jälkeen ja määrä kasvoi edellisiin vuosiin nähden uuden sähköisen lomakkeen myötä. HR:ssä havaittiin, että uuden toimintatavan myötä pyyntöjä ohjautui kirjaamon kautta myös tilanteissa, joissa asiakas tarvitsi vain jonkin yksittäisen asiakirjan, esimerkiksi palkkalaskelman tai palvelutodistuksen.

Aikaisemmin tällaiset pyynnöt tulivat suoraan HR:n asiakaspalveluun joko puhelinoittona tai sähköisenä yhteydenottona. Sinänsä lopputulema on sama eli asiakas saa pyytämänsä dokumentin, mutta tarkastuspyyntölomakkeen kautta pyydettyinä prosessi työllistää useampia henkilöitä, ja tiedon välittämisessä menee enemmän aikaa, kun se kierrätetään nimettyjen yhteyshenkilöiden kautta, kuin jos se tulisi suoraan asiakaspalveluun.

HR-Palvelukanavan kautta yhteydenottojen määrä vuonna 2024 oli yhteensä 45 876 kappaletta. Osa yhteydenottolomakkeista on tehty jotain tiettyä tarkoitusta varten ja lomakkeelle kirjattava henkilötieto on määrämuotoista, mutta suurin osa yhteydenotoista tulee avoimen tukipyynnön kautta ja sen takia tarkasti luovutettuja tietoja ei saada tilastoitua. Silloin kun yhteydenotto koskee yhtä henkilöä, saadaan tiedot poimittua esim. henkilötietojen tarkistuspyyntöön.

Tiettyä tietoa varten tehdyillä lomakkeilla jokainen yhteydenotto sisältää ilmoittajan nimen ja työ sähköpostiosoitteen sekä lomakkeella määritellyt tiedot. Näillä lomakkeilla ei lähtökohtaisesti *luovuteta* henkilötietoja Henkilöstöpalveluista, vaikkakin niillä saatetaan käsitellä muitakin kuin yhteydenottajasta lomakkeelle

automaattisesti tulostuvia henkilötietoja. Täyttölupiin, vakanssirekisteriin ja SAP HR:n budjetoituun toimeen liittyviä yhteydenottoja näistä oli 1 832, HR:lle toimitettiin palvelukanavan kautta 469 yhteydenottolomakkeella tutkintotodistuksia, rekrytoinnin tukeen tuli 104 yhteydenottoa, erilaisia hakemuksia HR:lle toimitettiin 237.

Avoimia yhteydenottoja rekisteröidyiltä itseltään tai heidän esihenkilöiltään tuli HR-palvelukanavan kautta yhteensä 43 234 (sisältäen puhelinyhteydenotot). Jokainen yhteydenotto sisältää ilmoittajan nimen ja työ sähköpostiosoitteen, mutta muuten yksittäisillä tiketeillä käsitellyt henkilötietoja ei ole raportoitavissa, koska niitä kirjataan avoimeen kenttään. Niistä ei myöskään pystytä raportoimaan sitä, onko tiketillä ilmoitettu henkilöstöpalveluihin henkilötietoja, vai onko henkilöstöpalvelut luovuttanut tiketin kautta henkilötietoa, vaiko molempia. Puheluiden osalta keskitetty asiakaspalvelu arvioi, että 90 %:ssa käsiteltiin henkilötietoja.

Palkanlaskennasta luovutettiin rekisteröidyille palkkatodistuksia arviolta 150 kappaletta (sisältäen henkilötietoina nimen, henkilötunnuksen, tehtävänimikkeen), työntekijän päivärahahakemuksia tehtiin Kelaan arviolta 700 kappaletta (sisältäen henkilötunnuksen, tehtävänimikkeen). Tapaturmayhtiölle luovutettiin 271 henkilöstä, työllisyysrahastolle 116 henkilöstä ja Kevalle 28 henkilöstä henkilötietoja vuoden 2024 aikana.

Työterveyslaitokselle luovutettiin 7 250 työntekijän työ sähköpostiosoitteet Kunta 10 -tutkimusta varten, ja **Kevalle** luovutettiin noin 400 esihenkilön työ sähköposti Kevan oppimisympäristön käyttöä varten.

Rekrytointiprosessiin liittyen työpaikkahakemukset ovat lähtökohtaisesti julkisia asiakirjoja, ja ne voidaan antaa pyytäjälle julkisuudesta annetun lain perusteella. Julkisia dokumentteja ovat hakijaluettelo ja hakijayhteenveto, joka tulee luovuttaa pyytäjälle. Pyynnöt tulevat kirjaamoon, jossa niitä ei erikseen kirjata eli määrästä ei ole tietoa. Tämä kirjattu informaatioasiakirjaan.

Henkilöarviointeja rekrytointien yhteydessä tehdään esihenkilö-/johtajatehtävien sekä joidenkin asiantuntijatehtävien yhteydessä. Vuoden 2024 aikana luovutettiin henkilöstöarviointia tekevä kumppanille hakijoiden tiedot 40 tehtävän osalta. Keskimääräisesti arviossa kävi 2–3 hakijaa eli yhteensä 107 henkilön tiedot luovutettiin kumppanillemme.

Henkilöintiarviointiin luovutettavat tiedot ovat: nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite, koulutus- ja työhistoriatiedot sekä suosittelijoiden yhteystiedot.

Liittymillä luovutettiin vuonna 2024 seuraavat henkilötietoja sisältävät aineistot:

- **Palkkalaskelmia** luovutettiin palkansaajille verkkopankkiin vuoden 2024 aikana yhteensä 132 663 kappaletta. Sama määrä palkkalaskelmia oli henkilöstöllä käytössä myös Hertta-portaalin kautta. (Henkilötietoja: nimi, henkilötunnus, kotiosoite, tehtävänimike, pankkitilinumero)
- **Tulorekisteriin** luovutettiin 2024 yhteensä 132 663 palkkailmoitusta (sisältäen henkilötietoina nimen, henkilötunnuksen, tehtävänimikkeen).
- **Käyttäjähallintaan** siirrettiin vuonna 2024 arviolta noin 8 400 henkilön tiedot Hertasta integraatioalustan kautta kaksi kertaa päivässä eli vuositasolla 730 kertaa. Siirrettäviä henkilötietoja on Vantaa-ID, nimi, työpuhelinnumero, sähköpostiosoite, tehtävänimike sekä noin 6 170 henkilöä osalta myös per siirto henkilötunnus.
- **Matkanhallintaan** luovutettiin SAP HR:n kautta vuonna 2024 tiedot uusista henkilöistä ja henkilöiden muuttuneista tiedoista kerran päivässä. Luovutetut tiedot: nimi, sähköpostiosoite, kotiosoite, SAP HR:n keskeinen henkilönnumero, henkilötunnus, pankkitilinumero. Hertan mukaan 4 845 henkilölle tehtiin uusi sopimus vuoden 2024 aikana eli saman verran arvioidaan luovutetuiksi henkilöiksi Matkanhallintaan. Yksittäisiä muutoksia ei pystytä arvioimaan.
- **Matkatoimistojärjestelmä CWT:lle** luovutettiin SAP HR:n kautta vuonna 2024 aktiiviset henkilöt ja päättäneet palvelussuhteet toukokuulle asti. Luovutetut tiedot: nimi, sukupuoli, sähköpostiosoite, SAP:n keskeinen henkilönnumero sekä SAP:n sopimuksen numero. Luovutettuja henkilöitä oli arviolta yhteensä 21 000 (aineistoja ei säilytetä, joten siksi vain arvio). Luovutettuja henkilötietoja olivat: henkilötunnus, Vantaa-Id, nimi, tehtävänimike, esihenkilön nimi ja kotiosoite.
- Lakisääteisiä työterveyspalveluita järjestävälle **Terveystalolle** luovutettiin arviolta noin 5 058 henkilön tiedot Hertasta integraatioalustan kautta viisi kertaa viikossa. Luovutettuja henkilötietoja olivat: henkilötunnus, Vantaa-Id, nimi, kotiosoite, työsähköposti sekä tehtävänimike. Lisäksi integraatioalustan kautta luovutettiin arviolta 16 072 sairauspoissaolajaksoa sisältäen henkilön henkilötunnuksen sekä sairauspoissaolokoodin selitteen. Erillisellä suojatulla yhteydellä luovutettiin lääkärintodistuksia 785 kappaletta. Lääkärintodistuksia ei toimiteta, mikäli henkilö on kieltänyt niiden toimittamisen.
- Lakisääteisiä työterveyspalveluita järjestävälle **Aavalle** luovutettiin arviolta noin 3 406 henkilön tiedot Hertasta integraatioalustan kautta viisi kertaa viikossa. Luovutettuja henkilötietoja olivat: nimi, henkilötunnus, Vantaa-Id, tehtävänimike sekä työsähköpostiosoite. Lisäksi integraatioalustan kautta luovutettiin arviolta 16 170 sairauspoissaolajaksoa sisältäen henkilön

tunnisteen ja tiedon onko sairausloma myönnetty esihenkilön luvalla vaiko hoitohenkilökunnan myöntämällä todistuksella. Aavalle ei vuonna 2024 luovutettu lääkärintodistuksia.

- **Tilastokeskuksen palkkatilastoon** luovutettiin vuonna 2024 tietoja yhteensä 10 626 henkilöstä. Aineisto sisälsi henkilötunnuksen sekä ammattinimikoodin. Lisäksi aineisto sisälsi henkilön palvelussuhteeseen liittyviä tietoja kuten sopimusalan, palvelussuhteen luonteen, palvelusajan organisaatiossa sekä palkkatietoja.

Erillisillä päätöksillä luovutettiin

- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sinne siirtyneestä henkilöstöstä ansiotiedot. Tiedot sisälsivät myös henkilötietoja (henkilöstö- ja konsernijohtajan päätös VD/1395/01.01.00.00/2024).
- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle sinne 1.1.2025 siirtyvästä henkilöstöstä sellaiset välttämättömät henkilötiedot, jotka Vantti Oy tarvitsee laista ja työ- ja virkaehtosopimuksista johtuvien työnantajavelvoitteiden – kuten palkanmaksun – täytäntöönpanemiseen (henkilöstöjohtajan päätös VD/8651/01.01.00.00/2024).

Päätöksistä ei käy ilmi lukumäärät, eikä se, mitä henkilötietoja luovutettiin.

Tilastotiedot luovutuksista

Suurin osa luovutettavista määristä perustuu arvioon, koska tilastotietoa ei saada järjestelmästä tai koska liittymäaineistoja ei säilytetä kuin muutaman arkipäivän ajan Friends-integraatioalustalla, kun uusi liittymäaineisto korvaa aina vanhat. Hertasta Friendsille lähtevät vakioaineistot mm. henkilö- ja tehtävätiedoista säilyvät ajotulosteissa päivämääräleimalla ainakin noin vuoden. Näistäkin lukumäärät pitää katsoa manuaalisesti aineiston sisältä rivimääristä, ja sen takia tietotilinpäätökseen on laitettu vain arviomäärä pienellä otannalla.

Järjestelmiä, joista tieto otetaan tai joiden kautta tietoa luovutetaan, pitäisi kehittää merkittävästi, jotta tilastotieto saataisiin ilman, että siihen kuluisi juurikaan nykyistä enempää resurssia. Esim. HR-palvelukanavan kautta yhteydenottoja tuli vuonna 2024 yhteensä 45 876 kappaletta. Näistä 43 234 oli avoimia yhteydenottoja. Tämä tekee keskimäärin 173 yhteydenottoa per arkipäivä. Jos tilastointiin kirjaamiseen menisi asiakaspalvelijalta yksi minuutti, tarkoittaisi se, että tilastointiin käytettäisiin 173 minuuttia päivässä, mikä viikossa tekisi liki 14,5 tuntia eli 40 % yhden henkilön teoreettisesta viikkotyöajasta. Siinäkin tapauksessa, että vaikkapa vain puolet

yhteydenotoista olisi sellaisia, että ne johtaisivat henkilötietojen luovutukseen, yhdeltä henkilöltä menisi viikosta yksi päivä pelkkään tilastointiin.

Merkinnät luovutuksista

Henkilötietojen tarkistuspyynnöistä tieto luovutuksesta kirjataan Astaan.

Hertan ajastettujen vakioaineistojen osalta ajotulosteisiin jää aineiston tietosisältö sekä aikaleima, milloin liittymäajo on ajettu. Sen sijaan Hertasta muuten luovutettujen tietojen osalta ei jää merkintää.

Palvelukanavan kautta tulleista pyynnöistä yksittäiseltä tiketiltä käy ilmi, mitä tietoja on annettu ja kenelle, mutta järjestelmään, josta tiedot katsotaan, ei jää merkintää. Palvelukanavan tiketillä on yksittäisistä henkilöistä tieto, ketä tiketti koskee, ja tiedon perusteella tiketit voidaan poimia esim. tietopyyntöä varten. Jos tiketillä on käsitelty useita henkilöitä, ei tietoa saada.

Kaikkien luovutuksien osalta ei ole saatavilla tietoa tai vain osa tiedoista on tai tiedot ovat hankalasti löydettävissä. Järjestelmä ei tuota tietoa luovutuksista (esim. tulosteet) tai järjestelmästä puuttuu kenttä, mihin tieto kirjattaisiin manuaalisesti ja jokaisen yksittäisen tiedonluovutuksen kirjaaminen veisi valtavasti resursseja.

Jotta vaatimus siitä, että kaikista henkilötietojen luovutuksista jäisi aina merkintä, kuka tietoja luovutti, milloin tiedot luovutettiin, mitä tietoja luovutettiin ja miten tietojen luovutus tapahtui, kaikki tieto pitäisi luovuttaa vain sähköisen lomakkeen kautta, joka keräisi vaaditun tiedon luovutuksesta. Tarvittaisiin kehitystä ja panostusta sekä ServiceNow:n (HR-palvelukanava) että CaseM:n (sähköinen yhteydenottolomake) järjestelmiin.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Henkilöstöpalveluissa on kartoitettu kaikki järjestelmät ja sovellukset, joissa tapahtuu henkilötietojen siirtoja Yhdysvaltoihin. Yhtä lukuun ottamatta näistä tietojen siirron perusteena on komission riittävyyspäätös.

MLP Disc WOL on esihenkilöiden koulutukseen liittyvä itsearviointityökalu. Järjestelmän vaikutustenarvioinnissa mainitaan yhtenä alikäsittelijänä Inscape Publishing, LLC 400 Highway 169 S., Suite 300, Minneapolis, MN 55426, USA. Kyseistä yritystä ei löydy aktiivisena DPF-sivulta. Vaikutustenarvioinnissa lukee ”Käsittelään USA:ssa. Vakiosopimuslausekkeet on osana Tietojenkäsittelysopimusta. Tarvittavat tekniset ja organisatoriset turvatoimenpiteet on tehty.” Lisäksi vaikutustenarvioinnissa kerrotaan, että suojatoimet on kuvattu osana DPA:ta.

Henkilöstöpalveluissa ei ole tehty suunnitelmia sen varalle, että tietojen siirtoon Yhdysvaltoihin tulisi aikaisempien vuosien kaltaisia juridisia ongelmia. Edellä mainitun MLP Disc WOL -järjestelmän lisäksi muutamassa henkilöstöpalveluiden käytössä olevassa järjestelmässä hyödynnetään Microsoft Azurea, ja toki henkilöstöpalvelut käyttävät myös Microsoftin Office-sovelluksia myös henkilötietojen käsittelyyn.

Mikäli vakiolausekkeita ja lisäsuojatoimenpiteitä tietojen siirron osalta tulisi taas jatkossa käyttää, on ne sopimukset, joissa Microsoft Azure on käytössä, käytävä läpi ja sopimukset päivitettävä.

Tiedonsiirroissa EU:n ulkopuolelle on käytännössä ongelmallista se, että Microsoft Office -sovelluksia käytetään päivittäisissä prosesseissa ja myös henkilötietojen käsittelyssä. Jos käyttö ei olisi enää mahdollista, ei Vantaalla ole korvaavia sovelluksia.

Vantaalle pitäisi saada ainakin henkilötietoja sisältävien dokumenttien ja raporttien lyhytaikaiseen säilytykseen paikka, joka täyttää henkilötietojen käsittelyn vaatimukset ja jota olisi helppo käyttää, ns. työarkisto. Sammioon viedään vain pitkäaikaissäilytettävät ja Asta ei kuulemma ole ensisijaisesti arkisto, eikä se ole helppokäyttöinen. Nyt yhteisiä dokumentteja joudutaan säilyttämään Teamsissa ja G-aseamalla.

3) Tietosuojan vaikutustenarvioinnit

Henkilöstöpalveluissa aloitettiin vuoden 2024 aikana kuusi uutta vaikutustenarviointia. Näistä neljä saatiin valmiiksi ja kahden osalta työ jatkuu vielä seuraavan vuoden puolella. Molemmat vuodenvaihteessa kesken jääneet koskevat järjestelmiä, jotka tulevat käyttöön vuonna 2025.

Vuonna 2024 päivitettiin yksi vaikutustenarviointi ja kahden osalta aloitettiin päivitys.

Kaiken kaikkiaan henkilöstöpalveluiden vastuulla olevista tehtävistä on tehty 20 vaikutustenarviointia, kokonaan kesken on kaksi ja päivitys on kesken kahden osalta ja yhden osalta on tunnistettu tarve päivitykselle, mutta sitä ei ole vielä ehditty aloittamaan.

Vaikutustenarviointeja on tehty lähinnä järjestelmänäkökulmasta. Henkilöstöpalveluissa on varmasti henkilötietojen käsittelyyn liittyviä prosesseja, jotka eivät sisälly olemassa oleviin tai työn alla oleviin vaikutustenarviointeihin. Näiden osalta kartoitustarve on tunnistettu, mutta kartoitusta ei ole aloitettu.

Tällä hetkellä henkilöstöpalveluissa ei ole nimettyä vaikutustenarvioinnin vetäjää. Uudet vaikutustenarvioinnit on saatu tehtyä, mutta olemassa olevia ei ole ehditty päivittämään. Osassa vetäjänä on toiminut henkilöstöpalveluiden tietosuojavastuuhenkilö ja osassa järjestelmän Vantaan palvelupäällikkö tai projektipäällikkö.

Vuonna 2024 henkilöstöpalveluissa otettiin käyttöön CaseM-pohjainen sähköinen yhteydenottolomake Palkkapalvelut ja HR-asiakaspalvelu. Henkilöstöpalveluista oltiin mukana määrittelemässä kyseisen lomakkeen henkilötietojen käsittelyä ennen järjestelmän käyttöönottoa.

Tulevien, vuonna 2025 käyttöönotettavien järjestelmien osalta, henkilötietojen määrittelyyn osallistuttiin sekä HR-raportoinnin (Tietoalusta ja Power BI) että työnseurannan työkaluosion (Aikajana) osalta.

Kaikissa edellä mainituissa vaikutustenarvioinnin vetäjä oli henkilöstöpalveluiden palvelualueelta.

4) Informointiasiakirjat

Henkilöstöpalveluissa on kolme informointiasiakirjaa, jotka on laadittu palvelukokonaisuuksista: Henkilötietojen käsittely rekrytinnissa, Henkilötietojen käsittely palvelussuhteen alussa ja sen aikana sekä Henkilötietojen käsittely toimeksiantosuhteissa. Kaikkia kolmea on päivitetty vuoden 2024 aikana.

Henkilötietojen käsittelystä rekrytinnin yhteydessä laaditusta informointiasiakirjasta on ruotsinkielinen versio saatavilla Vantaan rekrytointijärjestelmässä. Muiden informointiasiakirjojen käännättämiseen ruotsin tai muille kielille ei ole todettu tarvetta, mutta asiaa käsitellään uudestaan vuoden 2025 aikana.

Vastuu informointiasiakirjan ajan tasalla pitämisestä on prosessin omistajalla, ja käytännössä tehtävästä vastaavat prosesseissa toimivat pääkäyttäjät, mutta asiakirjojen päivitys on keskitetty henkilöstöpalveluiden tietosuojavastuuhenkilölle. Tietosuojavastuuhenkilö tekee päivitykset informointiasiakirjoihin myös vaikutustenarvioinneista nousseista tarpeista.

5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Työsopimusten ja viranhoitomääräysten sähköiseen allekirjoitusprosessiin liittyvä tietosuojangelma

Jo vuonna 2022 havaittu ongelma liittyen työsopimusten ja viranhoitomääräysten sähköiseen allekirjoittamiseen on edelleen lopullisesti ratkaisematta. Jatkuva

tietosuoja- ja tietoturvariskejä aiheuttaa se, että hyväksyjän on aina itse muistettava poistaa sähköisessä allekirjoitusprosessissa tarvittava oma henkilötunnuksensa siinä vaiheessa, kun hän kuittaa työsopimuksen tai viranhoitomääräyksen Hertassa allekirjoitetuksi.

Asiasta on käyty Sarastian kanssa keskustelua eri yhteyksissä, mm. reklamaation käsittely ja taktinen yhteistyöpalaveri, mutta asia on edelleen ratkaisematta.

G-levyaseman siivous

Osana koko kaupunkia koskevaa G-levyaseman selvitystä, henkilöstöpalveluissa käytiin läpi syksyllä 2024 kaikki vuosien saatossa G-asemalle tallennetut dokumentit.

Henkilötietoja sisältävien dokumenttien osalta ne, joiden osalta säilytystarvetta ei enää ollut, tuhottiin. Palvelualueen yksiköt saivat itse linjata edelleen säilytettävien osalta, jatketaanko käyttöoikeuksilla rajatun G-aseman käyttöä, vai siirretäänkö aineistot Teamsiin uusin perustettaviin tiimeihin.

Palvelualueen omat tietosuojakoulutukset

Vaikkakin kaikki Henkilöstöpalveluissa aloittavat suorittavat kaupungin pakolliset tietosuoja- ja tietoturvakoulutukset, on palvelualueella ollut tarvetta myös omiin koulutuksiin.

Loka-marraskuussa järjestettiin henkilöstöpalveluiden tietosuojavastuuhenkilön toimesta palvelualueelle kolme omaa koulutusta: Henkilötietojen käsittely henkilöstöpalveluissa, HR-prosessien ja järjestelmien informointiasiakirjat, selosteet käsittelytoiminnasta ja vaikutustenarvioinnit sekä Vantaan kaupungin tietosuoja- ja tietoturvaohjeistus.

Koulutuksia ei nauhoitettu, mutta koulutusmateriaali on käytettävissä sekä uusien henkilöiden perehdytykseen että vanhojen kertaamiseen.

TIETOHALLINTO

Tietotilinpäätös 2024 Tietohallinto

1. Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Tietohallinnolle ei ole tullut henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyyntöjä.

2. Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Tietohallinto seuraa eurooppalaisen ja kansallisen tietosuojaviranomaisen päätöksentekoa ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin näiden päätösten edellyttämällä tavalla.

3. Tietosuojan vaikutustenarvioinnit

Vuonna 2024 ei vaikutustenarviointeja.

4. Informointiasiakirjat

Tietohallinto on yleisesti sovellusten ja järjestelmien suhteen toimialoja avustava taho. Myös informointiasiakirjojen suhteen päävastuu niistä on toimialoilla ja Tietohallinnon rooli on osallistua asiaan tarvittavissa määrin.

5. Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Tietohallinto on näköalapaikalla suhteessa toimialojen (henkilö-)tietojen käsittelyyn. Toimialat ottavat henkilötietojen käsittelyssä tietosuojanäkökulmat huomioon ja esimerkiksi vaikutustenarviointeja tehdään laajasti ja niissä käytetään Tietohallinnon asiantuntijoita apuna.

KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA

Tietotilinpäätös 2024

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

Henkilötietojen luovutusten määrästä ei saada tarkkaa tilastoa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla, sillä saapuneet luovutuspyynnöt siirretään kirjaamon toimesta suoraan kyseiseen palveluun, jota pyyntö koskee, eivätkä ne siirry esimerkiksi yhteisten palveluiden kautta. Tavoitteena on kehittää prosessia niin, että tarkkaa tilastoa voidaan jatkossa kerätä. Luovutuksista saataisiin tilastoa, jos kirjaamo keräisi tilastoa toimialoittain tai pyynnöt keskitettäisiin toimialalla yhteen yksikköön tai vaihtoehtoisesti jokaiselta palvelualueelta tietty yksikkö vastaisi asiasta ja keräisi tilastoa. Asiaa selvitetään, jotta vuoden 2025 aikana pystytään tilastoimaan tarkkaa tietoa henkilötietojen luovutuksista ja tarkastuksista. Henkilötietojen luovutukset tallennetaan aina Astaan. Toimiala aikoo tarkentaa ohjeistusta, jotta voidaan varmistaa, että kaikki tieto luovutuksista tallennetaan aina asianmukaisesti.

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Toimialalla ei ole koottuna kaikkia järjestelmiä ja sovelluksia, joista tieto siirtyy tai voi siirtyä Yhdysvaltoihin. Toimialalla ei ole voitu suorittaa tarpeellisia tietosuojan vaikutustenarviointien päivityksiä, koska tekemättömiä on edellisvuosia vastaavasti runsas määrä. Pienimuotoista kartoitusta on kuitenkin tehty, ja toimialalla on käytössä ainakin muutamia järjestelmiä tai sovelluksia, joista tietoja siirtyy tai voi mahdollisesti siirtyä Yhdysvaltoihin. Tämä asia on huomioitu uusissa tehdyissä vaikutustenarvioinneissa ja ne on päivitetty vastaamaan nykyistä lainsäädännöllistä tilaa. Tällä hetkellä ei kuitenkaan pystytä varmuudella ja välittömästi vastaamaan mahdollisiin tuleviin muutoksiin, mutta asia pyritään korjaamaan mahdollisimman pikaisesti. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla on ollut jo vuosia haasteellinen tilanne vaikutustenarviointien osalta, mutta loppuvuodesta 2024 vaikutustenarviointien tekeminen on saatu taas käyntiin. Toimiala pyrkii tekemään kokonaisvaltaisen suunnitelman, jossa huomioidaan myös varautuminen tuleviin muutoksiin ja ongelmiin koskien tiedonsiirron mahdollisia nopeitakin muutoksia.

3) Tietosuojan vaikutustenarviointit

Vuonna 2024 aloitettiin 14 kappaletta uutta vaikutustenarviointia. Kaikki aloitettiin vasta elokuussa, joten näistä viisi (5 kpl) saatiin valmiiksi. Vaikutustenarviointien

päivityksiä tehtiin vain tapauskohtaisesti niiden tietojen osalta, joiden osalta henkilötietojen käsittely muuttui. Suunniteltua päivityskierrosta ei ole käyty läpi. Aloittamattomia tekemättömiä vaikutustenarviointeja toimialalla on 50–60 kappaletta. Tarkkaa lukumäärää ei saada ennen kuin kartoitetaan laajasti kaikki toiminnot, joissa henkilötietoja käsitellään. Lähes kaikki vanhat vaativat päivitystä tai ainakin niitä tulee tarkastella uudelleen. Keskeneräisiä, mutta aloitettuja vaikutustenarviointeja oli vuoden 2024 loppuun mennessä 10–15 kappaletta.

Vaikutustenarviointien yhtenä haasteena on ollut juridisen avun riittämättömyys tai sitä on ollut rajatusti saatavilla. Edellisvuosiin verrattuna tilanne on kuitenkin parempi, sillä toimialalla vaikutustenarviointeihin on saatu lisäresurssi elokuusta 2024 alkaen. Tästä syystä vuoden 2025 osalta tilanne tulee olemaan huomattavasti parempi. Yhden henkilön resurssilla tekemättömien vaikutustenarviointien määrää saadaan suunnitelmien mukaan vuoden 2025 aikana paremmalle tasolle, mutta päivityksiä ei varmuudella vielä pystytä tekemään ennen kuin tekemättömät on saatu valmiiksi. Kaikkia tekemättömiä ei yhden henkilöresurssin avulla saada valmiiksi vuoden 2025 aikana, mutta tavoite vuodelle 2025 on pienentää huomattavasti tekemättömien määrää. Uusia palveluita, joissa käsitellään henkilötietoja, tulee jatkuvasti, joka hankaloittaa jo haastavaa tilannetta. Vaikutustenarviointien vetäjiä on toimialalla yksi henkilö, joka on tällä hetkellä katsottu riittäväksi, kun todellisia mahdollisuuksia saada lisää vetäjiä jo olemassa olevan henkilöstön keskuudesta ei ole.

Hankintojen kanssa pyritään lisäämään yhteistyötä, mutta tällä hetkellä toimiala on ollut vain rajatusti mukana uusien järjestelmien ja sovellusten hankinnoissa, koskien henkilötietojen käsittelyn näkökulmaa. Vaikutustenarvioinnit tehdään kuitenkin jälkikäteen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla meille kuuluvien uusien järjestelmien osalta. Tämä ei ole toivottu tila ja asia pyritäänkin ratkaisemaan, jotta vaikutustenarviointeja pystyttäisiin järjestelmällisesti ja tarpeeksi kattavasti aloittamaan jo ennen varsinaista järjestelmähankintaa.

4) Informointiasiakirjat

Informointiasiakirjojen päivityksiä tehdään toimialalla vasta toissijaisesti, sillä ensisijaisesti pyritään tekemään kokonaan tekemättömiä vaikutustenarviointeja ja tuottamaan informointiasiakirjat sellaisista, joista niitä ei ole ollenkaan. Useampia jo olemassa olevia informointiasiakirjoja on kuitenkin samalla päivitetty tapauskohtaisesti aina tarpeen vaatiessa. Henkilötietojen käsittelyn muutokset jo olemassa olevaan henkilötietojen käsittelyyn on tällä hetkellä pystytty huomioimaan lähes ajantasaisesti. Tarkkaa määrää päivitysten osalta ei ole kerätty. Informointiasiakirjojen osalta ei ole tarkkaan tai suunnitelmallisesti kartoitettu, mitkä vaativat

päivitystä. Tähän on tulossa kuitenkin korjaus, kun vaikutustenarviointeihin saatiin lisäresurssi toimialalle loppuvuodesta 2024. Kieliversioita informointiasiakirjoista on tehty, mutta ei vielä kaikista. Tämänkin osalta asia pyritään korjaamaan vuoden 2025 aikana. Muiden kieliversioiden osalta kartoitusta on tehty ja muillekin kieliversioille olisi tarvetta, mutta resursoinnin puutteen vuoksi se ei vielä ole ollut mahdollista. Tarkoitus on, että vaikutustenarviointien vetäjä vastaa päävastuullisesti myös informointiasiakirjojen päivittämisestä ja koordinoi päivityskokonaisuustarpeita. Nyt kuitenkin prosessi on ollut se, että kyseisestä palvelusta vastaavat ovat olleet yhteydessä vaikutustenarviointien vetäjään, kenen johdolla vaadittavia päivityksiä on tehty, jos henkilötietojen käsittelyyn on tullut muutoksia. Palvelusta vastaavat henkilöt ovat vastuussa informointiasiakirjoista, mutta ne laaditaan yhteistyössä vaikutustenarviointien vetäjän ja lakimiehen kanssa.

5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Viimeistään vuoden 2024 aikana toimialalla on huomattu kasvava osaamisen tarve koskien henkilötietojen käsittelyä sekä yleisesti tietosuojaa ja -turvaa. Toimialalla on runsaasti erilaisia henkilötietorekistereitä ja esimerkiksi alaikäisten henkilötietoja käsitellään paljon. Toimialalle kuuluu useita laajoja henkilötietorekistereitä, joista esimerkkeinä avustuksenhakujärjestelmä, Eepos, Vantaan kaupungin verkko-kauppa, Harrastus- ja Tapahtumakalenteri sekä useat erilaiset nuorisopalveluiden järjestelmät, joissa käsitellään erityisiä henkilötietoja. Liikuntapalveluiden hyvinvointivalmennuksessa on pääsy myös Apotin tietoihin, ja toimialalle kuuluu monia muitakin kriittisiä tai laajoja rekistereitä, joita tässä ei mainita.

Palvelualueet toivovat lisää kaupunkitasoisia koulutuksia aiheesta. Erityisesti tekoälyn ja sen käsittelemien henkilötietojen käsittely nostettiin yhdeksi epäselväksi aiheeksi, josta toivottiin kaupunkitasoisia linjauksia.

TIETOTILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET

Liite 1: vuoden 2024 tietotilinpäätöksen rakenne

Vuoden 2024 tietotilinpäätöksessä keskitytään seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

1) Henkilötietojen luovutus- ja tarkastuspyynnöt

1. Kuinka paljon henkilötietojen luovutuksia rekisteröidyille oli vuonna 2024? Koskee kaikkia henkilötietojen luovutuksia eikä ainoastaan henkilötietojen tarkastuksia.
 - 1.1. Mikäli luovutuksista ei saada tilastoa, niin mistä tämä johtuu?
 - 1.2. Miten tässä tapauksessa toimintaa tulisi muuttaa niin, että luovutuksista saataisiin tilastoa?
2. Henkilötietojen luovutuksista tulee aina jäädä merkinnät: kuka tietoja luovutti, milloin tietoja luovutettiin, mitä tietoja luovutettiin ja miten tietojen luovutus tapahtui.
 - 2.1. Miten tämä toteutetaan käytännössä?
 - 2.2. Ovatko nämä tiedot saatavilla kaikkien luovutusten osalta?
 - 2.3. Jos kaikista luovutuksista ei jää näitä kaikkia välttämättömiä merkintöjä, niin mistä tämä johtuu?
 - 2.4. Onko tämän osalta kehitysehdotuksia?

2) Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin

Henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin ei ollut mahdollista 07/2020–07/2023 ilman sopimukseen sisällytettäviä vakiosopimuslausekkeitä ja niihin liittyviä täydentäviä suojoitoimia. Euroopan komissio hyväksyi 10. heinäkuuta 2023 päätöksellään Yhdysvaltojen tietosuojan riittävän tason. Riittävyyspäätöksen perusteella tietoja voidaan siirtää 10.7.2023 alkaen EU- ja ETA-alueelta järjestelyyn osallistuville yrityksille ilman erillisiä 46 artiklan mukaisia suojoitoimia.

Henkilötietojen siirtoa Yhdysvaltoihin on käsitelty laajasti vuosien 2022 ja 2023 tietotilinpäätöksiin sisältyvissä tietosuojavastaavan raporteissa. Kaupungissa on käytössä useita järjestelmiä ja sovelluksia, joissa henkilötietoja voi siirtyä Yhdysvaltoihin. Tämän takia henkilötietojen siirtoihin vaikuttavilla muutoksilla on myös suuri merkitys kaupungin kannalta.

On mahdollista, vaikkakaan ei toivottavaa, että vuonna 2025 tulee muutoksia tietojen siirtooperusteisiin Yhdysvaltoihin. Tietojen siirto perustuu tällä hetkellä Yhdysvaltojen presidentin antamaan asetukseen ja EU:n komission tekemään päätökseen. Presidentin antama asetus voidaan kumota uudella presidentin määräyksellä, ja sen vaikutukset voivat alkaa välittömästi.

Vuoden 2023 tietotilinpäätökseen sisältyvässä tietosuojavastaavan raportissa todetaan seuraavaa:

“Kaupungissa tulisi aina myös varautua tulevaan. Muutokset komission päätökseen ovat mahdollisia ja mikäli henkilötietojen siirto Yhdysvaltoihin vaikeutuisi jälleen, niin kaupungissa tulisi tähän varautua jo nyt riittävällä tasolla. Keskeisimpiä huomioita ovat:

- Tietosuojan vaikutustenarvioinnit on tullut tarkastaa sellaisten järjestelmien/prosessien osalta, joissa on tiedonsiirtoja USA:han.
- Vaikutustenarvioinnit on tullut päivittää vastaamaan komission uutta tietosuojan riittävyyttä koskevaa päätöstä.
- Tietosuojakehys perustuu USA:n presidentin antamaan toimeenpanomääräykseen, ei lakiin. Tilannetta on kaupungissa seurattava mahdollisesti nopeastikin muuttuvien olosuhteiden varalta.
- Kaupungissa olisi hyvä olla varautumissuunnitelma henkilötietojen käsittelylle, mikäli komission päätös kumotaan tai toimeenpanomääräykseen tulee muutoksia.”

Toimialojen/palvelualueiden tulee kerätä tietotilinpäätökseen seuraavat tiedot:

1. Onko toimialalla/palvelualueella kartoitettuna kaikki järjestelmät ja sovellukset, joissa tapahtuu henkilötietojen osalta tiedonsiirtoja Yhdysvaltoihin?
2. Onko tällä hetkellä kaikkien tiedonsiirtojen osalta vaikutustenarvioinneissa tietojen siirron perusteena komission riittävyyispäätös?
3. Onko tehty suunnitelmia sen varalle, että tietojen siirtoon Yhdysvaltoihin tulisi aikaisempien vuosien kaltaisia juridisia ongelmia?
4. Jos on, niin minkälaisia suunnitelmia?
5. Jos jatkossa tarvitsee taas käyttää vakioausekkeitä ja lisäsuojatoimenpiteitä tietojen siirron osalta, niin miten tämä prosessi on tarkoitus toteuttaa käytännön tasolla?

6. Mikä koetaan ongelmalliseksi tiedonsiirroissa EU:n ulkopuolelle käytännön tasolla? Onko kehitysehdotuksia tältä osin?

3) Tietosuojan vaikutustenarvioinnit

1. Kuinka monta uutta vaikutustenarviointia aloitettiin vuonna 2024?
2. Kuinka monta vaikutustenarviointia saatiin päätökseen vuonna 2024?
3. Kuinka montaa vaikutustenarviointia päivitettiin vuonna 2024?
4. Mikä on vaikutustenarviointien tilanne vuonna 2024: Kuinka monta vaikutustenarviointia on kaiken kaikkiaan tehty, kuinka monta on kesken ja kuinka monta on aloittamatta?
5. Onko toimialalla/palvelualueella resursoitu riittävästi vaikutustenarviointien tekemiseen?
6. Kuinka monta vaikutustenarviointien vetäjää oli vuonna 2024 ja oliko määrä riittävä tarpeeseen nähden?
7. Onko toimiala/palvelualue ollut mukana määrittelemässä henkilötietojen käsittelyä ennen uusien järjestelmien tai sovellusten hankintoja? Mikä taho toimii tällöin vaikutustenarvioinnin vetäjänä?

4) Informointiasiakirjat

1. Tuoda tilinpäätöksessä esiin mitkä informointiasiakirjat on päivitetty vuonna 2024.
2. Mitkä informointiasiakirjat ovat vielä päivittämättä ja minkälainen aikataulu päivittämiselle on suunniteltu?
3. Löytyykö kaikista informointiasiakirjoista ruotsinkieliset versiot?
4. Muun kielisten versioiden tarve toimialalla/palvelualueella, ja kuinka paljon sellaisia on tehty?
5. Minkälainen prosessi toimialalla/palvelualueella on informointiasiakirjojen päivittämiseen?
6. Kenen tehtäväksi informointiasiakirjojen päivittäminen on annettu ja kenen tehtävänä on laatia uusi informointiasiakirja uudesta prosessista?

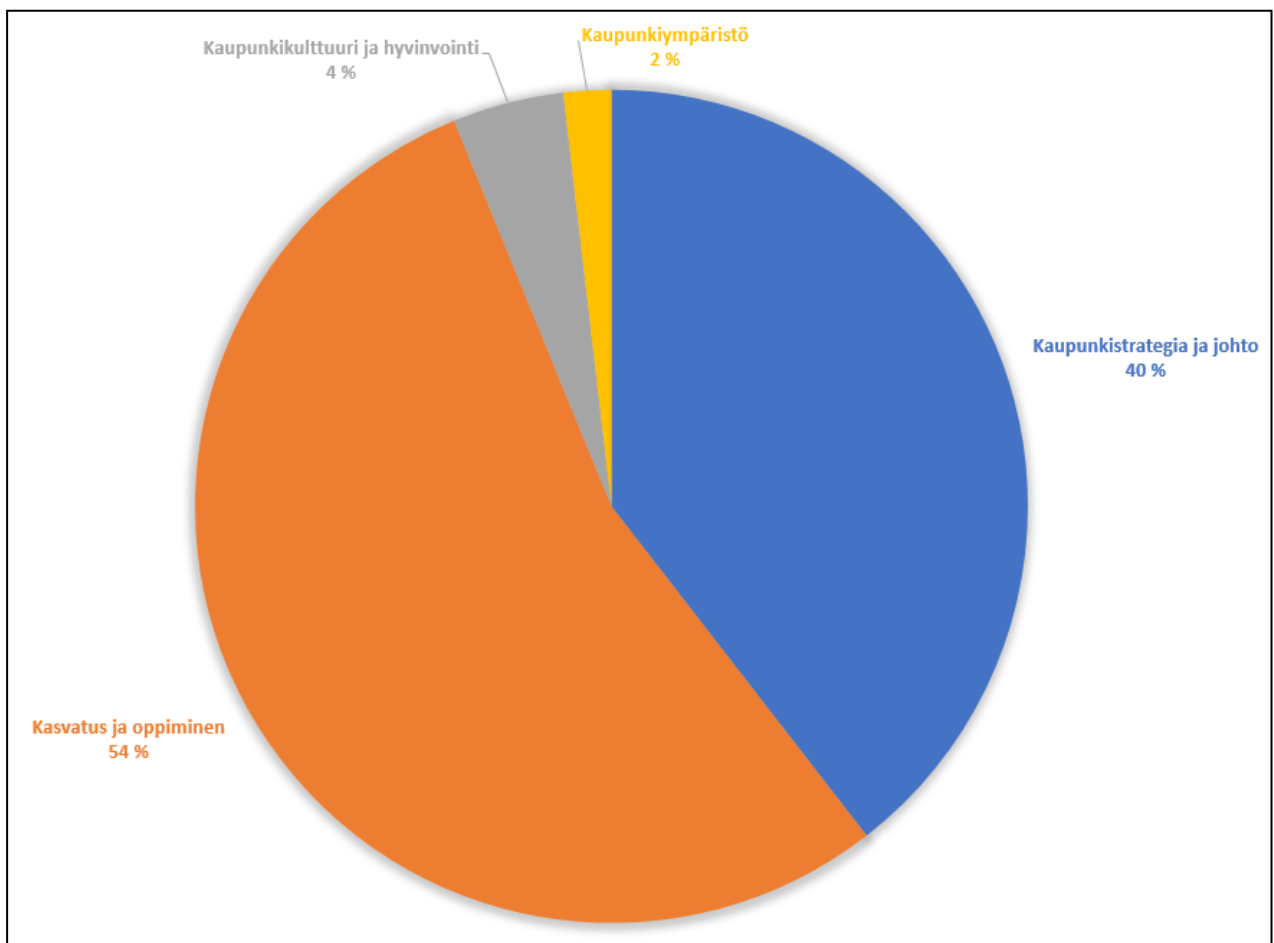
5) Toimialan/palvelualueen omat nostot vuoden 2024 henkilötietojen käsittelyssä

Liite 2: Vantaan kaupungin henkilötietojen tietoturvaloukkaukset 2024: tilastoja

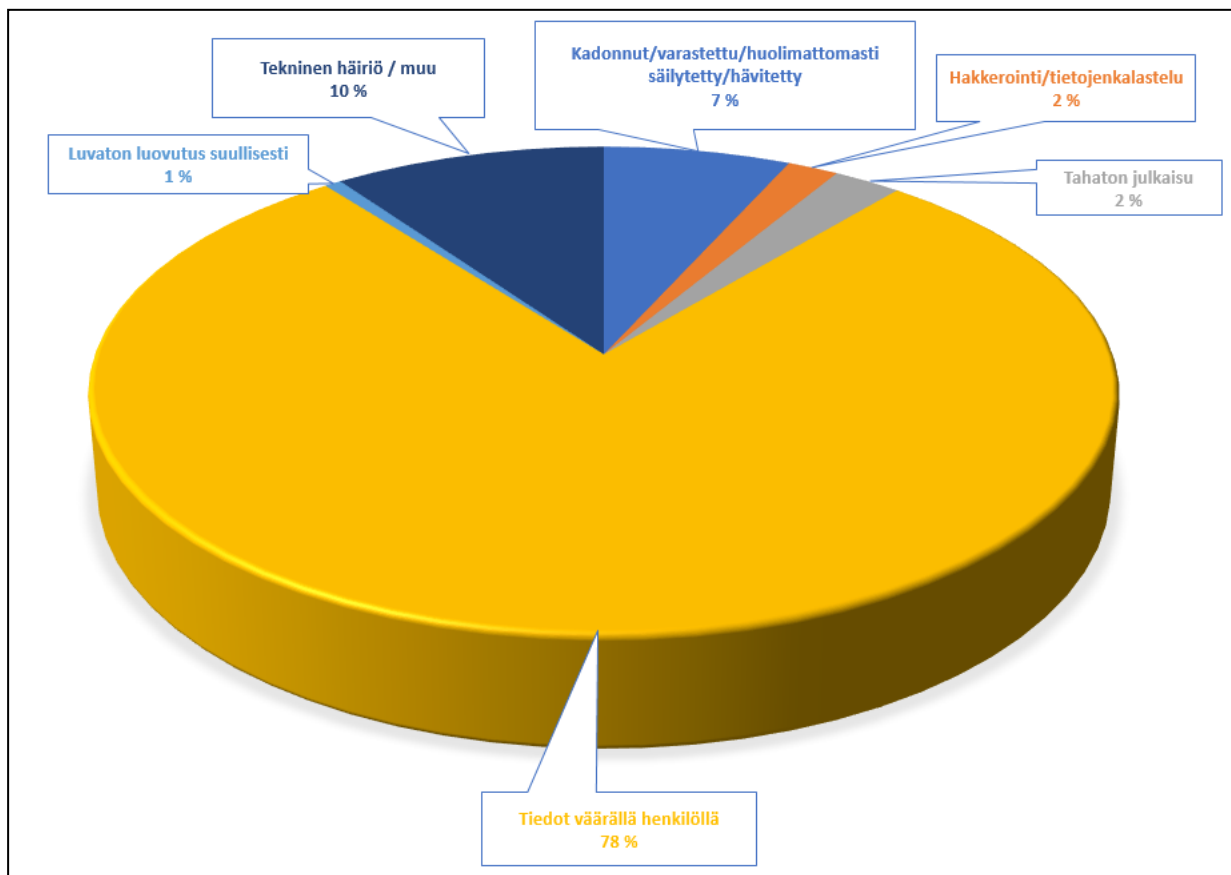
Sisäisiä tietoturvaloukkausilmoituksia: 162 kpl.

Näiden johdosta tietosuojavaltuutetulle tehtyjä ilmoituksia: 76 kpl.

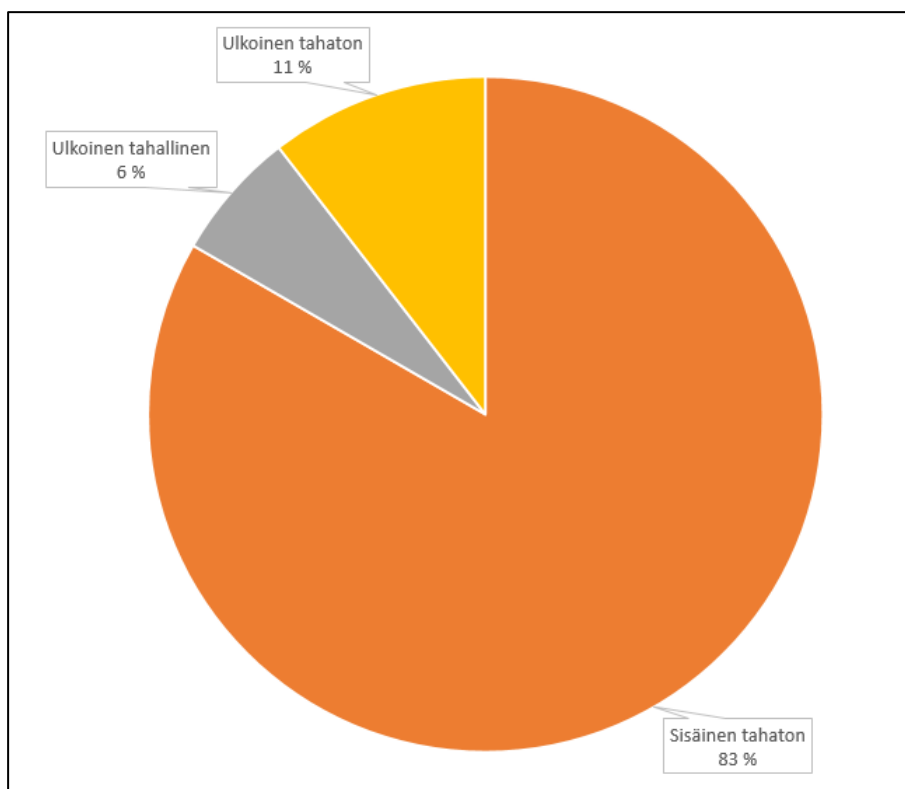
Tietoturvaloukkaukset toimialoittain

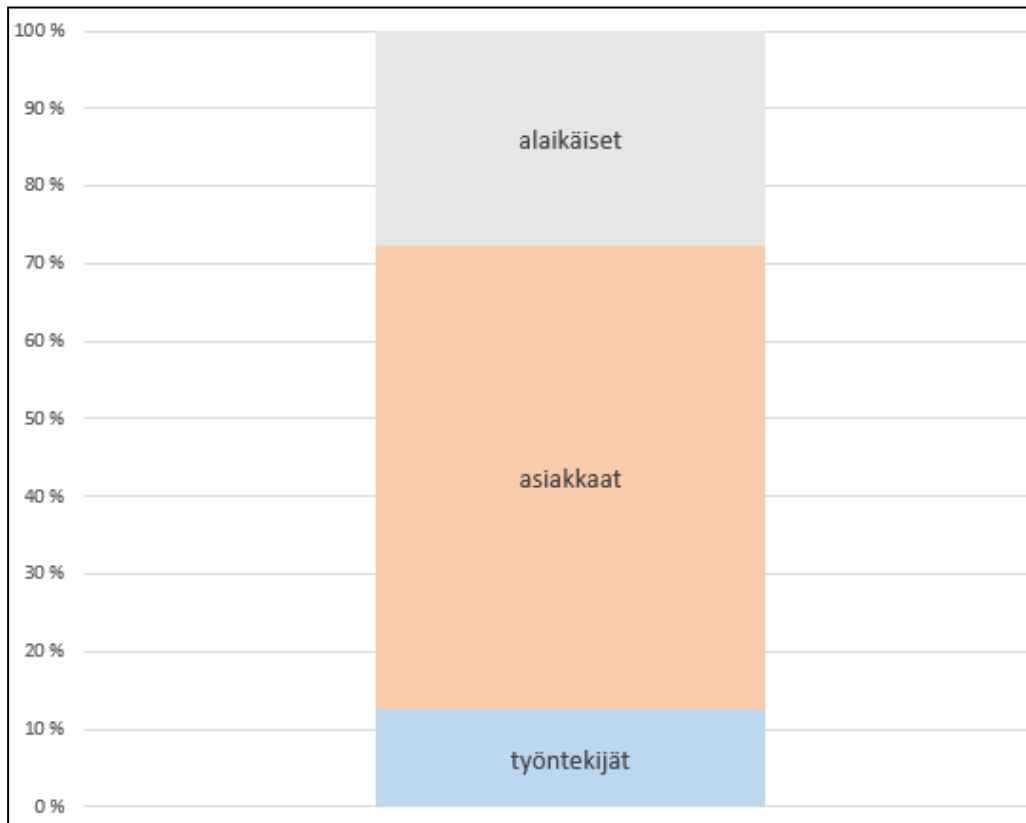
Tietoturvaloukkaustyyppit

Tietoturvaloukkauksen syy: organisaation sisäinen vai ulkopuolinen tekijä, vahingossa tapahtunut vai tahallinen teko?

Tietoturvaloukkauksen kohteet

Liite 3: Vantaan kaupungin henkilötietojen tietoturvaloukkaukset 2024: luettelo

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA

Tammikuu	• Ulkopuolisen yrityksen kaupungille tuottama koulutusmateriaali, jossa esiintyy kaupungin työntekijä, oli virheellisesti kaikkien oppimisalustalla olevien käyttäjien nähtävissä. • Tiedot: nimi, ammattinimike, kasvot, ääni. • Ulkopuolinen, tahaton.
	• Päiväkodin retkireppu unohtui puistoon. Ohikulkija palautti repun seuraavana päivänä. • Tiedot: 10 lapsen tietoja sekä vanhempien ja varahenkilöiden tietoja. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. • 28 huoltajan numerot. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Opettajan henkilökohtainen työkone ja oppilaslaitteita (12 kpl Chromebookeja) varastettu luokasta. • Tiedot: mahdollisesti 13 henkilön käyttäjätiedot, opettajan koneella olevat mahdolliset oppilastiedot. Opettajan kone suojattu salasanalla, kone ollut kiinni. • Ulkoinen, tahallinen.
	• Kalasteluviesti. Käyttäjätunnusten luvaton käyttö. Kalasteluviestin avulla varastettu käyttäjien salasana ja session cookie, jolla ohitettu MFA ja murtauduttu käyttäjien O365-tilille. 50 käyttäjän tilille kirjauduttu. • Myös henkilötietoja sisältäviä tiedostoja loukattu. • Ulkoinen, tahallinen. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Helmikuu	• Henkilökunnan keskinäisessä WhatsApp-ryhmässä kysytty lapsen tietoja, vaikka ko. järjestelmää ei ole sallittu käyttää työasioissa. Vastauksessa ollut lapsen nimi ja huoltajan puhelinnumero. • Sisäinen, tahaton.

	• Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • 22 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Työntekijällä ollut liian laajat käyttöoikeudet VaSa-järjestelmään. • Sisäinen, tahaton.
	• Työntekijällä vääränlaiset käyttöoikeudet VaSa-järjestelmässä. • Sisäinen, tahaton.
	• Työntekijällä ollut liian laajat käyttöoikeudet VaSa-järjestelmään. • Sisäinen, tahaton.
	• Huoltajien yhteystietoja sisältävä paperi katosi. N. 50–60 henkilön tiedot (oppilaiden nimet, huoltajien yhteystiedot). • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Oppilaan A (6.lk) Chromebook-kone oli ollut luokassa läppä auki ja luokkaan oli jäänyt oppilas B (6.lk) yksin ruokailun ajaksi. Oppilas B oli mennyt oppilaan A Chromebook-koneelle ja vaihtanut sen salasanan. Oppilas myönsi tehneensä näin, ja Chromebookin selaimen selaushistoria näyttää näin toimitun. Oppilas B sanoi, ettei ole tehnyt oppilaan A Chromebook-tietokoneella muuta eikä ole laittanut näin haltuunsa saamaansa käyttäjätunnusta ja salasanaa millekään omalle laitteelleen. Oppilaalla B oli mahdollisesti pääsy oppilaan Wilmaan, Classroomeihin, Chatteihin, sähköpostiin jne. Selainhistorian mukaan missään näistä järjestelmistä ei ole kuitenkaan käyty. • Ulkoinen, tahallinen. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Maaliskuu	• Työntekijällä ollut liian laajat käyttöoikeudet VaSa-järjestelmään. • Sisäinen, tahaton.
	• Työntekijälle jäänyt liian suuret käyttöoikeudet työtehtävää vaihdettaessa. • Sisäinen, tahaton.
	• Lapsen Hyve-lomake annettu vahingossa toisen lapsen huoltajalle. • Lapsen nimi ja hetu sekä tietoja lapsen osaamisesta ja kehittymisen kohteista.

• Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • 27 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
• Sähköposti lähetetty väärälle kaupungin työntekijälle. • Lapsen nimi ja syntymäaika. • Sisäinen, tahaton.
• Vantaan varhaiskasvatuksen asiakasjärjestelmä VaSasta (CGiVesa) havaittiin 25.3.2024 järjestelmän pääkäyttäjien toimesta n. 700 toisissa CgiVesa-tuotteen käyttäjäkunnissa asuvien huoltajien henkilötietoja. Pääasiallisesti kyseiset henkilöt ovat ilmeisesti vahingossa oman kunnan Cgi Vesan sijaan kirjautuneet Vantaan VaSaan. • Ulkoinen, tahaton.
• Valvontakameratallenne lähetetty muistitikussa vakuutusyhtiölle ja pyydetty palauttamaan. Palautuksesta puuttui ko. muistitikku; kirjekuoressa tikun kokoinen repeämä. Muistitikku kadonnut kuljetuksessa. • Tikkua ei ollut salattu. • Ulkoinen, (todennäköisesti) tahaton.
• Primus-hallinto-ohjelmassa työntekijälle virheellisesti määritelty koulu ja käyttöoikeudet. • Sisäinen, tahaton.
• Vantaan käyttäjien kertakirjautumista DigiOneen on tarkoitus testata rajatulla käyttäjäryhmällä (20 henkilöä). Testauksen valmistelu sisälsi yksittäisen tiedonsiirron integraation avulla DigiOnen Acceptance -ympäristöön. Tämä tiedonsiirto sisälsi virheellisesti käyttäjäryhmän henkilöiden henkilötunnuksen. Tiedot tallentuivat DigiOnen tietokantaan. • 20 kpl työntekijöiden henkilötunnuksia. • Sisäinen, tahaton.
• Oppivelvollisuuden keskeyttämisestä laadittu viranhaltijanpäätos on lähetetty Asta-asianhallintajärjestelmästä väärälle opiskelijalle ja huoltajalle tiedoksi.

	- Tiedot: opiskelijan ja huoltajan etu- ja sukunimi, salassa pidettäviä tietoja: yleisellä tasolla keskeytyksen syy: elämäntilanne/sairaus/vanhempainvapaa/ulkomailla oleskelu tms. (eli valittavissa jokin mainituista). - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Epäily seurannasta etätyössä. Selvityksessä ei löydetty koneelta vakoiluohjelmaa. - Ulkopuolinen, tahallinen (epäily)
	- Henkilötietojen tarkastuspyynnön yhteydessä, kun henkilötietojen tarkastuspyynnön tekijälle toimitettiin järjestelmän lokitiedot, tulosteissa oli näkyvissä myös henkilökunnan työkoneiden ip-osoitteet. 21 ip-osoitetta. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Huhtikuu	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 41 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 44 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 24 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Kaupungin Sharepoint-kansioon vahingossa tallennettu keskeneräinen varhaiskasvatuksen dokumentti lapsesta. - Nimi, syntymäaika ja vanhempien yhteystiedot. - Sisäinen, tahaton.
	- Hallintopäätös lähetettiin kirjoitusvirheen vuoksi väärälle henkilölle. - Yhden lapsen nimi, syntymäaika, tukipäätös ja huoltajien tiedot.

	- Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. 11 huoltajan numerot. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Päiväkodin lapsiryhmän lukollisesta kaapista oli anastettu 8 kpl pin-koodisuojattuja puhelimia. - Tahallinen
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 30 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Koulutussopimus tallennettu vahingossa väärän opiskelijan tietoihin. - Sopimuksella tiedot: nimi, osoite, hetu, puhelinnumero, sähköpostiosoite, oppijanumero. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Toukokuu	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 12 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Wilman kautta lähetetty ADHD-kysely väärälle huoltajalle. - Oppilaan etunimi, nimikirjaimet ja kyselyn lähettäminen. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Intran lomakepohjaan on vahingossa tallentunut lapsen tietoja. - Nimi, osoite, syntymäaika, tuen tarpeen kuvausta. - Sisäinen, tahaton.
	- Linkedin-postauksessa näkyy oppilaiden nimiä/allekirjoituksia n. 180 kpl. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.

	• Työntekijä lähetti sähköpostilla virheilmoituksen karttaohjelman toimimattomuudesta. Viesti sisälsi kuvakaappauksia karttaohjelmasta virheen havainnollistamiseksi. Yhdessä kuvista näkyy asukkaiden henkilötietoja. / Esihenkilö huomasi, että karttaohjelman virheilmoitukseen liittyvässä sähköpostiviestissä näkyi asukkaiden henkilötietoja. • Tiedot: Asukkaiden nimet, osoitteet ja henkilötunnukset, n. 20 hlöä. • Sisäinen, tahaton.
Kesäkuu	• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • n. 100 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Harjoittelija teki päiväkotiryhmän toiminnasta videon, tallensi Tiktokkiin ja linkitti opiskelijaryhmän Signal-ryhmään. • 3 lasta näkyy tunnistettavasti. • Ulkoinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Hallintopäätös lähetettiin vahingossa väärän lapsen huoltajille. • 1 lapsen nimi, syntymäaika, tuentarpeet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Talouspalveluihin toimitettu sisäisessä postissa taksikuitti. Taksikuitti oli teipattu paperiin, jonka kääntöpuolella kolmen (3) oppilaan henkilötietoja. • Oppilaista oli näkyvissä seuraavat tiedot: luokka, nimi, sukunimi, kutsumanimi, henkilötunnus, sukupuoli, kotipaikan osoite, postinumero ja äidinkieli. • Sisäinen, tahaton.
	• Yhteishaun valintakirjeen sähköpostilähetyksessä tapahtui virhe. Viesti lähetettiin piilokopiona 24 henkilölle, mutta yhden valitun sähköpostiosoite oli siirtynyt piilokopioriviltä suoraan otsikon perään ("Tervetuloa sähköpostiosoite", p.o. "Tervetuloa Variaan") • 1 alaikäisen opiskelijaksi valitun sähköpostiosoite • Sisäinen, tahaton • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle

Elokuu	- Päiväkodin Teams/Sharepoint-ryhmä tulisi olla yksityinen, mutta vahingossa oli luotu julkinen ryhmä. Asiakaslistaa, kokousmuistiota ja muuta tietoa oli nähtävissä kaikille Intraan pääseville. Koska ryhmän tiedostot näkyvissä kaikille, tyhjiin lomaketiedostoon oli vahingossa tallennettu myös ajankohtaista henkilötietoa. n. sadan henkilön tietoja. - Sisäinen, tahaton.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 40 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Lasta koskevia viestejä on vahingossa lähetetty väärälle huoltajalle (lapset etunimikaimoja). - Viesteissä mainittu lapsen nimi ja terveystieto. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 26 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Lasta koskeva viesti lähetettiin väärään puhelinnumeroon. - Viestissä lapsen etunimi. - Sisäinen, tahaton.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 18 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Väärää lasta koskeva asiakirja annettiin huoltajalle. 2 lapsen nimi ja henkilötunnus sekä 1 vanhemman allekirjoitus. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 18 huoltajan sähköpostiosoitteet.

Syyskuu	- Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Opettaja jakoi esitetyt ja kotiin pelkästään tarkastettavaksi menevät oppilastietolomakkeet satunnaisesti eri oppilaiden reppupostiin, oletuksenaan niiden olevan tyhjiä ja kotona täytettäviä. - Tiedot: 10 kpl 1lk oppilaita. Oppilaan nimi, hetu, osoite, katsomusaine, oma äidinkieli. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Opiskelijoiden nimilista oli kuvakaappauksena s-postiviestin liitteenä. S-postin vastaanottajana oli virheellisesti myös opiskelijan huoltaja. 16 opiskelijan etu- ja sukunimi, opiskelijanumero ja ajokorttitieto (korttiluokka). - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 14 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 26 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 23 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot sekä vastaukset. 42 huoltajan numerot ja 1 lapsen terveystiedot. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.

	• Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. • 32 huoltajan numerot. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • n. 40 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • 14 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Luokahuoneessa opetustaululle aukesi vahingossa väärä dokumentti. Paperissa oli oppilaan henkilökohtaisia terveystietoja, taustatietoja ja diagnooseja. • Tiedot: Oppilaan nimi. Historiaa oppilaan koulunkäynnistä, oppilaan terveystietoja, oppilaan koulunkäyntiin liittyviä tietoja. Paperissa oli mainittu etunimeltä myös oppilaan luokkakavereita. • Sisäinen, tahaton • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Lähetetty kaikille koulun huoltajille ja opettajille tarkoitettu viesti siten, että vastaanottajat näkivät toistensa tiedot. Viesti otti huoltajatiedon Wilmasta ja yhdisti sen oppilaaseen. • Tiedot: huoltajan etu- ja sukunimi, oppilaan etu- ja sukunimi, oppilaan luokka. Noin 600 oppilasta + huoltajat. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Lokakuu	• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • 24 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot sekä vastaukset. • 17 huoltajan numerot ja 1 lapsen terveystiedot.

• Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltautetulle.
• Päiväkotiin murtauduttu. Varastettu mm. kolme kannettavaa tietokonetta. Koneet suojattu bitlockerilla ja salasanoilla. • Ulkoinen, tahallinen.
• Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. Tapauksia 2 kpl. • 17 huoltajan numerot. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltautetulle.
• Lapsen tietoja sisältävä kirjekuori vahingossa väärälle huoltajalle. Palautettu avattuna seuraavana päivänä. • 1 lapsen nimi, henkilötunnus, tietoja kehityksestä. • Ulkoinen/Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltautetulle.
• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • 40 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltautetulle.
• Tekstiviesti lähetetty väärään numeroon. Viestissä kuva lapsen päiväkotihaastattelusta, sis. lasten nimet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltautetulle.
• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • 37 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltautetulle.
• Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. • 12 huoltajan sähköpostiosoitteet. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltautetulle.
• Lähetetty tekstiviesti ryhmäviestinä lapsen huoltajille ja yhdelle entiselle työntekijälle. Viesti sisälsi asiakastyytyväisyyskyselyn linkin. Viestissä näkyy entisen työntekijän henkilökohtainen puhelinnumero ja lapsen huoltajien numerot.

	- Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. 20 huoltajan numerot. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Marraskuu	- VaSa-järjestelmään pääsy jäänyt passivoimatta työsuhteen loputtua. 91 lapsen tiedot. - Sisäinen, tahaton. AD-kirjautuminen -> todellinen pääsy järjestelmään epätodennäköistä.
	- Päiväkotiin murtauduttu. Varastettu 3 tietokonetta. - Teamsiin tallennettuja, salasanalla suojattuja 24 lasta koskevia asiakirjoja, mm. varhaiskasvatussuunnitelmat. - Ulkoinen, tahallinen.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 42 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Tehostetun tuen päätös lähetettiin epähuomiossa työntekijän henkilökohtaiseen Gmailiin (eikä työsähköpostiin). - Sisäinen, tahaton.
	- Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. 13 huoltajan numerot. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. 32 huoltajan numerot. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Epäily hakkeroinnista/tietojenkalastelusta kaksivaiheisen tunnistautumisen yhteydessä. - Ulkoinen, tahallinen.

	- Lapsen henkilötietoja sisältävä asiakirja lähetettiin vahingossa väärälle työntekijälle. - Sisäinen, tahaton.
	- Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. 18 huoltajan numerot. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti jossa kuvakaappaus opintosuorituksista lähetetty vahingossa väärälle henkilölle (sähköposti). - Nimi, henkilötunnus, tiedot suoritetuista opinnoista arvioiteineen. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Joulukuu	- Tekstiviesti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. 20 huoltajan numerot. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Sähköposti lähetetty siten, että huoltajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 27 huoltajan sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Tekstiviestin lähetyksessä ongelmia. 1 huoltajan numero ja etunimi menivät 37 vastaanottajalle. - Ulkoinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Valmu-järjestelmästä lähti tiedoksianto ennen kuin salaus oli loppuun tehty. Varmistettu, että viesti meni oikeille vastaanottajille (vanhemmat sekä toimialueen kaksi työntekijää). - Tiedot: lapsen nimi, syntymäaika, varhaiskasvatuksen tukitietoja. - Sisäinen, tahaton.

KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA

Huhtikuu	Asiakas X oli käyttänyt kirjaston tietokonetta ja kirjautunut outlook-sähköpostiinsa; käytön jälkeen mielestään kirjautunut ulos. Myöhemmin hän sai asiakkaalta Y ilmoituksen, että Y oli
----------	---

	päässyt näkemään X:n sähköpostikansion, sillä outlook oli edelleen kirjautuneena. • Teknisesti ei ole mitenkään estetty sitä, etteikö kirjautuminen voisi jäädä päälle. • Ulkoinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Toukokuu	• Kirjaston asiakastulostusjärjestelmässä ongelmia, tietokoneelta lähetetyt tulosteet (mm. viranomaisasiakirjoja) eivät vapautuneet tulostukseen. Myöhemmin kone tulosti kaikki jonoon jääneet tulosteet vaikka vikatilanteessa tulostusjonon pitäisi tyhjäntyä automaattisesti. • Ulkoinen, tahaton.
	• Työntekijä lähetti salattuna sähköpostina harjoittelussa olevan opiskelijan rikostaustatöiden toimistosihteerille. (asiakirjaa ei olisi tarvinnut lainkaan lähettää toimistosihteerille). • Sisäinen, tahaton.
Kesäkuu	• Tekstiviesti lähetetty siten, että leiriryhmäläiset ja huoltajat näkivät toistensa puhelinnumerot. • 40 nuoren ja huoltajan numerot. • Sisäinen, tahaton. • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Lokakuu	• Liiallisten palomuuriavausten vuoksi etäläsnäolorobotin videoyhteyden muodostuksen oli mahdollista tapahtua Euroopassa sijaitsevan palvelimen sijasta Yhdysvalloissa sijaitsevan palvelimen kautta, jolloin yksilöivää henkilötietoa olisi voinut kulkea Euroopan ulkopuolelle. Sinä aikana, kun Euroopassa sijaitseva palvelin oli alhaalla ja liikenne ohjautui Yhdysvaltoihin (15.9.–1.10.), etäläsnäolorobotti ei ollut kuitenkaan käytössä, joten henkilötietoja ei siirtynyt. • Ulkoinen, tahaton.
	• Työntekijä lähetti edelleen henkilötietoja sisältävän sähköpostin (tiketin) järjestelmätoimittajalle järjestelmän ongelmasta. Hän lähetti viestin edelleen järjestelmätoimittajalle salaamattomassa sähköpostissa huomaamatta, että edelleenlähetetyssä viestissä oli henkilötietoja sisältävä liitetiedosto mukana. • Liitetiedostossa on mainittu 4 kpl nimiä ja yksi syntymäaika. Tiedot koskivat alaikäisiä. • Sisäinen, tahaton.

Joulukuu	- Kirjaston asiakastulostusjärjestelmässä ongelmia, tietokoneelta lähetetyt tulosteet (mm. salassa pidettäviä ja henkilökohtaisia dokumentteja) eivät vapautuneet tulostukseen. Myöhemmin kone tulosti kaikki jonoon jääneet tulosteet vaikka vikatilanteessa tulostusjonon pitäisi tyhjentyä automaattisesti. - Ulkoinen, tahaton.
----------	--

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Helmikuu	- Eläinsuojelutarkastuskertomus lähetetty vahingossa väärälle, saman nimiselle henkilölle. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Syyskuu	- Rakennuslupahakemuksen yhteydessä naapurien kuulemiskirjeessä ollut turvakiellon alaisen hakijan nimi ja osoite. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Marraskuu	- Lupajaoston pöytäkirjan liitteeksi oli lisätty aluehallintoviraston valituspäätös, jossa valituksen tehneen henkilön yhteystiedot (nimi, osoite ja sähköposti) olivat jätetty peittämättä. Kuntalaisen yhteystiedot ovat olleet jokaisen nähtävillä kaupungin verkkosivuilla. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.

KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA

Tammikuu	- Sähköposti lähetetty siten, että vastaanottajat näkivät toistensa sähköpostiosoitteet. 102 kpl vaalilautakunnan jäsenten sähköpostiosoitteet. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Potilasasiakirjapyyntö Vakehyvän kirjaamon sijasta vahingossa kaupungin Teams-ryhmän sähköpostiosoitteen. - Sisäinen, tahaton.
	- Soitto väärään numeroon ja ulkopuolinen henkilö sai tietää kotiaänestyksen tilanneen henkilön nimen. - Sisäinen, tahaton.
	Asiakkaan lomautusilmoitus on mennyt kaikille Vantaan ja Keravan työllisyyden kuntakokeilun työntekijöille. Samalla on

	käynyt ilmi, että sähköpostilistalla on sinne kuulumattomia henkilöitä, joille tieto on mennyt (Hyvinvointialue: Vantaan ja Keravan). • Yhden asiakkaan lomautusilmoituksen sisältämät tiedot menneet 351 henkilölle (kaikki vaitiolovelvollisia kunnan tai vakehyvan työntekijöitä). • Sisäinen, tahaton
	• Käyttäjätunnusten luvaton käyttö. Kalasteluviestin avulla varastettu käyttäjien salasana ja session cookie, jolla ohitettu MFA ja murtauduttu käyttäjien O365-tilille. • Viiden (5) käyttäjän tilille kirjauduttu, heistä neljän (4) OneDrive- ja Sharepoint -tiedostoja katseltu hyökkääjän venäläisistä IP-osoitteista. Näistä kullakin katsottu yhtä sattumanvaraisen oloista tiedostoa, joissa ei vaikuta olleen erityisesti henkilötietoja: esimerkiksi Powerpoint-esitys kokousagendaksi. • Ulkoinen, tahallinen
Helmikuu	• Kirjaamo avannut kirjeen joka toimitettu väärin, asia ei kuulu Vantaalle. • Nimi, henkilötunnus, todistus ja opintokortti. • Ulkoinen, tahaton.
	• Työntekijä on liittänyt henkilön A dokumentin henkilön B selvityspyyntöön liitteeksi asiakastietojärjestelmässä. • Tiedot: yhden henkilön henkilötunnus, nimi ja tiedot koulutuksen päättymisestä. • Sisäinen, tahaton.
	• Asiakkaan A toimittama liite (lomautustodistus) työttömyysturvaa varten oli laitettu epähuomiossa Asiakkaan B:n URA-tietojen työttömyysturvaosioon (ATMT). Virheellinen liite poistettu heti kun omavalmentaja huomasi tapahtuneen; Asiakas B ei nähnyt virheellistä liitettä. • Tiedot: Asiakkaan tiedot asiakirjassa: nimi, hetu, osoite, puhelinnumero. Työnantajan tiedot: kaikki työnantajaan liittyvät tiedot. • Sisäinen, tahaton.
	• Työntekijän oli tarkoitus välittää sähköposti asiakkaan omavalmentajalle, mutta sähköposti lähti vahingossa väärälle henkilölle, kuntakokeilun suunnittelijalle (Vantaan ja Keravan kuntakokeilun sisällä toimivalle työntekijä).

	- Tiedot: 1 asiakkaan nimi ja syntymäaika; tietoa asiakkaan palkkatukityön jatkosta. - Sisäinen, tahaton
	- Omavalmentaja ilmoitti asiakkaan ja vahingossa kirjoitti oman työsähköpostiosoitteensa tilalle oman henkilökohtaisen sähköpostiosoitteensa. Vahvistusviesti palveluun osallistumisesta tuli siten omavalmentajan henkilökohtaiseen sähköpostiosoitteeseen. - Tiedot: vahvistusviestissä näkyy asiakkaan nimi. - Sisäinen, tahaton
	- Vasa-järjestelmän perherakenteeseen on lisätty 23.1.24 palvelusihteerin toimesta virheellinen lapsi silloin kun kyseisen päiväkodin tuloksetspyyntöjä on lähetetty perheelle. Toinen palvelusihteerin on ottanut käsittelyyn 2.2.2024 perheen lähettämän tuloksetspyyntöjen ja tarkistanut perhekoon, huomannut virheellisen perherakenteen ja korjannut tiedot (3 henkilöä on oikea perhekoko, poistettu virheellinen henkilö). Perheeseen kuulumattoman henkilön kohdalla lukee ”henkilöt, jotka eivät kuulu kotitalouteen”. Vasa-järjestelmä näyttää kuitenkin virheellisesti tuloksetspyyntöissä perheelle tämän henkilön, joka ei kuulu kotitalouteen. Asiakas huomasi tapahtuneen 12.2. ja soitti asiakaspalveluun. - Tiedot: Lapsen koko nimi ja henkilötunnus - Sisäinen, tahaton Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Henkilötietoja sisältävä suojaamaton tiedosto oli tallennettu paikkaan, jossa ne ovat voineet olla sellaisten henkilöiden nähtävänä, joiden työtehtäviin tiedot eivät kuulu. Ulkopuolinen konsultti oli tallentanut tekemänsä otoksen tiedot suojaamattomaan sijaintiin, mutta tietopalvelut eivät olleet huolehtineet tiedoston poistosta. - Tiedot: 10000 henkilötietoa (Ikäryhmä, nimi, äidinkieli, osoite ja sukupuoli); 2000 vantaalaista. - Ulkoinen, tahaton
Maaliskuu	”Palautetaan”-tarralla varustettu kuori avattu kirjaamossa. Vantaa ei ollut oikea vastaanottaja. - Turvallisuusselvitysasiakirjoihin liittyviä henkilötietoja. - Ulkoinen, tahaton.

	• Työntekijä oli väärän asiakkaan asiakastiedoissa ja kumosi virheellisesti asiakkaan selvityspyynnön aiheettomaksi. • Tiedot: 1 asiakkaan etunimi sekä tieto asiakkaan terveydentilasta. • Sisäinen, tahaton
	• Asiakkaan tietopyyntö lähetetty palvelusihteerille arkistoitavaksi virheellisen ohjeistuksen vuoksi. Palvelusihteerin ei ole oikea henkilö arkistamaan ko. asiaa. • Tiedot: 1 hlön nimi, henkilötunnus, puhelinnumero, sähköpostiosoite, asuinkunta. • Sisäinen, tahaton
	• Omavalmentaja teki asiakkaalle kotoutumissuunnitelman. Seuraavana päivänä käydessään läpi asiakkaidensa tietoja omavalmentaja huomasi, että hän oli tehnyt edellisenä päivänä kotoutumissuunnitelman toisen asiakkaan tietoihin ja antanut tämän suunnitelman kyseiselle asiakkaalle. Omavalmentaja yritti poistaa suunnitelman toisen asiakkaan tiedoista siinä kuitenkaan enää onnistumatta. • Tiedot: Yhden asiakkaan suku- ja etunimi sekä osoitetiedot. Toisen asiakkaan etunimi ja kotoutumissuunnitelma. • Sisäinen, tahaton • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Tietohallinnon integraattorin palveluksessa oleva projektipäällikkö on avannut projektille Teams-tiimin, josta asiakirjat siirtyvät automaattisesti SharePointiin. Määritykset SharePoint-sivustolle ovat olleet virheelliset, sivusto on ollut julkinen sekä sen sisältö mahdollisten hakujen kautta kaikkien intranetin käyttävien Vantaan kaupungin henkilöiden saatavilla. • Tiedot: kuuden asiakkaan nimi ja osoite. • Sisäinen, tahaton
	• Vantaan SAP HR:n pääkäyttäjä havaitsi, että järjestelmätoimittaja oli lisännyt liitetiedoston tiketointijärjestelmässään käsiteltävään muutospyyntöön. Se sisälsi listan, jossa oli toisen yrityksen (Vantti) henkilöstön tietoja. • Tarkoitus oli tarkastella SAP HR-järjestelmästä työaikasunnitelmasääntöjen (viikkotyöajan) liittymän tekemiä muutoksia tuotantoon viennin jälkeen. Tarkastelua varten listalle oli poimittu kolmen työaikasunnitelman kaikki

	tuotantoonsiirtopäivän eli 13.3.2024 jälkeen tavoitetyöaikaan tulleet muutokset ilman yritysrajausta. • Tiedot: 844 hlöä, nimi, henkilönnumero. • Ulkoinen (järjestelmätoimittaja), tahaton
Huhtikuu	• Työntekijä havaitsi hallinnon kerroksen tulostushuoneessa skanneritasolle jätetyn dokumentin, joka oli palvelualueen entisen työntekijän työtodistus. Tulostushuone on tiloissa, joihin pääsevät vain työntekijät. • Tiedot: 1 henkilön työtodistus. Nimi ja hetu. • Sisäinen, tahaton
	• Henkilöasiakkaan tiedot tallennettiin vahingossa toisen asiakkaan tietoihin. • Asiakkaita 2 kpl, on informoitu sähköisesti ja selvittelyssä on, kuinka väärät tiedot poistetaan toisen asiakkaan tiedoista (URA-merkintä/ ATMT – merkintä). • Tiedot: Työllistymissuunnitelma eli asiakkaan etunimi ja työkokemus sekä työkyky. • Sisäinen, tahaton • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• Työturvallisuusjärjestelmä Tutkan esihenkilöoikeuksia on ollut liian ylätasolla, jolloin esihenkilöllä on ollut mahdollisuus nähdä myös muiden kuin omien alaistensa ilmoituksia. • Tiedot: työturvallisuusilmoituksissa nimi, työyksikötiedot; työtapaturmailmoituksissa myös hetu ja kotiosoite. Työturvallisuusilmoituksia tehty ko. palvelualueella vuoden 2024 aikana yhteensä 83 kpl, joista henkilötunnuksen sisältäviä ilmoituksia 13 kpl ja EKI-ilmoituksia 13 kpl. • Sisäinen, tahaton.
	• Palkkapalvelukoordinaattori ratkaisi CaseM:ssä työntekijä1:n palvelupyyntöä ja kun hän painoi ”ratkaise” painiketta, pyyntöön vaihtui työntekijä2:n tiedot. Vastaus lähti väärälle henkilölle ja se sisälsi palkkatodistuksen. • Tiedot: 1 työntekijän palkkatiedot, nimi, syntymäaika ja osoite. • Ulkopuolinen, tahaton
Toukokuu	• Omavalmentajalla oli kaksi alkuhaastattelua. Jälkimmäisen asiakkaan kohdalla kotoutumissuunnitelman laadittuaan omavalmentaja lähetti suunnitelman erehdyksessä ensimmäiseksi haastattelemansa asiakkaan sähköpostiin.

	• Tiedot: Lähetetyssä kotoutumissuunnitelmassa oli asiakkaan nimi ja osoite sekä asiakkaan kotoutumissuunnitelmiin liittyviä tietoja. • Sisäinen, tahaton • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	• 1) Jos ilmoituksen tekijä valitsi organisaatiossa vain ylätasoa, ei tarkemmin yksikköä, eikä nimennyt esihenkilöä, hän pääsi etenemään ilmoituksen lähetyksessä, jolloin tieto meni useille. Tilaus järjestelmätoimittajalta oli tehty niin, että esihenkilö on valittava ja se on pakollinen täytettävä kohta, jota ei voi ohittaa. Järjestelmässä virhe ei näkynyt vaan kohta oli merkitty pakolliseksi. (Järjestelmätoimittaja korjasi 23.5.2024 järjestelmässä olleen virheen, että ilmoitusta ei voi lähettää ilman valittua esihenkilöä / esihenkilön esihenkilöä.) • Ulkoinen, tahaton. • 2) Joillakin esihenkilöillä oli virheelliset oikeudet. (Esihenkilöoikeudet varmistettu 21.5.2024 klo 10 mennessä.) • Sisäinen, tahaton. • Tiedot: Epäasiallisen kohtelun ilmoituksissa on kirjattuna tapahtumankuvaus sekä ilmoittajan ja esihenkilön nimi sekä työyksikötiedot. • Lukumäärä: Epäasiallisen kohtelun ilmoituksia on ollut ko. vastuualueella 13 kpl, esihenkilöitä 15 kpl.
Kesäkuu	• URA-oikeudet voimassa, vaikka työntekijän työsuhde ei ole ollut voimassa. Esihenkilön pitää pyytää käyttäjätunnusten poistoa aina kun työntekijän työsuhde päättyy, tämä on aikanaan jäänyt tekemättä. • Ura-tietoihin pääsy vaatii authenticatorin sekä Vantaan tai TE-toimiston sähköpostiosoitteen. Vantaan ja TE-toimiston sähköpostiosoite on poistunut käytöstä ajallaan. Kahden tunnin sisään tehty Keha-keskukselle tunnusten poistopyyntö. • Sisäinen, tahaton
	• Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella työskentelevä henkilö on lähettänyt skannatun asiakirjan, joka sisältää asiakkaan työsopimuksen, kaikille Vantaan ja Keravan kuntakokeilun työntekijöille. • Tiedot: 1 hlön työsopimus, josta kävivät ilmi asiakkaan nimi, henkilötunnus, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

	Sisäinen, tahaton
	- Skannatut tiedostot (3kpl) lähetetty vahingossa työntekijälle X. Kaupungilla on työntekijänä muitakin samannimisiä henkilöitä, ja nämä tiedostot olisi tullut lähettää eri henkilölle eri sähköpostiin. - Tiedot: päivähoito, 1 lapsi ja huoltaja. - Sisäinen, tahaton.
Heinäkuu	- Kirjattu asiakkaan B tietoihin asiakkaan A työkokeilun tiedot. Asiakas B on asiakkaan A isä. - Tiedot: työkokeilulomakkeessa asiakkaan nimi, osoite, puhelinnumero, henkilöturvatus. - Sisäinen, tahaton Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Työntekijä lähetti epähuomiossa asiakkaalle toisen asiakkaan täyttämän lomakkeen omaehtoisista opinnoista. - Tiedot: Nimi ja henkilötunnus, allekirjoitus. - Sisäinen, tahaton Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
	- Omavalmentaja oli tehnyt työllistymissuunnitelman asiakkaan A:n kanssa ja suunnitelma tuli tallennetuksi epähuomiossa asiakkaan B:n A-TMT-tietoihin. - Tiedot: Suunnitelmassa on mainittuna asiakkaan A:n ammatti, kansalaisuus ja oleskeluluvan myöntämispäivä (ei nimeä, ei hetua). (käytännössä henkilö ei ole näiden tietojen perusteella helposti ulkopuolisen tunnistettavissa) - Sisäinen, tahaton
	- Sähköposti lähetettiin Suomen Diakoniaopiston sijasta Diak-AMK:hon (samankaltainen meiliosoite). - Tiedot: nimi, hetu (viimeinen numero tosin vahingossa väärin) ja tieto henkilön sairastumisesta ja mahdollisesta opintojen aloitusajasta. - Sisäinen, tahaton
	- Entinen työntekijä pyysi palvelu- ja palkkatodistusta. Hänelle lähetettiin väärän henkilön palvelutodistus. - Tiedot: nimi ja hetu. - Sisäinen, tahaton. Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Elokuu	Asiakkaan 2 monialainen työllistymissuunnitelma tallennettu virheellisesti asiakkaan 1 tietoihin ATMT-järjestelmään (ATMT on

	asiakkaan työmarkkinatori, eli asiakastietojärjestelmä jota käytetään URAn rinnalla. URAan ja ATMT:lle tallennetaan kaikki asiakkaaseen ja asiakkaan asiointiin liittyvät tiedot). • Tiedot: Ammattitutkinto, asumistilanne, koulutus. Suunnitelmassa ei ole mitään kirjausta siitä kenelle se on laadittu tai muitakaan tunnistamista mahdollistavia tietoja. • Sisäinen, tahaton
	• Omavalmentaja tarkisti asiakkaan tietoja ja huomasi, että asiakkaan tietoihin oli tallentunut väärän asiakkaan suunnitelma. Suunnitelma tallennettu TYPPI-järjestelmään, johon asiakkaalla ei ole suoraa pääsyä. • Tiedot: työhistoria, työtilanne. Ei varsinaisesti henkilön tunnistamiseen liittyviä tietoja. • Sisäinen, tahaton
	• Asiakkaan tietoja tallennettu Kuntakokeilun sisäiseen Sharepoint-tiedostoon sen sijaan, että tiedosto olisi ladattu omalle koneelle. • Tiedot: 1 asiakkaan nimi ja osoite. • Sisäinen, tahaton
	• Kirjattu asiakkaan tietoihin toista asiakasta koskeva lausuntopyyntö. Lausuntopyynnössä ei näy ko. asiakkaasta yksilöiviä tietoja. (kirjaus on tehty asiakastietojärjestelmään. Asiakkailla on näkymä järjestelmään Oma asioinnin / Työmarkkinatorin kautta.) • Tiedot: ei tunnistetietoja asiakkaasta. • Sisäinen, tahaton
	• Kirjattu asiakkaan tietoihin toista asiakasta koskeva tieto sairaslomatodistuksessa. Kirjauksessa ei näy ko. asiakasta yksilöiviä tietoja. Asiakkaan sairaslomatodistus toimitettu omavalmentajalle, jonka asiakkaan tietoihin on viety tieto sairaslomatodistuksesta. (kirjaus on tehty asiakastietojärjestelmään. Asiakkailla on näkymä järjestelmään Oma asioinnin / Työmarkkinatorin kautta.) • Tiedot: ei yksilöiviä henkilötietoja. • Sisäinen, tahaton
	• Asiakkaan tietoihin tallennettiin väärän vastuuvirkailijan tunnus. Kyseinen vastuuvirkailija on työskennellyt aiemmin Espoon

	kuntakokeilussa, jolloin asiakkaan tiedot siirtyivät automaattisesti toiseen kuntakokeiluun. • Tiedot: URA-asiakasjärjestelmän tietoja eli nimi, osoite, puh.nro, sähköposti, hetu, työ- ja koulutushistoria sekä työvoimapolitiittiset lausunnot. • Sisäinen, tahaton.
Syyskuu	• Sähköposti lähetetty vahingossa väärälle kaupungin työntekijälle. • 1 luottamushenkilön nimi, laskuttajan nimi, laskun numero. • Sisäinen, tahaton.
	• Sisäisen Teams-kokouskutsun kuvailuosioon vahingossa jäänyt työllisyyspalvelujen asiakkaan sukunimi. • Sisäinen, tahaton.
	• Kahden asiakkaan lähettämä sposti lähetettiin toisen tiimin Back Office-vuorolaiselle eli kahden asiakkaan tietoja mennyt väärälle asiantuntijalle. Hän huomasi, että viestit kuuluvat toiselle tiimille ja lähetti tästä viestin lähettäjälle. • Sisäinen, tahaton
	• Omavalmentaja kirjannut asiakkaalle toiselle asiakkaalle tarkoitetun selvityspyynnön opinnoista. Selvityspyynnössä ei mainita asiakkaan yksilöiviä tietoja, vain pvm., oppilaitos ja koulutusohjelma. • Tiedot: ei tunnistetietoja asiakkaasta. • Sisäinen, tahaton
	• Työntekijä tallensi virheellisesti asiakkaan monialaisen työllistymissuunnitelman väärän asiakkaan tietoihin Typpi-järjestelmässä. • Tiedot: asiakkaan terveystietoja. Suunnitelmassa ei ole ollut asiakkaan nimeä, eikä muita henkilötietoja, joista olisi mahdollista päätellä asiakkaan henkilöllisyyttä. • Asiakkailta ei ole pääsyä Typpi-järjestelmän tietoihin. • Sisäinen, tahaton
	• Suunnitelma tallennettu väärälle asiakkaalle. Tallennus luonnostilassa siinä vaiheessa, kun virhe huomattiin -> tietojen ei pitäisi olla siinä vaiheessa asiakkaalle näkyvissä. A-TMT:n tukihenkilöä on pyydetty poistamaan virhetallennus kokonaisuudessaan. • Tiedot: työllistymiseen liittyviä yleisiä tietoja. Tiedoista ei ole henkilö tunnistettavissa.

	Sisäinen, tahaton
	- S2-valmentaja (Vantaan työntekijä) oli lähettänyt salattuna sähköpostina asiakkaansa henkilötunnuksen sekä etu- ja sukunimen ensimmäiset kirjaimet Uudenmaan TE-toimiston kirjaamoon. Peruste lähetykseen oli työntekijän johtavalta omavalmentajalta saama sähköpostiviesti, jossa sanottiin, että hän voisi kysyä asiaa TE-toimiston kirjaamosta. - Sisäinen, tahaton
	- Asiakkaalle on tallennettu toisen henkilön työnhakijaksi ilmoittautumislomakkeen passikopio, id-kopio ja oleskelulupa. Alkuperäinen tietoturvaloukkaus on tapahtunut todennäköisesti Helsingin päässä, mutta mennyt ”läpi” useammalta Vantaan virkailijalta. (asiakas siirtynyt Vantaan asiakkaaksi). - Virhe siis tapahtunut, kun asiakas ollut Helsingin asiakkaana. Todennäköistä, etteivät väärät tiedot ole päätyneet asiakkaan nähtäväksi (järjestelmä ei ole avoin asiakkaille); selvittelyssä vielä Vantaalla, ettei mitään vääriä tietoja sisältäviä tulosteita tms. ole asiakkaalle lähetetty. - Sisäinen, tahaton.
	- Henkilölle lähetettiin väärän henkilön palvelutodistus. Kumpikaan henkilöistä ei enää ole kaupungin työntekijä. - Todistus sisälsi henkilön nimen, palvelussuhteen tiedot sekä syntymäajan. - Sisäinen, tahaton Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
Lokakuu	- Asiakkaan toimittama dokumentti on skannattu ja lähetetty kaupungin sisäiseen yhteissähköpostiin, johon sähköpostia ei olisi pitänyt lähettää. - Tiedot: 1 henkilön nimi, hetu, yhteystiedot. - Sisäinen, tahaton
	- Työntekijä on liittänyt tietotekniseen virheilmoitukseen asiakkaan tietoja. Virheilmoitus oli lähetetty Valtion tietotekniikkapalveluihin. - Tiedot: 1 asiakkaan yhteystiedot ja työttömyysturvatilanne. - Sisäinen, tahaton
	- Asiakkaan tietoihin kirjattu toisen asiakkaan tietoja (Kelan lausuntopyyntö) - Tiedot: 1 asiakkaan lausuntopyyntö, ei näy asiakkaalle Työmarkkinatorin Asioinnissa

	• Sisäinen, tahaton
	• Omavalmentaja huomasi, että lisäsi asiakkaan tietoihin toista asiakasta koskevan kirjauksen (lausuntopyyntö). Kirjauksessa ei ole asiakastietoja eli muiden asiakkaiden henkilötietoja ei ole kirjattu. • Sisäinen, tahaton
	• Asiakkaan antamaan sähköpostiosoitteeseen lähetettiin PDF-liite, joka sisälsi asiakkaan henkilötunnuksen, nimen ja kotiosoitteen. Sähköposti lähetettiin salaamattomana. • Sisäinen, tahaton
	• Kuntalaispalveluiden palvelunumeroihin Telia ACE -järjestelmän kautta saapuvien puheluiden tallennus on otettu käyttöön ilman yhteistoimintamenettelykäsittelyä henkilöstön kanssa. • Tiedot: Puheluissa (1997 puhelua) on työntekijöiden henkilötiedosta tallentunut ääntä sekä heidän nimensä, jos he ovat sen puhelussa kertoneet. 30 henkilöä (Vantaan kaupungin kuntalaispalveluiden työntekijät). • Sisäinen, tahaton
	• Käynnissä selvitysprosessi, jossa on sisäinen tarkastus myös mukana. Selvitysprosessin yhtenä toimenpiteenä pyysimme avaamaan tietoturva-astian. Tietoturva-astiasta löytyi henkilökuntaan kuuluvan henkilön talouteen liittyviä useita dokumentteja. Kolme henkilökuntaan kuuluvaa henkilöä näki nämä dokumentit. • Sisäinen, tahaton
Marraskuu	• Kirjaus väärän asiakkaan tietoihin asiakastietojärjestelmässä. • Tiedot: Asiakkaan työnhaun tilanteen kuvaus, asiakkaan oma arvio terveydentilastaan. Kirjaus ei sisältänyt yksilöiviä henkilötietoja, kuten nimeä tai henkilötunnusta. Kirjauksen tietoja on käytännössä mahdoton yhdistää juuri loukkauksen kohteeksi joutuneeseen henkilöön ilman yksilöiviä tietoja. • Sisäinen, tahaton
	• Kahden eri asiakkaan asiakas ID:t ja liitteet olivat menneet sekaisin, jonka takia väärän asiakkaan selvityspyyntöön lisättiin toisen asiakkaan liitteet. • Tiedot: 1 todistus aikuisten perusopetuksessa suoritetuista alkuvaiheen opinnoista, sis. nimi ja hetu. • Sisäinen, tahaton.

• Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
• Kirjaus väärän asiakkaan tietoihin asiakastietojärjestelmässä. • Tiedot: Asiakkaan työhaun tilanteen kuvaus. Kirjaus ei sisältänyt yksilöiviä henkilötietoja, kuten nimeä tai henkilötunnusta. • Sisäinen, tahaton
• Työntekijä tallensi ja arkistoi asiakkaansa monialaisen työllistymissuunnitelman väärän asiakkaan tietoihin TYPPI-järjestelmässä. (Järjestelmään ei asiakkailla ole pääsyä.) • Tiedot: Asiakkaan terveyteen ja työllistymiseen liittyviä tietoja. • Sisäinen, tahaton.
• Vantaan ja Keravan kuntakokeilun omavalmentaja (ei Vantaan työntekijä) on käsitellyt etätyössä ollessaan asiakastietoja niin, että ulkopuolinen on nähnyt ja päässyt käsiksi useiden asiakkaiden tietoihin, myös URA-asiakastietojärjestelmään. Omavalmentaja on myös antanut salasanansa ja tunnuksensa ulkopuolisen henkilön käyttöön. • Tiedot: Vähintään henkilöiden perustietoja (nimi, osoite, sähköposti, puhelinnumero, henkilötunnus), mahdollisesti myös muita asiakastietojärjestelmässä olleita tietoja. 67 asiakasta. • Ulkoinen, tahallinen • Ilmoitettu tietosuojavaltuutetulle.
• Työntekijä ilmoitti 4.11.2024, että työterveyden tietoihin on jo muuttunut työnantajaksi Vantaan kaupunki oikean työnantajan sijaan. • Virhe johtuu hyvin todennäköisesti liittymästä, mutta Vantaan Friends-integraatioalustan yhteyshenkilöltä ei ole vielä saatu vahvistusta. Terveystalon yhteyshenkilö ilmoitti pe 8.11.2024, että Terveystalo on nyt tehnyt väliaikaisia toimenpiteitä heidän puolellaan, jotta Vantaan työsuhde ei aja yli henkilöiden nykyistä työsuhdetta. Hertan palvelupäällikkö Tietohallinnosta edistää asiaa Friendsin palvelupäällikön kautta. • Tiedot: 91 henkilöä, TE-toimiston työntekijöitä, jotka siirtyvät 1.1.2025 Vantaan kaupungin työntekijöiksi. • Ulkoinen, tahaton.
• Arkiston tyhjennyksen yhteydessä tietosuoja-astiat olivat lukitsemattomalla käytävällä ja astiat olivat myös lukitsematta muutaman tunnin ajan. Kyseiseen käytävään on sivullisen mahdollista vaikkakin epätodennäköistä löytää pääsy.

	• Tiedot: tiliotteita, joissa myös henkilötunnuksia. Tietoturva-astia oli täynnä, joten henkilötietoja sisältävien dokumenttien määrää vaikea arvioida. • Sisäinen, tahaton
Joulukuu	• Omavalmentaja huomasi, että lisäsi asiakkaan tietoihin toista asiakasta koskevan kirjauksen. Kirjauksessa ei ole asiakastietoja eli muiden asiakkaiden henkilötietoja ei ole kirjattu. • Sisäinen, tahaton
	• Edellinen työntekijä on soittanut asiakkaalle 09/2024 ja laatinut keskustelun perusteella asiakkaalle työllistymissuunnitelman ja lausunnon. Nykyinen työntekijä on soittanut asiakkaalle 11/2024 ja todennut heti puhelun alussa, että puhelimeen on vastannut väärä henkilö. Asiakas on kutsuttu tapaamiselle ja todettu, että 09/2024 laadittu suunnitelma ja annettu lausunto on laadittu eri henkilön kanssa. Virheellisesti annettu lausunto mitätöity sekä virheellisesti laadittu suunnitelma poistettu. Koulutustiedoista poistettu väärä koulutus. • Tiedot: asiakkaan koulutukseen ja työllistymiseen liittyviä tietoja. Ei yksilöiviä henkilötietoja. • Sisäinen, tahaton
	• Asiakkaan tietoihin kirjattu väärän asiakkaan tietoja ja tiedot lähetettiin toiselle kuntakokeilun työntekijälle. • Tiedot: Ei yksilöiviä henkilötietoja. • Sisäinen, tahaton

